

منتخبات مصاريع وابيات

جامعی

بروسه مبعوثی

محمد طاهر بن رفعت

مهرسز نسخه‌لر ساخته‌در .

استانبول

نجم استقبال مطبعه‌سی

باب عالی جوارنده ابوالسعود جاده‌سنده نومرو ۲۷

۱۳۲۸

افادۀ مخصوصه

لسان دربار نبوتدن شعرك مزيت و حكمتی، شعرانك علويت و فضيلتی حقنده شرفصادر اولان يدی سكز قدر احاديث شريفه ارباب دانش و عرفانك خاطر نشانی در شبهه ايدلمزكه شعرای اسلاميه حضراتی ده بو دقيقه يه وقوفلرندن ناشی كلام منظومك منثوره رجحانی بالوجوه اكلايه رق حيرت افزای عقول نيجه نيجه آثار مقبوله براقمش و الان براقمده بولنمشلردر. بو آثار ايچنده بعضاً ادبی و حكمی بر مصرعه تصادف اولنوركه صحيفه‌لر طولوسی نثرله افادۀ مؤداسی ممكن اوله‌مازاولسه‌ده كلام منظومك آرايش مذاق اولان اولذت روحانيسی حصول بوله‌ماز حتی منظوماتك بعضيلری اخلاق عموميه نه‌جنده دستور حكمت حكمنی احراز ايده‌رك عوامك بيله حافظه‌سنی تزيين و السنۀ احتجاج ناسی تحكيم ايلمكده‌در. عبد عاجز لياقت و اقتدارم اولماديغی حالده مجرد شعرای كرام سالفه و حاضره‌دن آثار عاليه‌لرينی كوره بيلديكم ذوات معارفسماتك يوزی متجاوز دواوين و آثار منظومه‌لرينی كوزدن كچيره‌رك و خرابات ، مجموعۀ معلم ، ميزان الادب ، نوادر الاثار ، كبی مؤلفات مقبوله‌يی ده باشليجه مرجع اتخاذ ايده‌رك ادب ، اخلاق ، امثال حكمت ، عبرت ، نقطه‌لرندن قاصرانه

انتخاب ایتدیکم مصاریع وابیاتی بو نسخه‌یه جمع ایدوب (منتخبات مصاریع وابیات) اسمیله توسیم ایتدم .

هر سوزك قائل صحیحنی بولمق ایچون علی وسع الطاقه چالشدمسه‌ده بعضاً بر بیتك مختلف ذواته نسبت اولندیغنی‌ده کوردم ازجمله تذاکر شعرادن (فطین) افندی مرحومك تذکره سنده (راشد) اسمیله بنام ذواتدن یالکز مورخ (راشد) افندیدن باشقه‌سنك مجموعهٔ اشعارینه دسترس اولمق ممکن اوله‌مدی بوسبله نسبتده اصابت ایده‌مه‌مك احتمال قویسندن ناشی بیاغی مأیوس اولدمسه‌ده جناب علی المرتضی (رضی الله عنه) نك (لاتنظر الی من قال وانظر الی ماقال) کلام عالیلرینی درخاطر ایده‌رك مستریح اولدیغم کبی بوجمعدن مقصد عاجزانه‌م دخی اسامئ جلیلهٔ شعرایی تصحیح و تعداد اولمیوب بلکه انلرك منتخبات آثار نفیسه‌لرندن ادب، امثال ، اخلاقه متعلق اولانلرینی کتابهٔ عثمانیه‌یه یکی باشلایان اطفال وطنله لسان عثمانی تحصیلنه هوسکار اولان اجانبه قولایجه بیلدیرمك خدمتندن عبارت اوله‌رق بومقصدك ایسه نسب امرینه مربوط اولمدیغنی ملاحظه ایله تسلیتیاب اولدم . اگر هر اثرك مؤثر صحیحنی تعیین صورتیله خطاسزجه برمجموعه میدانه کتیرمك استنیلورسه هر عصر رجالنك آثارینی محتوی بر مرجع تتبع ایدنمکه وابسته‌در . بو جهتله ظهور ایده‌جك خطیأت و نقایص بندکانه‌مك خلوص نیت حقیرانه‌مه باغشلانوب ـ طبعهٔ ثانیه‌یه موفقیت حصولنده تصحیح وعلاوه ایدلمك اوزره ـ طوغریجه احقرلرینه اخطار و اهدای آثار بیورمه‌لرینی ارباب معارف حضراتندن بالخاصه استرحام ایله‌رم عنایت رب متعال ایله آثار فارسیه‌یی ـ جامع اولان قسم ثانیسی دخی دردست اکمالدر . ومن الله التوفیق   کانون اول سنه ۳۲۵

بروسه مبعوثی محمد طاهر بن رفعت

قال رسول الله (صلعم)

لسان الشعراء مفتاح الجنة (الحكمة)

*
* *

قلوب الشعراء خزائن الرحمن

*
* *

وان من الشعر لحكمة وان من البيان لسحراً

*
* *

وان لله كنوزاً فی تحت العرش و مفاتيحها السنة الشعراء

*
* *

قل يا حسان والروح معك

*
* *

تعلموا من الشعر حكمه و امثاله

(صدق رسول الله)

ارووا الشعر فانه يدل على محاسن الاخلاق و ينفی مساويها
علموا اولادكم الشعر فانه يفتق الذهن و يورث الشجاعة

عمر ابن الخطاب (رضی الله عنه)

حرف الالف

مصاريع

خدا قادردر ایارسنك خارادن کهر پیدا — مؤذن‌زاده‌ هدایی

* * *

چاره یوق بویله ایمش حکم قضا — لا

* * *

بر بریسنه محتاجدر اعلا ایله ادنا — نابی

* * *

هرزمان بردرلو هجران کوسترر دوران بکا — لا

* * *

غم زمانده کورونمز هیچ یاران صفا — بروسه‌لی ادیبی

* * *

بخاریدن کاور دیکلر حدیثی طالب معنا — لا

* * *

درد درونه صبر ایله ایتمکده‌یز دوا — سیدوهبی

* * *

میزانه اورکوروشدیکك احبابی ابتدا — نورس قدیم

* * *

سالك راه حقیقت عشقه ایلر اقتدا — فضولی بغدادی

* * *

کاه‌اولورعاشق شیدایه دوشر استغنا — شیخ‌الاسلام یحیی افندی

* * *

دام تزویرینه آلدانمه انك مرغ آسا — واصف اندرونی

* * *

رهنمای مسلك تحقیق‌در حیرت بکا — سامی

شمدنکرو همان بزه لازم اولان دعا — سامی

* * *

انسان اودرکه برسوز اوله اکه بندپا — نابی

* * *

دشمن عرفان اولور البته نادان آشنا — سالك (روحی)

* * *

بلادعوت اوطورمه خوانه غیرك ذباب آسا — یکیشهرلی بلیغ

* * *

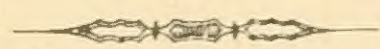
اولماز گدای دهره شه عالم آشنا — حلیمکرای

* * *

ایدر هر تیشه‌کار آرزو بر بیستون پیدا — نائلی قدیم

* * *

تیغ دشنام زبانك یاره‌سی بولماز دوا — لا

ابیات

کندی الله یاره کسوب ویردیکم قلم
فتوای خون ناحقمی یازدی ابتدا — نورس قدیم

* * *

هر کیجه‌قدر اولسه قدرك قدری اولمزدی شها
هر حجر کوهر اولیدی کوهر ایتمزدی بها — باقی

دشمن ایدرمی دشمنه هیچ احتمال یوق
بر آشنایه ایتدیکنی جاهل آشنا — معلم فیضی

* * *

تجلی شخصك استعدادینه وابسته‌در البت
که زشته زشت اولور آیینه زیبایه زیبا — لا

* * *

بومیقات محبتده کین احرام تجریدی
سزادر ذاتیا اکا وصال کعبهٔ علیا — شیخ ذاتیٔ کشانی

* * *

سیل کیدر قوم قالور آخر بوکا عالم دیرلر
ایله‌مه عاشق افتاده‌کی اغیاره فدا — واصف اندرونی

* * *

نه معنیلر نه سوزلر مندرجدر صفحهٔ دلده
اکرچه صورت ظاهرده خاموشم کتاب آسا — نرکس

* * *

کورمه‌ین چشم بصیرتله وجود وحدتی
ذاکرومذ کوری بیلمز ذکره اولماز آشنا — میر دیدار

* * *

برکره نکاه ایله پس پردهٔ رازه
استاد صورباز اولور اول دمده هویدا — سامی

* * *

نه کونه مستحیل امر ایسه اکجدین مراد ایتسه‌ك
کمال حکمتك فی الحال اکا اسباب ایدر پیدا — بصیریٔ بغدادی

* * *

عشق اولماینجه باشده ناصیل جوش ایدر کوکل
دریا تموج ایلمز اولماینجق هوا — ابن کمال

برسايه‌در احتشام دنيا
توقيف اولنورمى [illegible] آيا
عبدالحق حامد بك

* * *

عندليب آسا سحرلر زار وكريان اولمايان
باغ عشق ايچره كل بچاره اولماز آشنا
ميرديدار

* * *

درونك پرمعارف هم نشينك مرد عارف قيل
آچيلمه اى يوزى كل شخص نادانه كتاب آسا
برق

* * *

تخالف صورتا مانع دكلدر وحدت اصله
اولور برشاخدن سرخ وسفيد وخاروكل پيدا
نبى

* * *

بوعالم بركتاب حكمت اندوز حقايقدر
مآل هركيم استخراج ايدرسه آفرين بادا
نبى

* * *

اعتياديت عفو واغماض ايتمكه ديكرلرى
نفسكى عفو ايتمه‌دن اما اوزاق طور دائما
اكرم بك

* * *

اهل بطلانك سوزين ترجيح ايدن آدم ميدر
آدم اول استرسه خصم اولسون بوتون عالم سكا
معلم ناجى

* * *

تجلى ايلر اول كاهى جمالوكه جلالندن
برينك حاصلى جنت برندن نار اولور پيدا
شيخ نيازى خاوتى

* * *

باقمه نقصانمه شوكتلو كرامتكارم
بومثل بنده‌خطا ايلر ايسه شاه عطا
واصف اندرونى

صفوتا رازدلك كيمسه‌يه اظهار ايتمه
كون اولور ياردم ايدر بر دل آكاه سكا — صفوت خانم

***

كوكلك‌كه صورخانهٔ وسواس وهوادر
قابلمی تجلی‌كه مولا اوله حاشا — كريدی مختار افندی

***

خاطر شكن نفس وهوا اولمغه سعی ايت
خاطر شكنی اولمه صاقين كيمسه‌نك اما — »

***

بر بنده كيم مرادن اللهه عرض ايدر
غيره اعانت ايتديرمی غيرت خدا — لا

***

صاقين موحش حوادث كبی يارانه كسل ويرمه
صفا ونشوه وير هروارديغك بزمه شراب آسا — يكيشهرلی بايغ

***

آيينه صفت سير اولمسز سك بوصوردن
ايتسه‌ك نه‌قدر عالم دنيايی تماشا — بروسه‌لی طالب

***

ديده‌لر ديداركه ايتمز كنايت شوقدن
داغلر در سينه‌ده كوز كوز نكهباندر سكا — بروسه‌لی سنيح افندی

***

ويرمه‌ين جان سكا بولماز حيات جاودان
زندهٔ جاويد اكا ديرلركه قرباندر سكا — فضولیٔ بغدادی

***

ايله‌من خلوتسرای سروحدت محرمی
عاشقی معشوقدن معشوقی عاشقدن جدا — »

دمادم عكس آلور مرآت عالم قهر ولطفكدن
انكچونكه كدورت ظاهر ايلركه صفا پيدا — فضولى

*
* *

آب رويك دوكمه هر نخل پايينه پينه
ميوۀ مطلب يا اوناز يا اولور عالم بويا — صفوت

*
* *

موسى يه شجردن ديديكى كبى انا الله
بر دلدن انا الحق ديسه اوازمىكه آيا — شيخ عبد الاحد النورى الخلوتى

*
* *

بر ديدهده كم نور حقيقت اولهايدى
آيينۀ امروزده فردانى تماشا — بروسهلى طالب

*
* *

نطق حال ايله رموز اشيا
ذو الجلال اولدوغن ايلر اعلا — خاقانى محمد بك

*
* *

صاقين نداله اظهار ايتمه اسرارى اى دانا
سكوت ايت نزد جاهلده خموش اول سن كتاب آسا — [illegible]

*
* *

رؤيت وجه حقيقت نجه ممكن (آكاه)
دلده تا اولمايجق ديدۀ روشن پيدا — طربزونى آكاه پاشا

*
* *

خصمله چوق جدله ديمشلر عقلا
جملهدن اسلمى ترك غوغا — عطائى

*
* *

جانسوز اولميجق محبت ذات خدا
طورد لى نور عشق ايلمز نه پيدا — حقى

کاغد آسا اولمه ذوالوجهین اولورسین شبهه‌سز
سیم سیاه ایلر یوزك برکلك حدت آشنا
زاسخ

* * *

اوغلم آیینه‌یه بکزر دنیا
نه‌یاپارسه‌ك اواولور چهره‌نما
معلم جودی

* * *

رحم ایدردك دل ناشادیمه بیلسه‌ك دردم
حالمی عرض ایده‌مم نیله‌یه‌یم آه سکا
واقف

* * *

نه‌منعمدرکه ایلر نعمتن ترویج نعمتله
طبیعتده غداذن اول ایلر اشتها پیدا
معلم جودی

* * *

تعریفنه کیتمه‌مکدر اولی
تعریفه کلیرمی هیچ مولی

* * *

سعی قیل تحصیل عرفان ایتمکه
لیس للانسان الا ما سعی

حرف البا

مصاريع

سبب رفعت اولور علم و ادب   سنبلزاده وهبى

*

اهل ادبله كوروش سنده اولورسك اديب   « وهبى

*

كيزلى دشمن كبيدر بيلكه مداهن احباب   سنبلزاده وهبى

*

هركسك رفعتى بر يوزدن اولور صورتياب   نابى

*

هركسك بر دردى وازدر آسيا بينككى آب   لا

*

نقد عمرم مصرف ايام هجران اولدى هپ   عاطف

*

ظهورى دائما كنجينه‌نك ويرانه‌دندر هپ   مورخ راشد

*

ايل ايدر دادوستد بز پر تلاش بى نصاب   نسيب مولوى

*

سرلهده اول سوزى كيم ايليه‌مين صوكره حجب   لا

*

اوقوتسون كنديني ، ديوانه اولمش خواجهٔ مكتب   لا

*

بن اسير لطفكم بر بابه ايتم انتسب   لا

*

هرقطرهٔ باران اوله‌مازلؤلؤ ناياب   شيخ الاسلام عارف حكمت بك

بوتون خلق جهان، جاسوس عیب یکدیکردر هپ — مورخ راشد

* * *

سعی ایدن البته اولور فیضیاب — «

* * *

صد هزار تربیه ایتسه‌ك بد اصل اولماز ادیب — «

* * *

آه کیم خاطر ناکامه بلادر مطلب — شیخ غالب

* * *

بی ادبدن ایله تحصیل ادب — «

* * *

خانهٔ رندی ییقار آب طرب — معلم ناجی

* * *

اساساً حدینی بیلمکدر انسانلر ایچون آداب

ابیات

قیمت قدر حیات پدری بیلمه‌ینه
بیلدیرر صوکره زمانه نه ایمش قیمت اب — اسعد مخلص پاشا

* * *

پرده‌سی صیریق اولاندر منکوب
ستر ایدر عرضنی مرد محجوب — وهبی سنبلزاده

* * *

نی بقدر بو مجلس ای احباب
فاتقوا الله یا اولی الالباب — احمدی

بو خرابی نجەلر چالشدی معمور اتمکە
بریانن تعمیر ایدرکن بر یانی اولدی خراب — شیخ نیازیٔ خلوتی

. .

مراد ایدرسە مسبب بر آدمك کارین
ید تشبثنی جستجو ایدر اسباب — نابی

. .

سواد جرم ایلە کسمم امیدم نور رحمتدن
حجاب ظلمتی بر لحظەدە تنویر ایدر مهتاب — حامیٔ آمدی

. .

کمالك نقصی نقصانك کمالی اولدیغن درپی
لسان حال ایلە کامللرە تقریر ایدر مهتاب — حامیٔ آمدی

. .

جوری کوکلدر چکن کوزدر کورن رخساریني
آه آه کام آلان کیمدر چکن کیمدر تعب — فضولی

. .

غیرت قومایور دردە ایدر غیبتە آغاز
افشای عیوب ایتمەمیدر غیرت احباب — واصف

. .

بیلدیکیچون صلب پاکندن ظهورك یارسول
ایتمەدی (لاتقربا) نهیندن آدم اجتناب — لا (بر نعتدن)

. .

زادهٔ نوحە شرف ویرمەیجك حضرت اب
غیرك اولادینە بیلمم نە ویرر عزت اب — اسعد مخلص پاشا

. .

آتشە یانسەدە بیت کذاب
اینانوب کیمسە کتیرمز اکا آب — سنبلزادە وهبی

جوهری اهل کمالك نشأتندن باپدر
نشره باشلار نورینی وقت سحردن آفتاب — دیاربکرلی سعید پاشا

*

حق وباطل نور عدل ایله نمایاندر سعید
فرق اولونماز نیك وبد کیتسه نظردن آفتاب — دیاربکرلی سعید پاشا

*

بر کره کشی دوشمه‌سون عالمده یرندن
اول آن داغیلور مجلس جمعیت احباب — واصف اندرونی

*

کار کورلر فغانله جکر همر عندلیب
بیمر احتضارده اجرت دیلر طبیب — ضیا پاشا

*

سوء فعل و سوء نیتدن ایدنلر اجتناب
حسن حال و حسن شهرتله اولورلر کامیاب — ٪

*

سیه طبعان اولور روشندلانك دشمن جانی
که دزد تیره روزی دائما دلکیر ایدر مهتاب — یکیشهرلی بلیغ

*

رقم یأس ایله یکسان صایلور نام امل
٧١ ٧١
حرص حرمان ایدر ازجمله‌عددجه‌تعقیب — ٪

*

٢٩٩ ٢٩٨
حد ذاتنده‌کیم اولمازسه ادیب فلکك سله‌سی ایلر تأدیب — ثانی

دکمز الم کاشتنه الفتی خلقك
راحت بولور عالمده ایدن عزلت احباب — واصف اندرونی

* * *

پی بری عارفان دیدار طلب
تسلیم یولنده بولدی مقصودینی هپ — حالتی

* * *

دفتر کش معایب ناس اول مرد ایسهك
قیل ذاتکی نظرلره مجموعهٔ ادب — ندیم

* * *

دستکیر اولمق کریمك شانیدر افتاده یه
دفع ایدر برشبنم ناچیزی بردن آفتاب — دیاربکرلی سعیدپاشا

* * *

بسدر ارباب فکرته بوخطاب فاتقوا الله یااولی الالباب — شاکر احمدپاشا

* * *

جمله یه بردر شمول فیض علام الغیوب
اختلاف قابلیتدر مدار زشت وخوب — فیضی قدیم

* * *

طرز آدابی کوزت فکر نادان اولمه
قلت دانش اولور کثرت کفتاره سبب — هرسکلی عارف حکمت

* * *

اوجیلق برشکار شیدی عجب کوکل آولابودر نشان ادب
ممدوح پاشا

حرف التا

مصاريع

عارف اولانه بسدر اشارت — لا

***

اویدیران مصرفن ایرادینه چکمز زحمت — عزت

***

خلق اسیر شهرت اولدی ایله مزامعان ذات — مورخ راشد

***

احبابه دکل دشمنکه ایله مروّت — لا

***

اونوتمه آشنالق رسمنی که بزلری یاد ایت — لا

***

پیرلکده آتش فقرك اولور تأثیری سخت — چلبی زاده عاصم

***

طاوس ناله کاری کوروب ترك زیورایت — سامی

***

خراب اولدی کوکل یارب اوکدر آنی تعمیرایت — عزت ملا

***

سندن ادنایه باقوبده شکرایت — لا

***

مستم اما شراب عشقله مست — چلبی زاده عاصم

***

عاقل اولدرکه ایده دشمنی رفقله دوست — عزت ملا

باق طبع ناسه وقته مناسب تكلم ايت — والئ آمدی

⁂

دعوی ثبوت بولمز اولورسه كوام مست — سید وهبی

⁂

مفتوحدر ابواب داله باب محبت — شيخ الاسلام يحيى افندی

⁂

خلقك بو فلك ديديكی دولاب مشقت — « »

⁂

هر كارده عاقل كوزه‌در سمت سهولت — « »

⁂

كيم ويردی مراد اوزره خيالاتنه صورت — حشمت

⁂

ناقابل ايچون پند حكيمانه نه حاجت — دیاربكرلی سعيد پاشا

⁂

صادق‌الوعد اولور اهل همت — « »

⁂

مرد وحدت سبحه و زناره ايتمز التفات — شيخ غالب

⁂

راشد ايدرمش آدمی صهبای جاه مست — راشد

⁂

رزق ايچون چكمه غمی (نحن قسمنا) يی كوزت — رفعت

⁂

قلب درويشه دوقونمه حذر ايت — سنبل زاده وهبی

⁂

يارکی بر ورق سبز ايله اولسون يادايت — « »

⁂

ميل ايدر البته خاكه ميوه‌دار اولسه درخت — « »

سعی ایدن فیضیاب اولور البت — لا

***

محب حکمت اولانلر حکیم اولور البت — عندلیب

***

نفسك سنی رام ایتمه‌یه سن نفسکی رام ایت — ضیا پاشا

***

مبذول دکل هرکسه سمور عنایت — لا

***

اولور عدل ایله حاصل اقتدار ثروت مات — ممدوح افندی

ابیات

آیینهٔ ادراککی پاك ایله سوادن
سلطانی کلور خانهٔ ناپاکه حجاب ایت — نابی

***

نه کمسه‌یه تشکی ونه آه وناله ایت
غدار بیمروّتی حقه حواله ایت — نظیف

***

دهن یاره دیدم حقهٔ لعل ویاقوت
آغزینك اولچوسنی آلدی همان ایتدی سکوت — سامی

***

الده التون بیله‌زیکدر صنعت
که ویرر اهلنه فیض و رفعت — شناسی

***

شب یلدایی منجمله موقت نه بیلور
مبتلای غمه صور کیم کیجه‌لر قاچ ساعت — ثابت

مقصود قولایلقله عزیزم اله کیرمز
چشم ایتدی فدا یوسفه یعقوب محبت — عزت ملا

***

باد سموم قهر ایله پژمرده اولسه‌ده
باغ درونی پر ثمر ایلر سلام دوست — لا

***

خطك نظر عاشقه البته کراندر
قیلمدن آغیر ای شوخ ترازوی محبت — ندیم

***

ماسوی اللهی دلکدن سلب ایت
وادیٔ نظمه بو اسلوب ایله کیت — خاقانی محمد بك

***

آدم اولانك خیر اولور آدملره قصدی
انسانلغه انسانده بودر ایشته دلالت — ضیا پاشا

***

مانند شجر نابت اولور ثابت اولانلر
هرهانکی ایشك اهلی ایسه‌ك آنده ثبات ایت — »

***

نقصانکی بیلی برایشه یا باشلامه اول
یا باشلادیغك کاری پذیرای ختام ایت — »

***

نه دادهٔ مخلوقه ، نه سیم وزره منت
دیوان ازلده یازیلان دفتره منت — نابی

***

بیلمم بو خلقت عالمده‌می انصاف یوق
اولمدمی یوقسه بن حالا سزای مرحمت — شروان فتحی

بر مؤثردن ظهور ایلر ضیا ، آثار هپ
صرف تعریض وتسلیدر بزه تعبیر بخت — ضیا پاشا

***

وجودك پردهٔ دیدار معنا اولدیغن آ کلا
نهان اول دیده‌دن چون نغمه وار، سیر مقامات ایت — راشد قدیم

***

یار سرکش سینه پرآتش کوکل سودا پرست
بخت ناهموار وطالع سرنکون خاطر شکست — درویش چلبی مولوی

***

بر پرده‌کی یوق نغمه‌کی تقدیر ایده‌جك کوش
تضییع نفس ایله‌مه تبدیل مقام ایت — ضیا پاشا

***

می ، عقله وجوده ایدر ارات مضرت
قیلمش یا نیچون منع آنی شرع ایله حکمت — رشاد بك

***

جهانك خوب وزشتك ایله‌مك تمیز قابلدر
درونك صیقل عرفان ایله‌سن طورمه مرأت ایت — علی روحی بك

***

توکل بادبانن قیل کشاده فلك اخلاصه
اسر بحر امله برموافق روزکار البت — فطنت خانم

***

برلقمه ایچون چکمه صاقین منت دونان
کسترده ایکن سفرهٔ نعمای قناعت — «

***

آب حیات اولمایچق قسمت ای کوکل
بیك ییل کرکسه حضر ایله‌سیرسکندر ایت — زینب خانم

ایکیسی بردر معذب ایله‌مکده آدمی
طالع مسعود دشمن، کوکب منکوب دوست — ثابت

***

اصلی یوق عنقا کبی مجهولی اولمه‌مرکسك
علم ایله معلوم عالم اولده کسب شهرت ایت — واصف اندرونی

***

دنیاده نصیبك ستم وجور ایسه ای دل
احبابك ایدر آنی‌ده اعدایه نه‌حاجت — شیخ الاسلام یحیی

***

اساس حکمت عصر اولدی وحدت باری
تعمم ایله‌دی اصل اصول معتقدات — سعداه پاشا

***

بر یاش‌که آقار برای فرقت
البته اولور سزای شفقت — عبدالکریم ثابت بك

***

کیم قیلمز ایسه حرمت آداب شریعت
کشف اولماز آکا وجه دلارای حقیقت — کاظم پشا

***

اوکرن لسان عصری ، رسوم زمانه‌یی
باق طبع ناسه حاله مناسب تکلم ایت — استانبولی اسعد بك

***

انتظام عالمك قانونیدر موت و حیات
مرتبطدر هستی ونیستی‌یه جمله کائنات — ۷

خموشن اویدر طرفکیرانی ایدن التزام
اولوب ساکت زبان طعن بدگویانی اسکات ایت — مورخ راشد

***

فکر اموال ایله یار غمه حمال اولدك
سنك ای خواجه جزای عملکدر چکه‌کیت — بلیغ

***

آیینهٔ جمال ازلدر شو کائنات
ایلر خدا کورنلره هر یوزدن التفات — محمد توفیق

***

دست غواصان انصافه کلور بر کون چیقار
بو مثللرکه سن انسانیت ایت عمانه آت — لبیب آمدی

***

بچهٔ شیر اولسه بچه‌ك آخر ایلرلر شکست
بومثال مشهور دردست بر بالای دست — نوعی

***

دریا دل اولانلرده آرا کوهر عشقی
هر دلده بولونمازدر نایاب محبت — ادرنه‌لی فائض

***

زمان زمان ترقی جهان جهان علوم
اولورمی جهل ایله قابل بقای جمعیات — سعداد پاشا

***

هپ سکونتدر سبب بو عالمك بربادینه
باعث عجب و غرور اهل طغیاندر سکوت — هرسکلی عارف حکمت بك

***

بولنمازسه عدالت مملکتك افرادی بیننده
کچر بر کون زمینه عرشه چیقسه سایهٔ دولت — نامق کمال بك

شجردر حد ذاتنده فقط دهشت ویرر تابوت
حجردر حد ذاتنده فقط زینت ویرر یاقوت

حرف الثا

مصاريع

اعمایه شرح خاصیت توتیا عبث — یکیشهرلی بلیغ

*
* *

کنار جوی فراوانده چاه عبث — سامی

*
* *

اولور اقبالی بعضك بعضنك ادبارینه باعث — لا

*
* *

مفلس اولاندن آقچه طلب ایلهمك عبث — عینی

*
* *

بال دیتکله اغزکی طاتلی اولور صانمه عبث — سامی

*
* *

الزام ایدرلر ایتمه سن التزام عبث — لا

*
* *

چشم عبرتله نظر قیل کورمه بر شیئی عبث — لا

*
* *

خلاف طبعی البت آدمه نفرت ایدر ایراث — سلانیکلی مشهوری

بزم شادیده اولور گریهٔ مستانه عبث — شیخ غالب

ابیات

بقای جسمکه برچاره بول ای دهری غافل
سکا برلطفی وارمی اولماسه کون ومکان حادث — عزت ملا

* * *

انکشت کره بسته یأس اولماسی یکدر
ایتمکدن ایسه ذیل لئیمه تشبث — نابی

* * *

دلتنك ایسه‌ك آینهٔ مهتابه نگاه ایت
دائم نه‌در اندیشهٔ بیش وکمه باعث — خاتم

* * *

وجهك اوزره یازیلان معنای قرأنی کورن
ایله‌مز اوراق ایچنده لفظ قرأن ایله بحث — شیخ نیازی خلوتی

* * *

نه‌غم کر آرزی آلودهٔ کرد کناه اولسه
اولور روز جزاده لطفك اظهار ایتمکه باعث — بروسه‌لی آرزی

* * *

لطفی عقلا صاحب ظالدن ایدر امید
ناداندر ایدن سایهٔ بجایه تشبث — نابی

* * *

اغماض وتغافل کرك آسایشه یوقسه
بی غایه‌در آمد شد امواج حوادث — توفیق

ایله‌مش اهل حکم موج ایله بحری تمثیل
تا که معلوم اوله ماهیت معنی حدوث — هرسکلی عارف حکمت بك

* * *

کیمسه‌لئیمه یار اوله‌ماز التفات ایله
سنك سیاهه جاذبهٔ کهربا عبث — بلیغ

* * *

رند ایسه‌ك اگر عالم وحدت کبی اولماز
دفع غم تحقیق و مجاز ایتمکه باعث — نفعی ارضرومی

* * *

قید دنیادر ایدن ساده دلانی مجنون
جذبهٔ سلسلهٔ قیسه‌ده زندر باعث — سلیمان فهیم

* * *

ذات اولمادقجه فائده ویرمز نظام حال
لات ومناته رونق وزیب قبا عبث — نزهت

* * *

حریص اولور کشی پك منع اولندیغی فعله
رواج بادەیه فرط یساغدر باعث — فضل

* * *

منکشف اولەمی اضداد ایله‌در اشیانك
شیوهٔ مغفرته جرم وکنهدر باعث — پرتو پاشا

* * *

طورورکن کیمسه‌یی هجو ایله‌مز برشاعر البته
خروش وجوش سازه ضربهٔ مضرابدر باعث — عندلیب

* * *

چون بالق باشدن قوقار دیرلر مثلدر نائلی
هیئت مجموعه‌یه بی‌مغزی باش ایتمك عبث — نائل جدید

حرف الجيم

مصاريع

صاغ كوزى ايله‌ميه صول كوزه‌الله محتاج	سيد وهبى
سپهره چيقمه قولايدر مسيح اولمه‌سى كوچ	عزت ملا
بولعبتكهده طاشارله دوكونمه اوينايوب شطرنج	عزت ملا
نامرده دكل مرده خدا ايتمه‌يه محتاج	«
اجزاى جهان جمله‌برى برينه محتاج	بصيرىٔ بغدادى
عادت اولدر يار ايانده جان آلورلر حسنه بج	شيخ نيازىٔ خلوتى
عاشق ديداره جانافرقت ديدار كوچ	الهىٔ يكچه‌وى
بيمار درد عشق قبول ايله‌مز علاج	«
بقنال غم اولماز كشاده ديه ايتمه فكر كج	حسامى
عاقل اولان خلقه تعظم‌ى‌ايدر هيچ	مورخ راشد
دست حاجاتك هميشه‌دركه اللهه آچ	طربزونى اكاه‌پاشا
نيك نام ايستر ايسه‌ك عالمده‌در احسانى آچ	سلانيكلى مشهورى

چاره ساز کائناتی چاره‌ساز ایتمکده کوچ — شیخ غالب

* * *

لسان عشقی بیلیر ترجمان بولونمادی هیچ — شیخ رضا

* * *

رفعت ویرمی ناکسه ایوان دباغ هیچ — معلم ناجی

ابیات

ایتمز کر سنکان هوس غمزه‌دن حذر
مشهور مثلدر قلیچه صاریلور آج — خاتم

* * *

عرضحاله یوق مددهم کوینه وارمق محال
مست عشقم سویله‌کیم رفتار کوچ گفتار کوچ — لا

* * *

عارف و حدت اولوب کثرت یاراندن کچ
راضیٔ قسمت اولوب غیرت اقراندن کچ — لا

* * *

نسخه‌ك مرض عشقه علاج ایله‌مدی هیچ
ای شیخ کرامات فروش ازده صوين ایچ — ثابت

* * *

یاره عشق انکاری مشکل غیری‌یه اقرار کوچ
بر بلاکش نیله‌سون اقرار کوچ انکار کوچ — روحیٔ بغدادی

تسكين جوشش دل ايدن اشك ديده‌در
باران اولنجه اولماز ايمش پايدار موج — عزت على پاشا

* * *

آرانماز نشئهٔ تمكين رند لا اباليده
كهى مست و كهى هشيار كاهى راست كاهى كج — واصف

* * *

كلمز تغير اصلنه بردر حقيقتى
درياده كرچه ظاهر اولور صد هزار موج — راتب

* * *

كرچه كيم اوضاعنه صبر ايلمك دشواردر
كام ايچون كردونه اما سرفرو ايتمكده كوچ — ثابت

* * *

دكلدر كاروبار جاه ، مانع قرب يزدانه
حصيرى آلت قرب ايتمه زاهد بوريادن كچ — نابى

* * *

ويرمز بناى فقره خلل جوشش حادثات
غرق ايده‌مز كمينه خسى صد هزار موج — سامى

* * *

چاره‌ساز اولمه‌دكلى دردينه درمان آرايور
يوقلايوب نبضنى ايتدمسه كيمى استمزاج — سنبلزاده وهبى

* * *

مهرك كورور كمالده هركون زوالنى
عاقل فلكده جاه ايله مغرور اولورمى هيچ — فطنت خانم

* * *

اى ايدن پروردكارك بر واحسانن اميد
برشكسته سينه‌دن رفع ملال ايتدكمى هيچ — بروسه‌لى عفت

بردلکه اوله نائل دیدار حقیقت
فردا المی، حسرت جنتمی چکر هیچ؟ — طربزونی اکاه پاشا

*
* *

سرمایهٔ اداب جبلیسی اولانلر
بوداد وستدکاهده زحمتمی چکر هیچ — طربزونی اکاه پاشا

*
* *

کیروب بیك عالمه هرعالمی برعالم ذوق ایت
قلندر اول، حکیم اول، عالمك هرعالمندن کچ — محمود جلال پاشا

*
* *

پاك طبعان اثر حادثهٔ غم طوتماز
عکسی زشت آینه‌ده داغ درون اولماز هیچ — اکرم بك

*
* *

تسلیمدر قضایه اکر وارایسه علاج
تدبیر یوقسه مانع تقدیر اولورمی هیچ — مورخ راشد

*
* *

مظاهردر سزایی ظاهر اولمش کنز اخفادن
اکر صراف کوهرسه‌ك بونك بیش وکمندن کچ — شیخ سزایی

*
* *

قلبکی صاف ایت کدردن کیم درونه فیض ایره
بیتی روشن ایلمز پاك اولماسه جوف سراج — شناسیٔ قدیم

*
* *

صورتندن رونمادر صاف طبعك سیرتی
صورمغه حاجت قوماز مافی‌الضمیرندن زجاج — ناظم پاشا

حرف الحا

مصاريع

ضرردر ایتسه زخمداره مرحمت جراح	باليغ
چکر صوکنده غم البته نشئه یاب فرح	راشد
سیدالاحکامدر صلح وصلاح	دلاور زاده عمر
مطلوبه نائل اولمق ایستر ایسهك ایله الحاح	عینی
عادتك اولسون کیجه کوندوز صلاح	شیخ نیازیٔ خلوتی
برنو خبر آلدم ینه اما نه مفرح	سنبلزاده وهبی
انجامه ایریشدی قول ناصح	٧
موجب صحت اولور خستهیه شادی وفرح	سلانیکلی مشهوری
حقه قول اول بولمق ایسترسهك فلاح	٧

ابيات

مقلدی براقیر شکه اختلاف ذوات
ایدر سفینه‌یی اغراق کثرت ملاح — بصیریٔ بغدادی

ایام انبساط ایله‌در لذت حیات
طوفان غمده آدمه لازم عمر نوح — اسعد موصلی

* * *

اریتدی جسم زارم آتش حسرت مثال شمع
چراغ بزم ایدم جانانه بن ده بر زمان ای صبح — ضیا پاشا

* * *

زکاتی یوق ضرر ایتمز توکنمز اکسیلمز
اولورمی آدمه خولیا کبی نصاب فرح — شیخ غالب دده

* * *

دینی تحقیر ایتمکی هر کیم که عد ایلر مباح
عاقبت دوچار اولور بر نکبته بولماز فلاح — رشاد بك

* * *

فیلسوفك قولن ایتمه زیب کوش اعتبار
کیم بیلنمز عقل ایله ماهیت فحوای روح — هرسکلی عارف حکمت بك

حرف الخا

مصاریع

نائل سود اوله‌ماز اولمسه سائل کستاخ — راشد

* *

اکلادم نوش ایتمه‌دن کیم شربت ایام تلخ — سنبلزاده وهبی

* *

مدارادر مدار کردش چرخ

ابیات

کامی حصول کاره تلون معین اولور
نقشه اولور مدار سفید وسیاه وسرخ — نزهت

⁂

شوق دیدارکله جسممده ایدر جان انسلاخ
ایلهدی پیراهنندن ماه‌کنعان انسلاخ — فائق ممدوح پاشا

⁂

زلف مشك افشان ایله قدنکاره بکزه‌مز
فرقنه سنبل طاقنسه نخل بستان شاخ شاخ — صادق چلبی

⁂

اکتساب ثوب وصلتدر تجرددن مراد
صانمه کیم بیهوده قیلدی قیس نالان انسلاخ — فائق ممدوح پاشا

⁂

امید عفو ایله اولمه حریص عصیان کیم
زیان رسیده ایدر آدمی حساب فراخ — کاظم پاشا

⁂

شرمیٔ اهل حیا موقوف کستاخی دکل
مقتضای ماهیتله کل اولور هربار سرخ — شناسیٔ قدیم

حرف الدال

مصاريع

امیدم زورقن چکدم کناره هرچه باد آباد — لا

بخت اولمایجه حسن طبیعت نه‌یی مفید — راغب پاشا

صاپیسز مالی اولانلرده قالور صفر الید — سنبلزاده وهبی

خوان عطیه‌دن بکا مافش نوال عید — ثابت

کردون دونه عاقلی ایسه‌ك قیلمه اعتماد — باقی

هجر وبعدندن آنك سن اولمه محزون الفؤاد — لا

ایدرمی ساز سینه‌م دکمه بر مضرابدن فریاد — لا

بخشش نا بمحل جوددن اولماز معدود — سیدوهبی

غره‌لنمز روز اقبالن کوروب اهل خرد — دیار بکرلی سعید پاشا

ظن ایتمه انکساره اولور تسلیت مفید — لا

روشن زاغ اونودر کبکی ایدرکن تقلید — بلیغ

شهیدان محبت ایله‌مز شمشیردن فریاد — نظمیٔ مولوی

* * *

اعتبار دل اولور وقت کشاکشده بدید — انطاکیه‌لی منیف

* * *

درس عبرتدر بوتون بو گرم و سرد — لا

* * *

اجرای صواب ایلر ایکن ایتمه تردد — محمد رأفت

* * *

حقدر آنجق وار اولان زاهقدر آثار شهود — احمد نعیم

* * *

کاذبك سکناسی یانسه کیمسه ایتمز اعتماد — لا

* * *

مرد متوکل اولور اندیشه‌دن آزاد — محمد رأفت

* * *

تسلیٔ شماتت گونهٔ احبابدن فریاد — راغب پاشا

* * *

حب جاه آرتار جهان اولدقجه مقرون فساد — نامق کمال بك

ابیات

اولور فقر وفنا اهلنده قید بیش وکم نابود
امید لطف ناپیدا هراس قهر وغم نابود — اسکداری عثمان شمسی افندی

* * *

کشتیٔ عقله اولور هر موجی بر کرداب یأس
عشق بر دریای عماندرکه ساحل نابدید — ضیا پاشا

***

نادان الندن الله اکر ایرسه دستکه
شهباز آشیانهٔ دولت یدآ بید — باقی

***

یا بن بیهوش عشقم یا او سرمست محبتدر
ایشیتمم نجه دملردر دل ناشاددن فریاد — ضیا پاشا

***

لب ذکرده ، اماکه کوکل فکر جهانده
قالدی آرەده سبحهٔ مرجان متردد — نابی

***

دکلدر جاوه کاه ماسوا بحر دل عارف
درونندن ایدر هر جیفەیی دریای عمان رد — بلیغ

***

جسمدن روح، صدفدن در، شجردن میوەدر
صانماك ای ظاهر پرستان لفظی معنادن مراد — نابی

***

محب صادق اودر مقتضای حال اوزره
یا صرف مال ایده احبابنه یا بذل وجود — بلیغ

***

رزق ایچون وسوسەیی ترك ایده کورای زاهد
وعد حق (نحن قسمنا) یه رسولی شاهد — لا

***

ینه امید آبادی ایله دوشدم خراباته
اکر برباد اولورسەمده نەچاره هرچه باد آباد — سنبلزاده وهبی

انشراح سینه‌در کلگشت حرادن مراد — نابی
انکشاف عقدهٔ دلدر تماشادن مراد

***

آستانده نکاری کورمسه‌م یأس ایتمزم — عونی ـ فاتح سلطان محمد
بومثل مشهور در کیم چیقمدن جاندن امید

***

انساندر ممر وقوعات نیك وبد — لا

***

صبر ایت کمال محنته این نیز بکذرد — کمال پاشا

***

کر یأس خارین ویره‌جك ایسه صو کنده — جودت پاشا
اولجه شکست اولسون اوپیمانهٔ امید

***

ایتمز کریم اولانلر باب رجایی سد — لا
قیلمز رحیم اولانلر اهل نیازی رد

***

شئونات جهان وابستهٔ حکم مشیتدر — ضیا پاشا
عبثدر دست کردون ستم بنیاددن فریاد

***

ایتمش بری بریله برباشقه اتحاد — ثروت
می مبدأ فتن ایسه خم منبع فساد

***

خالق باشقه دکل مذهب کفر ودینك — لا
حرم کعبه و بتخانه‌ده بردر معبود

***

زاهدا عقلنه اهل حکمتك اوله حسود — شناسی
ویرمه‌یجه سکا معبود نه باپسون محمود

صو كرەدن حيف وندامت نه مفيد
آدمى نادم ايدر طبع حديد		لا

حرف الذال

مصاريع

شيرين ادا طوطيى ايلر شكر لذيذ		شيخ فخرىٔ جلوتى

* * *

كفر اولور شيطانه البت نور ايماندن لذيذ		شيخ فخرىٔ جلوتى

* * *

نادانلر ايدر صحبت نادانله تلذذ		ضيا پاشا

* * *

حميه لازمدر نه رتبه اولسەده رشوت لذيذ		سيد وهبى

* * *

اولورمى مأخذى عذب اولسەده عذاب لذيذ		شيخ غالب

ابيات

معلوم اولور مشقت ايله قدرى دولتك
اولماز حصول كام جهان بى‌تعب لذيذ		والىٔ آمدى

* * *

آلايش مذاق جهان كونه كونه‌در
كيمينه زردە كيمينه قرص زر لذيذ		خاتم

* * *

نقش نكين ايلر ايسه‌ك نام آدمى
قيل فص دلده كوهر معنادن اتخاذ		حشمت

فیض استعداد الحق آدمه مخصوصدر
بیتمز ارض قابلیتده هزوردن لذیذ — ابن النجار شیخ رضا

* * *

اسباب تخالفله بولور خلق تسلی
هر بریسی بر کونه صفادن متلذذ — نابی

* * *

اولور لذائذه وابسته لذت اشیا
عجبمی تشنه‌یه کلسه شکردن آب لذیذ — مورخ راشد

حرف الراء

مصارع

حقه تفویض امور ایت نه الم چك نه کدر — واصف اندرونی

* * *

آتش کناری قیش کونلك لاله زاریدر — واصف »

* * *

آدم بو بزم دور دلارایه بر کلور — صبری شاکر

* * *

قول اولمه در کهکده مصره سلطان اولمه‌دن یکدر — ثانی

* * *

عارفه بر کل یترسه بکا یارم کل یتر — بصیری بغدادی

* * *

قصه‌دن حصه آلور عاقللر — لا

* * *

کافرك هم زنده‌سی، هم مرده‌سی مردار اولور — ثابت

* * *

بیمار حالنی ینه بیمار اولان بیلور — باقی

کسب معارف ایلیه کور کار وقتیدر — واثق

***

پادشه قنده ایسه بنده‌لری آنده اولور — لا

***

هردرده دوا وار آنی بولمه‌در هنر — وقعه‌نویس اسعد

***

موقوفدر مساعدهٔ روز کاره کار — لا

***

سکوت مرد دانا خصمنی الزام ایچون صاقلار — مورخ راشد

***

یارب بو آفرین نه توکنمز خزینه‌در — لا

***

پریشان اولدیغم خلقی پریشان ایتدیکمدندر — فضولی بغدادی

***

کوکلدندر شکایت کیمسه‌دن فریادمز یوقدر — نوعی

***

بیلنمزمش صفای وصل یار ایله کچن دملر — قاف زاده فائضی

***

اهل کناه لایق رنج وعذاب اولور — میر عارف

***

داملیه داملیه البت کول اولور — لا

***

موت عالم موت عالم کبیدر — مولانا ابوالسعود

***

تأنی مایهٔ اقبال اهل استقامتدر — پرتو پاشا

***

کتاب فن عشقی ایله‌مك تفسیر مشکلدر — مکی

***

نقش ونکار خانه‌یی معمور کوسترر — میر عارف

مقصود خاکپاینه بروسیله‌در — لا

سعی تمامله کشی عالمده کام آلور — لا

نقصانه نظر ایلین احباب د کلدر — حشمت

ایتمز درخت خشك نمادن ثمر ظهور — سامی

عاجزدر اشتیاقمی انهاده نامه‌لر — مورخ راشد

بونشئه‌نك صو کی البته سر کرانلقدر

عالم فانیده رسم زندکانی بویله‌در — لا

مجربدرکه یاران مبتلای عیدقرباندر

اللهی سورسه‌ك بنی سویلتمه غمم وار — لا

صداقت عرض ایدرکن مرد ابله تهمتن سویلر — لا

بر کون اولورکه نخل امیدم ثمرویرر — درّی

اونودورلر سنی بچاره همان اولمه‌یه کور — یحیی

ماجرامز بزم ای دل دها چوق صو کونورور — لا

جان و دلدن سورم بن سنی الله بیلور — لا

خلقه کوکل باغلایان صوکره پشیمان اولور — سلطان ولد

بو مثلدر هر کسك کوکلنده بر آرسلان یاتور — علوی قریم

* * *

شکایت چوق فلکدن سویله‌سه‌م تعبیر مشکلدر — بروسه‌لی طالب

* * *

دردمز عمرمزدن افزوندر — عزت ملا

* * *

هر کسك حالنی الله بیلور — «

* * *

عشرت کهر آدمی تمیزه محکدر — ضیا پاشا

* * *

لانهٔ مرغ غریبی حضرت الله یاپار — «

* * *

ایتمه درویش عبا پوشه حقارتله نظر — «

* * *

اهل توحیدده یوقدر ایکیلك الله بر — حایمکرای

* * *

آدمه‌جبه ودستار کرامتمی ویریر — «

* * *

تازه کل یاپراغیدر باد سحردن اینجینیر — «

* * *

جان مرغی آزیده دکلدر رصیده‌در — «

* * *

عاشقك حال دل زارینی الله بیلور — ابن‌النجار شیخ رضا

* * *

اولنجه تازه معنا لفظی‌ده رنکین لازمدر — حالت

* * *

بو دنیادر کهی ماتم کهی سور — باقی

* * *

شمعك ضیاسی وار ولی خورشید باشقه‌در — عزت منیف

فریاد عندلیبه سبب نوبهاردر . — شیخ الاسلام بهائی

* * *

بلبل فغانه باشلادی اول بهاردر — شمسی پاشا

* * *

آرقه‌سی اوزره یاتوب اهل قبور ایتدی حضور — عشرتی

* * *

هرقنده اولسه قانلی‌یی البته قان طوتار — فضولی

* * *

بنی عشق ایچره فرهاد ایله‌ین شیرین زبانکدر — سلطان مراد ثالث

* * *

عشقی کودك مشربان بازیچهٔ طفلان صانور — سید وهبی

* * *

فیض مولایه کوره ناقص و کامل بردر — عزت علی پاشا

* * *

اولور بر کون مساعد روزکار اما زمان ایستر — رشدی

* * *

عواطف کرمایه بهانه لازمدر — سید وهبی

* * *

شمدی صنم مثالی پرستش غروشه‌در — لا

* * *

عالمده نیك و بدکشی هپ اکدیکن بیچر — لا

* * *

عالمه دوست دکل دشمن غدار آغلار — سید وهبی

* * *

امکاك قابی الم اولدیغنی بیلملیدر — یوسف کامل پاشا

* * *

عوامك احترامی مقبلان دهره مختصدر — عونی بك

* * *

طبع درشتی روی ملایم زبون ایدر . — وقعه‌نویس سامی بك

ترقیٔ هنره التفات لازمدر — نزهت

***

بر بلایه انتظاردن بیك بلا ایلر ظهور — محمود کمال بك

***

سردیٔ بزم ادب خندهٔ بیجادندر — سامی

***

دلیدن اوصلی خبر نالهٔ زنجیر ویرر — راغب پاشا

***

روز کارك اوکنه دوشمه‌ین آدم یورولور — « »

***

کرمسزدن کرم اومق خطادر — « »

***

یوك دکلدر کندینه صرتنده حمالك سمر — سروری

***

ظالم بنی سویلتمه درونمده نه‌لر وار — واصف

***

درد ایله بیمار اولان البته درمان آرار — نحیفی

***

بلبل شوریده‌یی هجران کلزار اغلادر — « »

***

فصل بهار مرغ خوش آوازی سویله‌در — فطنت خانم

***

چشم مستك نیجه کویالری خاموش ایلر — «

***

اوله‌ماز زاهده تسبیحی کبی آلت صبر — سلانیکلی مشهوری

***

سخن تریاقنی عاقل زهرلی سوز ایچون صاقلار — «

***

تازه شاخك ینه کندویه اولور میوه‌سی بار — برغوسلی خاتمی

هركسك آليشى ويريشى باشقه‌در — شفيق

***

عزتك قدرينى ادرا كه سبب ذلتدر — نابى

***

آفتابى كوريجك ذره‌ده‌طاقتمى قالور — آكاه

***

نامبارك قدمى نيل وفراتى قورودر — آكاه

***

مشهور مثلدر عاشقى چوق ناز اوصاندير — فنى

***

اوله‌يم قيددن آزاده دين قيده دوشر — راغب پاشا

***

خزان ايرشدى بهارك يرنده يللر اسر — حسن چلبى

***

خلاف جنس ايله الفت بلادكلده نه‌در — مورخ راشد

***

خانه‌نك لازم اولان صاحبيدر — لا

***

چشم اعمايه كوره ليل ونهار ايكيسى بر — عينى

***

مجنون ملامت زده الك اعقلمزدر — روحى بغدادى

***

طفل اندك ساله‌نك دلداده‌سى رسواى اولور — راغب پاشا

***

اهل دنيا بقاده نادم اولور — سامى

***

صحتك قدرينى بيمار بيلور — لا

***

عقلكز ايرمديكى ير واردر — لا

عقلسز دوست دشمندن بتردر — ﻻ

* * *

عجبدر حال عالم بیلمه‌ین سویلر بیلن سویلر — عندلیب

* * *

خصمك ستمن آكلامامق خصمه ستمدر — نفعی

* * *

افسرده دللری طمع خام تازه‌لر — شیخ غالب

* * *

مرد اولان هیچ کرم ایتمکله تفاخرمی ایدر — بلیغ

* * *

هر دوزك بر یوقوشی هر یوقوشك بر دوزی وار — پرتو شا

* * *

بر باده وار جهانده آنکده خماری وار — ﻻ

* * *

حسن خلق آدمه سرمایهٔ آسایش اولور — سامی

* * *

اولومدن غیری‌یه هپ چاره واردر — ﻻ

* * *

اویله مجنون اوله‌جق حسننه لیلا یوقدر — راشد

* * *

صافی شراب کندینی ساغرده کوسترر — عونی دده

* * *

مقصود خاکپاینه بر انتسابدر — عصمتی

* * *

سکوت صوفئ خر موسیقی یرینه کچر — نجیب

* * *

آغله ای کوزلرم آغله نه کلیر وارنه کیدر — نابی

* * *

جنت دیدیکك بزلره میراث پدردر — ﻻ

مآل مهر و محبت وصال یاره چیقار — میر عارف

* * *

دون مکتبه کلدی بو کون استاد اولهیم دیر — روحیٔ بغدادی

* * *

سوز بر، جناب خالق کون ومکان بر — نسیب مولوی

* * *

قابل ارشاد اولان انسان اولور — لا

* * *

لطف سخن نزاکت طبعه نمونه‌در — سامی

* * *

عشقك آتشینه کیم‌که یانه نار ایسه نور اولور — چلبی زاده عاصم

* * *

قناعت کنز لایفنی ایله تفسیر اولنمشدر — راشد

* * *

اکر مقصود اثرسه مصرع بر جسته کافیدر — راغب پاشا

* * *

کشتی‌یه بار کرانی باعث تمکین اولور — راغب پاشا

* * *

هوس جاه ایله جاهل متلاشی کورینور — نائل قدیم

* * *

حدنی ارباب جهلك حد تأدیب اوکره‌در — لا

* * *

آزاده‌لره قید تعلق نه بلادر — نفعی

* * *

غفلت‌که عاقله سبب انتباه اولور — راغب‌پاشا

* * *

لطف ایدر بر کون خدا البته فتح باب اولور — نفعی

وقت شادی‌ده کلیر موسم محنت‌ده کچر — شیخ غالب

***

بسدر بو جهانه بر جهاندار — شیخ غالب

***

غلط اولادر اولنجه مشهور — لا

***

بلبل آغلار گل گولر احوال عالم بویله‌در — لا

***

الده استعداد اولنجه کار کندین گوستر — چلبی‌زاده عاصم

***

امید لطف اولنان یره امتنان چکیلور — راشد

***

سروربی مآل عالمك انجامی ماتمدر — راشد

***

ذوق آنکدرکه پریشانلغی جمعیتدر — شیخ غالب

***

مکافات اقتضاسنجه جزا جنس عملندر — راغب پاشا

***

قیس عاقل ایدی دیوانه‌یه مجنون دیدیلر — راشد

***

قعر جاهی مه کنعان رصد جاه بیلور — نورس قدیم

***

سزای بزم یار اولمقلغه آدمده بخت ایستر — نابی

***

تاوقتی کلمیجه امور ایله‌من ظهور — نابی

***

دوا عادت اولنجه سود بخش اولماز مجربدر — چلبی‌زاده عاصم

***

حباب عمر البت جانکداز اهل دنیادر — راشد

اهل هنرك قدرینی بیلمکده هنردر — لا

* * *

باقالم آیینهٔ دوران نه‌صورت کوستره‌ر — باقی

* * *

کچمش زمان اولورکه خیالی جهان دکر — لا

* * *

بیك معرفت زمانه‌ده برآفرینه‌در — نابی

* * *

سویله‌مز سویله‌مز اما درمکنون سویلر — حسین چابی

* * *

غدر ایدن همجنسنه انسان دکل جلاددر — لا

* * *

خالقه راجعدر استهزا صاقین مذمومدر — راشد

* * *

متکبر ایکی عالمده منفور قالیر — »

* * *

عاشقه کدرنیلر غم خلق جهانکدر — شیخ غالب

* * *

بیکانه مشرب ایتمه‌دی برآشنا نظر — »

* * *

بلبل آغلار کل کولر عالم تماشا درکیدر — لا

* * *

حیله ایله ایش کورن محنتله جان ویرر — نیال

* * *

نه‌ایدرسه کشی‌یه غیرت اقران ایلر — لا

* * *

خمیازه سن اوقاشی کمانك چکن بیلور — لا

* * *

نفس وهوا دیدکاری قوللقله بکله‌نور — لا

ولدپاك اولور باعث اعزاز پدر — شيخ غالب

* * *

هپ چكديكم كندى جزاى عملمدر — واصف

* * *

فكر ايتسه حال عالمى آدم غريبدر — شيخ غالب

* * *

هپ چكديكم جهانده طبيعت بلاسيدر — فضلى

* * *

قالماز صباحه ايتديكى بوروزكارده — بروسه‌لى احمد پاشا

* * *

عادت بودر آخرده كلور بزمه اكابر — نوعى

* * *

شام فراقك آخرى صبح وصالدر — باقى

* * *

كناهى سويله‌ينلر بوينه نجه قرا كاقدر — حضر اغازاده سعيد بك

* * *

نه‌يياسون بحر حالن اول كه نزولكاهى ساحلدر — فضولى

* * *

عروس وصلته طالب اولان نشان ويرر — راشد

* * *

مجلس عالمه دل كرم كلن سرد كيدر — لا

* * *

اميدى كس كه املدن الم بوزونتيسيدر — لا

* * *

ذره‌لر آفتابه راجعدر — شيخ غالب

* * *

دنيا ايچون اولماز دل داناده كدر — راغب پاشا

* * *

معبد ايليده زنجير جنون تسبيحدر — وجدى

کلی تعریفه نه حاجت نه چیچکدر بیلیرز — لا

* * *

صو اویور دشمن اویوماز مشهور — سنبلزاده وهبی

* * *

صاغ اولسون احباده نه دیرلرسه دیسونلر — لیلا خانم

* * *

ناوك آه درون پولاد ومرمردن کچر — اسماعیل پاشا کریمه‌سی لیلا خانم

* * *

درد ومحنت اهل دلك یارغاریدر — باقی

* * *

یاووز خرسز مثلدر باصدیرر او صاحبن دیرلر — بروسه‌لی طالب

* * *

بو هوانك اوته‌سی یللی یلل لایه چیقار — ثابت

* * *

صواب بویله محلده خطا دکلده نه‌در — راشد

* * *

چاره نه اسکی مثلدر یازیلان باشه کلیر — لا

* * *

بو زخم سینه تیر امل برکذار ایدر — بروسه‌لی لمعی چلبی

* * *

کل تر صوکره کلور کاشنه اول خس وخار — لا

* * *

بن عاشقم همیشه سوزم عاشقانه‌در — فضولی

* * *

بن عارفم همیشه سوزم عارفانه‌در — لا

* * *

صفای خاطر آنجق باده‌ده ساغرده قالمشدر — رامی

* * *

ایدر برکشته سامان آدمی لعب قمار آخر — لا

خلقی راحتسز ایدن کیمسه‌نه راحتمی اولور — نابی

* * *

طمع اربابی نقدین مفلس ناکام ایچون صاقلار — چلبی زاده عاصم

* * *

ایدر بفکرده شمع شعله داری روزکا آخر — لا

* * *

قنده وارسه عاشق بیچاره جانان آرار — نجیفی

* * *

تحریصه سببدر می کاغدامه یاساقلر — نابی

* * *

صهبا حلال زاده‌در اما حرامدر — عزت ملا

* * *

بونك کیفیتی تعبیر اولنماز ذوقه دائردر — لا

* * *

نه‌سال ایله‌در، نه‌مال ایله‌در، بکم اولولق کمال ایله‌در — اسعد مخلص پاشا

* * *

غافل اولمه هر کسك کوکلنده بر ارسلان یاتور — کانی

* * *

مقدم انسانه اولور عون الهی رهبر — اسماعیل صفا

* * *

فرط حدت جنتك بر نوعیدر — »

* * *

خواب غفلت بزده بر تعبیر اولنماز خوابدر — نفعی

* * *

صوفی دکز طوتشدی دیسه‌ك بی‌کمان اولور — خاتم

* * *

دینسزك حقندن ایمانسز کلور — لا

* * *

برشمع قنده بلورسه جمع اولور پروانه‌لر — لا

زلیخای جهاندن دامنن تخلیص ارلکدر — عزت ملا

* * *

کیمیا دستندەکی سیم وزری حفظ ایتمەدر — عزت ملا

* * *

وفاسی اولسە جهانك جهاندارە اولور — »

* * *

حتە حق باطلە باطل کورینور عارفلر — »

* * *

کیمسە کام المش دکل یا کام عالم کیمدەدر — »

* * *

جبر صرف اعتزالدن یکدر — »

* * *

یارین سون اغیارە مدارا ایلر — »

* * *

ترك راحت ایتکە راحت آندەدر — »

* * *

کندی عیبن بیلمەدر انجق هنر — »

* * *

شکر نعمت اودە بر نعمتدر — »

* * *

هرعلی حیدر دکل هرسیفە دینمز ذوالفقار — »

* * *

قضایە چوق کشی راضی دکلدر راضی یزدیرلر — »

* * *

علم اخفا کتم اسرار ایتمەدر — »

* * *

کرم کوردکجە ای باقی کدالردن رجا آرتار — باقی.

* * *

خوب اولان البتە کندین کوستر — »

حق سوزه مجنون دخی راضی اولور — لا

***

دم اورور عقل فلاطوندن نیجه دیوانه‌لر — لا

***

نه‌بیلسون مهربانلق رسمن اول کیم اصلی ناداندر — دیاربکرلی سری خانم

***

وقف برسوزدرکه دیرلر آشنادن چوق نه وار — آگاه

***

طمعسز آدمك خلق جهان هب اقرباسیدر — ارضرومی شیخ ابراهیم حقی

***

قطره تخمین ایتدیکك دل معرفت عمانیدر — لا

***

کیمیای غالبیت جوهرندن بللیدر — نائلی

***

هر سینه که وار وسعنه چسبان غمی واردر — نابی

***

وقت اولور کیم اقبح شی احسن موجود اولور — عثمان نوری

***

ایلر نه یازدی ایسه قضا و قدر ظهور — نزهت

***

حفظ لسان مدار سلامت دکلیدر — شیخ الاسلام عارف حکمت بك

***

عمرك بهار موسمی عهد شبابدر — »

***

باقاسه هر ورق آینهٔ آثار قدرتدر — »

***

آدمه جبه و دستاری کرامتمی ویرر — شیخ الاسلام یحیی

***

کنج استغنا کبی برکوشهٔ راحتمی وار — »

لایقمی بو کیم کعبه‌یه بتخانه دیسونلر — شیخ الاسلام یحیی

***

مشهوردر عاشقه یا صبر یا سفر — بروسه‌لی یوسف پاشا

***

بر دواسز درده دوشدم آه که لقمان بیخبر — شیخ نیازی خلوتی

***

ارباب دله ثقلت نادان نه بلادر — جوری

***

تقلید زاغ کبك خرامانی کولدیرر — شیخ الاسلام یحیی

***

عاقل ادبسزدن ادب اوکره‌نیر — لا

***

فرق ایله‌مه‌ین جوهری صراف دکلدر — نوعی

***

روزکارك کرم و سردین کورمه‌ین آدم میدر — لا

***

توجه بندهٔ ناچیزه شان اهل شفقتدر — لا

***

تلاش حرص بیجا آدمی محروم کام ایلر — سامی

***

کساد معرفت نقاد علمك ندرتندندر — اکرم بك

***

وطنك ذوقی ملاقات احبا ایله‌در — بصیری

***

فیض اقدس عالم معنیده فیض عشقدر — کاظم پاشا

***

مرض عشقه دوا ایلیه‌مز لقمانلر — لا

***

محبت قید تیغ ماسوادر — شیخ الاسلام یحیی

تكدير ايله اوصلاغمايانك حقى كوتكدر — ضيا پاشا

***

اللهه توكل ايدەنك ياورى حقدر — «

***

اختلافات شئونك غايەسى توحيددر — خيرى بك

***

تازه قوروق صبر ايله حلوا اولور — آذرى

***

مشهوردر بذل ايله نعمت فزون اولور — نابى

***

علويا هر دمده باشه يازيلان يازى كلير — علوى

***

مهر كيمدەيسه سليمان اولدر — لا

***

تزايد سستئ طالعده فرط اشتكادندر — نامق كمال بك

***

بر ملكك انتظامى مقرندن ظهور ايدر — معلم جودى افندى

***

تواضع عين رفعت ، خدمت ملت سيادتدر — نامق كمال بك

***

نظرى پاك اولان ايلر پاكه نظر — علوى

***

هنر اقران ايچنده هر جهتدن فائق اولمقدر — نوعى

***

اهل معارف اولانك هر سوزى بر كتابدر — مانى

ابيات

خاك اول كه خدا مرتبه‌كى ايليه عالى
تاج سر عالمدر اوكيم خاك قدمدر — روحئ بغدادى

* * *

رنك وحدت ذاتنه بالذات مخصوص اولسه
روى دنياده اولوردى هركسك سياسى بر — عزت ملا

* * *

عبرت كوزيله برك درختان سبزه باق
هشيار اولانه هرورقى برجريده‌در — باقى

* * *

تشكى ايله‌مه نقصانئ ارزاقدن زيرا
تعرض ميزبانه نان ايچون چوق بى حيالقدر — حاذق

* * *

اهل دل آرام ايدر هرقنده‌كيم رغبتلنور
كاه اولور غربت وطن كاهى وطن غيرتلنور — راغب پاشا

* * *

پاك طينت كوشهٔ غربتده خور اولسونمى هيچ
كوهر آغوش صدفدن دور اولور قيمتلنور — راغب پاشا

* * *

مسلم اولسه دخى دست اختياره فعال
ينه موافق حكم قضا صدور ايلر — هرسكلى عارف حكمت بك

* * *

جهان آرا جهان ايچنده‌در آرايى بيلمزلر
شو ماهيلركه دريا ايچره‌در دريايى بيلمزلر — يكيجه‌لى خيالى

قرب رب عزته ایصال ایدن شهراه بر
قصد ایدنلر چوقسه‌ده مقصود ووصلتگاه بر — احمد نعیم

* * *

حسد قلب عدو لطف ایله اولماز زائل
سنگده مضمر اولان آتشه آب ایتمز اثر — مورخ راشد

* * *

صور اسرافیله بگزر اولیانک نفخه‌سی
بر نفسده نیجه یوزبیک مرده‌لر جان بولور — شیخ اسماعیل حقی

* * *

منجلی آینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش اومرآت مصفایه جلا ویرمکده‌در — لا

* * *

بوفروعات تخالف که شئوناتکدر
اصله عودتده بوغوغا بوکشاکش باصیلور — راغب پاشا

* * *

ایله‌مز ایراث حسن آرایشی بدطینتک
زینت اولماز ماره اندامنده‌کی نقش ونگار — »

* * *

سوبسو سوق ایله‌ین هپ سائق تقدیردر
کیمسه‌نک دستنده یوق راغب زمام اختیار — »

* * *

لال اولور البت زبان خامهٔ پیچیده‌مو
قیاجه غمدن طبع ارباب سخن عاتلنور — »

* * *

حسنی بالاتر ایدر جامه دوشنجه چسبان
نوعروس سخنه رونق تعبیر ویرر — »

معرفت التفاته تابعدر   مشتریسز متاع ضایعدر   معلم ناجی

* * *

فهم ایتمه‌ین دقایق نقش صانعی   عبرستان عالمه اعمی کابر کیدر   عاطف

* * *

غوغایه اکر دوشرسه تدبیر   ایشته قلم ایشته تیغ شمشیر

* * *

ارواحکه تحفهٔ خدادر   خاك رهشاه انبیادر

* * *

امتیاز ثابت وسیاری مشکلدر خیال
ظن ایدر کشتی نشینان ساحل دریا یورر   راغب پاشا

* * *

میان کفتکوده بدمنش ایهام ایدر قبحن
شجاعت عرض ایدرکن مرد قبطی سرقتن سویلر   «

* * *

آبستن صفا وکدردر لیال هپ
کون طوغمه‌دن مشیمهٔ شبدن نه‌لر طوغار   رحمیٔ قریمی

* * *

ایسم اول کیم نیك وبدبیهوده خلق اولمش دکل
هر بریله چرخ دانشپرورك برایشی وار   روحیٔ بغدادی

* * *

عرضحالن نیله تحریر ایله‌سون کوکلم سکا
یومثلدزکه قلم دیوانه‌یه بیکانه‌در   واصف

* * *

لاله داغ سینه‌ن صاقلایه‌ماز برهنته
عاشق البته ایدر سوز درون اظهار   شیخ الاسلام یحیی

کیمسه‌نی دلتنك آزار ایتمه سلطانلق بودر
قلب موری تختگاه ایله سلیمانلق بودر — نظیم

* * *

خلقك استعدادینه وابسته‌در آثار فیض
ابر نیساندن صدف دردانه افعی سم قاپار — بلیغ

* * *

قرأن تلاوتیله مسلمانلق اولسه‌کر
آل یزیدك آل عبادن نه‌فرقی وار — معلم فیضی

* * *

اسیرجام اولان رنده حتمارتله نظر قیلمه
که‌هر رند بلاکش کندی وادیسنده برجمدر — روحی بغدادی

* * *

درونی آشنا اول طشره‌دن بیکانه صانسونلر
بوبرزیبا روشدرعاقل اول دیوانه صانسونلر — درویش شناسی مولوی

* * *

قابلیتدر حصول مطلبك سرمایه‌سی
الده استعداد اولنجه کار کندین کوستر — چلبی‌زاده عاصم

* * *

کرچه اسباب ایله هرکس واصل مقصود اولور
نزده کوردك بی‌سبب برسبب موجود اولور — عزمی آمدی

* * *

توأم اولمش سورینه قحبه جهانك ماتمی
دخترین تزویج ایدن مادر هم آغلار هم کولر — عینی

* * *

کمال حسن مشرب عاری اولمقدر تعرضدن
ریا اهلینه هم چوق اعتراض ایتمك زیادندر — فضولی

گاه گوش ایتدیره‌مز یوق یره بلبل ایکار
ورق مهر ووفایی کیم اوقورکیم دیکار	کامی ٔادرامانی

***

بکزر ارباب ریانك حالی اول کاشانه‌یه
ایچی یوزی ویران دیشی معمور شکلن کوستر	اسعد مخلص پاشا

***

که بلندی پست ایدر کاهی ایدر پستی بلند
مقتضای کردش دولاب عالم بویله‌در	نابی

***

آخرینه خاك اولور بوتنلر
بیلمم نه‌یه کبر ایدر ایدنلر	شیخ الاسلام عبدالله وصاف

***

کیمسه بیلمز قدرینی اولدقجه عارف بر حیات
بر کهردر معرفت فقدان ایله قیمتانور	نامق کمال بك

***

قیلماز اهل معرفت سررشته‌سز تدبیرکار
هر طبیب حاذقك معیاری نبض خسته‌در	شیخ الاسلام عارف حکمت بك

***

امید کندم ایتمه صاقین جوفشان اولوب
عالمده نیك وبد کشی هپ اکدیکن بیچر	شفیق

***

ای اولان بادهٔ اقبال ایله سرمست غرور
قورقارم بر کون اولور سن‌ده اولورسك مخمور	شناسی

***

کیم که مکر زن دنیایه زبون اولماز ایسه
رزمگاه فلکه مرد کلیر مرد کیدر	نابی

سندن ادنایی کوروب شکر ایله دمساز اولمق
سندن اعلالره رشك ایلهمهنك مرهمیدر — نابی

* * *

تخمین نصال ایتدیکك آهنلری خصمه
آهنکر تقدیر یاپار پایکه زنجیر — «

* * *

سواد ممکنات آثار صنعی بی‌سخن سویلر
کتاب کائنات اسرار حقی بی دهن سویلر — «

* * *

بر قطره آبه دوشسه ایدر کسب دائره
هر نقطه مستعد قبول کمال اولور — نزهت

* * *

ذوق آلیر فریاد و نالشدن‌ده اهل ابتلا
جذبه‌دار عشقه آثار محن بیکانه‌در — سامح

* * *

نه‌قدر فکر دقیق ایتسه آسیاب عقل
خمیر کار جهانی قدر یاپار یوغورر — یوسف کامل پاشا

* * *

تحمل ایلمز زور هوایه پردهٔ عصمت
کریبان چاکیٔ کل دست بیداد صبادندر — نامق کمال بك

* * *

خدامه قصد لطفی اولونجه اکابرك
تحسین خدمت ایله‌دیکی بر بهانه‌در — نزهت

* * *

کیتمز قلوب قاسیه‌دن نقش انفعال
سنك اوزره مرقم اولان آثار سخت اولور — «

دشمن مغرورك اولمه سطوتندن ترسناك
پشه ویران ساز مغز نخوت نمرود اولور — نابی

* * *

بیهوده نیچون شكوه ایدرسك كه فلكدن
سن كبی او سرگشته‌ده محكوم قضادر — سنبلزاده وهبی

* * *

ایلر ایچنده بو مثل سویله‌نور
عاقل ادبسزدن ادب اوكره‌نور — عطایی

* * *

اتلاف وقت ایله فصل شبابده
كسب معارف ایله‌یه‌كور كار وقتیدر — واثق

* * *

وار فنا دشتن تماشا ایت آچوب عبرت كوزین
نیجه اسكندر تراب اولمش نیجه دارا یاتیر — رحمی

* * *

خلاق جهان قوللغه شایسته‌در آنجق
كندیك كبی برشخصه تبصبص نه‌بلادر — سنبلزاده‌وهبی

* * *

رهكذار یاردن جمع ایله سونلر لطف ایدوب
اوستمه یحیی اودم كیم طوپراغم یاران آثار — شیخ‌اسلام‌یحیی

* * *

ارباب فضل ومعرفت اولمازدی معتبر
هركس جهانده اولسه اكر صاحب هنر — سامح

* * *

صورتك سیرتكه شاهددر   بشقه شاهد آره‌مق زائددر — محمودكمال‌بك

مراسم مجلس انس سبکروحانه ثقلتدر
میان اصدقاده شرط الفت ترك کلفتدر شیخ الاسلام عارف حکمت بك

* * *

مرآت باقه‌بر ایکی کون ایله تجربه صبر ایله‌مك فراقکه مشکل دکلمیدر «

* * *

حکیم کامله کار عبث نقیصه ویرر حقیقت اهلنه ترك مجاز لازمدر «

* * *

بردله یحیی طوقونسه پرتو فیض خدا
ذرهٔ ناچیز ایکن خورشید عالمتاب اولور شیخ الاسلام یحیی

* * *

کل و مل بزمنه میل ایتمه سوزم طوت یحیی
نه جفا دیدهٔ خار اول نه غم آلود خمار «

* * *

کیم قاچار یالوارمه‌دن دلداره اما نیله‌سون
عاشق شیدا نیاز ایتدکجه دلبر ناز ایدر «

* * *

بدبخت اکا دیرلرکه النده جهلانك
قهر اولمق ایچون کسب کمال وهنر ایلر شناسی

* * *

حکومت حکمت ایله مشترکدر
وزیر اولان حکیم اولمق کرکدر یوسف کامل پاشا

* * *

ایلر اطرافن احاطه میوه چیننان زمان
بر درخت باغبان پرورده کیم پر بار اولور عندلیب

* * *

شاخ بالاده اولان میوهٔ نخوت انداز
زخم خوردهٔ سنك ستم اولمازده نولور عاکف پاشا

افندی طعن ایده‌نك عقلی وارمی مجنونه
کروه اهل هوا ایچره برمی بیك دلی وار — راغب پاشا

*
* *

کونشك ذره قدر قدرینه نقصان کلمز
ایاسه نور جهانتابی خفاش انکار — باقی

*
* *

آنادن طوغمه کوزسزلر کماهی کورمز اشیایی
نیازی وجه دلداری اولوالابصار اولاندن صور — شیخ نیازی

*
* *

نادر بولنور طینت کامله‌ده قصور
کم مایه‌دن ایلر نه‌که ایلرسه ظهور — راغب پاشا

*
* *

ابنای دهر هر هنره آفرین ویرر
یارب بو آفرین نه‌توکنمز خزینه‌در — نابی

*
* *

محنتی کندینه ذوق ایتمه‌در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله کلور بویله کیدر — واصف

*
* *

طفل دل قدك کوروب عشقه الفدن باشلادی
رب یسر لاتعسر رب تمم بالخیر — ابن کمال

*
* *

کوکل یاپمق خلیلم کعبه بنیاد ایتمه‌دن یکدر
دل محزونی شاد ایتمك قول آزاد ایتمه‌دن یکدر — لا

*
* *

کتاب کونی موافقدر ایتسه‌لر تعبیر
کتاب ممتنع الحل قابل التفسیر — معلم جودی

عاردن عاری حیاته اعتبار ایتمم ضیا
قیمت عیش دوروزه آدمه ناموسدر — اطنه‌لی ضیابك

***

تلون مانع آرامش نیل مطالبدر
املکاه فناده شاهد وصلت ثبات ایستر — اطنه‌لی ضیابك

***

کیمدر بزی منع ایله‌یه‌جك باغ جناندن
موروث پدردر کیره‌رز خانه بزمدر

***

کرچه هردرده واردر برطبیب چاره ساز
نبضکیر قلب محزون اولکه لقمانلق بودر — ۷

***

سن همان لوح دلی آیینه وش صاف ایده‌کور
برکون آنده صورت دیدار کندین کوستر — چلبی زاده عاصم

***

ظهور خار محنت مژدهٔ کل غنجهٔ تردر
شب تاریکك انجامی طلوع مهرا نوردر — ۷

***

ظلمتك نوری ، کسوفك کشفی ، هجرك وصلی وار
انقباضك بسطی ، عسرك یسری عقدن حلی وار — ۷

***

کامل اودرهرنفس عاقبت اندیش اوله
صوکنی فکر ایتمه‌ین صوکره پشیمان اولور — نحیفی

***

حق قولندن انتقامن ینه عبدیله آلور
بیلمه‌ین علم لدنی آنی عبد ایتدی صانور — ۷

خلیلم درد عشقی آتش عشقه دوشندن صور
براودون پیرهندر آنی باشندن کچندن صور — لا

*
* *

یار ایچون اغیاره منت ایتدیکم عیب ایلەمه
باغبان برکل ایچون بیك خاره خدمتکار اولور — »

*
* *

کوکب دری حکمت برزمان ایتمز غروب
باشقه بریرده طلوع ایلر کونش آفلمیدر — معلم فیضی

*
* *

تمام اولدی کوزللك صانمه شیرینله لیلاده
نیجه لیلا بولونور ارلك اما عاشق اولمقدر — نوعی

*
* *

صانمه ای خواجه‌که سندن زروسیم استرلر
(یوم لاینفع) ده قلب سلیم استرلر — روحی بغدادی

*
* *

تجلی نشئەسن اهل شکم ادراك قابلمی
بهشت آکدقجه زاهد اکل وشربك لذتن سویلر — راغب پاشا

*
* *

موافقدر بنه البت مزاجه شیوهٔ حکمت
طبیبك اولسەده کذبی مریضك صحتن سویلر — »

*
* *

اول صنمدن باقیا بربوسه دعوا قیل یوری
سویلمزسه اوپ همان آغزین سکوت اقراردر — باقی

*
* *

کشی‌یه هر ایشی اعلا کورینور
قوزغونه یاوروسی عنقا کورینور — شناسی

بقا زدانه شایاندر فنا اکوانه اولادر
وفا انسانه چسپاندر جفا حیوانه احرادر — کمال بك

* * *

اوزاقدن سیر ایدوبده اهل سعی ایتمه استصغار
کوچوکدر صانمه زیرا نجم کیسودار عالیدر — معلم ناجی

* * *

اضطراب نیشدن ایتمز حذر نوش الیستهین
مأخذی شهد لذیذ خانهٔ زنبور اولور — دیاربکرلی سعیدپاشا

* * *

نور سودا ظلمت ماتمده ایلر التماع
کوشه کیر هجره شمع انجمن بیکانه‌در — مستجابی‌زاده عصمت

* * *

جلوه زار وجه قدرت صانمه یالکز طوردر
چشم حق بینه هرذره عین طوردر — محمود کمال بك

* * *

وقت اقبالنده قاصردر رجالك همتی
مرتفع اولدقجه شمسك سایه‌سی مقصور اولور — دیاربکرلی سعیدپاشا

* * *

روزه دارم دیه‌رك صورتك اکشتمش سك
زاهدا سویله بوتورشی نه‌بو پرهیز نه‌در — لا

* * *

حورو عینك دوشمه دام زلفنه زاهد کبی
کیچ هواسندن بهشتك مقصد اقصایی کور — شیخ‌بالی صوفیه‌وی

* * *

یوز ویرمه کیرر چشم جهان بینکه نادان
یوق شبهه مکس طینتك افکاری اذادر — لا

لاف دعوای انانیت نه لازم عارفه
هرکسك عالمده بیك مافوقی بیك مادونی وار — اسعد مخلص پاشا

* * *

عاقل نه شاد اولور بوجهانده نه غم چکر
جاهل همیشه شاد اوله یم دیر الم چکر — لا

* * *

هم سینه سی پرداغ هم آوازه سی محرق
بندن بیلنور سوز محبت نیه دیرلر — راغب پاشا

* * *

غمزه ك جناسی عاشقه عین وفا کاور
بیماره التفاتی طبیبك دوا کاور — یقینی

* * *

سرفرو ایتمز کلاب نخوته رندان عشق
بیشهٔ همتده زیرا هر بری برشیردر — عندلیب

* * *

اکر برشمعه بیك آیینه طوتسه ك انعکاس ایلر
بووجه وحدتی اعمی اولان کثرت قیاس ایلر — لا

* * *

کیم اولور زور ایله مقصودینه رهیاب ظفر
کلیر البته ظهوره نه ایسه حکم قدر — واصف

* * *

حق پرستم عرض اخلاص ایتدیکم درکاه بر
برنفس توحیددن ایرلمادم الله بر — معلم ناجی

* * *

ماضی ایله مستقبله صرف ایله مه عمری
حال اهلی ایچون هیچ بری مقصود دکلدر — لا

صفات وذات یکدیکردن اولماز برزمان منفك
ضیانك انکشافی ، شمسدن ، شمسك ضیادندر — عثمان نوری

٭٭٭

برکره‌ده صوربازی کاوب خسته‌کی ظالم
انصاف نه‌نك آدی مرؤت نه‌یه دیرلر — نزهت قدیم

٭٭٭

توبهٔ میده ثبات قدمدن صورمه
اوراسن ساقیٔ کلچهره‌نك ابرامی بیلور — نابی

٭٭٭

سزای تیغ اولور حدین تجاوز ایله‌ین مولر
آنکچون تیغدن آزاده‌در مژکان وابرولر — «

٭٭٭

اولسه پیدا دود آهم کوزلرم کریان اولور
ابرظلمت ظاهر اولسه لاجرم باران اولور — بروسه‌لی جنانی

٭٭٭

کامل اودرکه کسمه‌یه حقدن امیدینی
ناکام اولانلر برکون اولور کامکار اولور — راشدعینتابی

٭٭٭

صانمه جنتدن مرادی زاهدك دیدار اوله
کرچه سویلشمدك سکا اول صورت حقدن کلور — «

٭٭٭

مجلس عرفانه برشب موم اولان اهل هنر
محو ایدر کندینی اما صبح مقصوده ایرر — «

٭٭٭

روحدر قالب انسانه فهما عرفان
هیکل بی‌هنران عد اولنور سنك مزار — سلیمان فهیم

يوغيكن تيلكى كبى حيله كذار
ينه پوستى صويولور آخر كار — سنبلزاده وهبى

* * *

تجربه اهلى بونى بويله بيلور
كيم كه چوق سويليه اول چوق يا كيلور — عطائى

* * *

ينه هم جنسى بيلور بر برينك مقدارين
يوسفك حسن بدر سوزنى اخواندن صور — نابى

* * *

توفيق رفيق اولمايجق فائده يوقدر
هر كيم بوراده عقله اويارسه ضرر ايلر — نفعى

* * *

اكلادم آيينه‌نك رازدلندن بونى بن
طينتى صاف اولانك اهل نظرياوريدر — نابى

* * *

فكر ايله تجليات لطف وقهرين
عقلك وار ايسه نه يأس كاسون نه غرور — حالتى

* * *

زمين خندان اولورمى كريه پرداز اولمه‌دن افلاك
غم عالم كبار عالمك غمسزلكندندر — عونى بك.

* * *

چشم ژنك آلوده‌يه ايتمز تجلى بر زمان
نور پاك عشق انجق ديدهٔ بينا آرار — محمود كمال بك

* * *

براى كاردر دعواى اخلاص ايتديكى خلقك
دروغ مصلحت آميزدر شمدى صداقتلر — مورخ راشد

عبث صرف ایله‌مز اهل مکارم همتن راشد
عقیق صف کوهر آب رویِن نام ایچون صاقلار — مورخ راشد

***

اضطراب نابهنکام ایسته‌مز تحصیل کام
موقعنده بی تکلف کار کندین کوسترر — ثابت

***

دولاب التفاتمدار محمدی
عاص صوینده امته دائر دکلمیدر — لا

***

بیهوده ایتمه اهل ریادن امید فیض
ایتمز درخت خشکنمادن ثمر ظهور — سامی

***

چون سر حق وجوه مظاهرده مستتر
بروجهه ناظرز باقالم حق نه کوسترر — نوعی

***

انسانی حسن خاتمه‌در روسفید ایدن
صبحه شرف ویرن نفس واپسیندر — راشد

***

اجزای بشر جالب تعجیل فنادر
ابقای اثر موجب تحصیل بقادر — کمال بك

***

نه‌سندندر نه‌بندندر نه‌چرخ کینه وردندر
بودرد سرخمار نشوهٔ جام قدر دندر — نابی

***

ضیای عقل ایله تفریق حسن و قبح اولنور
که‌نور مهردر الوانی ایله‌ین تشهیر — شناسی

بداصله نجابتمی ویرر هیچ اونیفورمه
زردوز پالان اورسه‌ك اشك ینه اشكدر — ضیاپاشا

***

(اطلبوا العلم ولو بالصین) ی تصدیق ایله‌ین
علمه غایت ویرمه‌یوب همواره جستجوده‌در — نوره‌قوبلی رعنا افندی

***

چوق ریاكار وار ولی كورینور
ابن ماجم ایكن علی كورینور — عثمان نورس

***

بدره دكل نكاهی جهانك هلاله‌در
نقصانه‌در نظرلری صانمه كماله‌در — نركس

***

جهانك بو دونبودی قدرده‌در جاهل
چكر وخامتی تدبیره اعتیادی قدر — هرسكلی عارف حكمت بك

***

نار حسدی آب مروتله ایت اطفا
كیم نار حسد قلبی یاقار اوزكه شرردر — مناسترلی رفعت بك

***

تواضع اهلنه عالمده هركس سرفرو ایلر
طورور سجاده یرده لیك خلقك سجده‌كاهیدر — رشاد بك

***

متكبرلره كبر ایتمه تصدق صاییلور
ظالمه جور واذا قیلمه عبادت كبیدر — مناسترلی نائلی

***

ایتمه تدبیركده نقصان كرچه تقدیركدر ایش
حسن تدبیر ایله امركده خدا تقدیر ایدر

حقیقت سنجه مجهول اولسه‌ده عقلاءٔ مبرهندر
کونش اعماره پنهان ایسه بینایه روشندر — کمال بك

⁂

مقصدك حسن تعیشسه بو عالمده اکر
چالیشوب ایته‌لی تحصیل کمالات وهنر — اسماعیل صفا

⁂

اختلافاتیله اوغراشمقده دهرك ذوق یوق
ذوق انك مرصاد عبرتدن تماشنده‌در — معلم ناجی

⁂

قابل عبرت دکل ، پوشیده چشمان غرور
یوقسه هر بر شی اولوالابصاره عبرتبخش اولور — معلم ناجی

⁂

فیض خالقدر بو دهشتزاری اعمار ایله‌ین
دستکاه صنع مولادن نلر کچمش کچر — خرپوتلی خیری

⁂

خصمك ستمن اکلامامق خصمه ستمدر
اغیار الین چکمه کوکل نافله غمدر — « لا »

⁂

قابل فیض اولسه بر آدم اسان حال ایله
درس عشقی اکا هر برك چمن تقریر ایدر — بلیغ

⁂

اهل حق ذره حوادثله مکدر اولماز
قیل وقالی‌ده جهانك قورو غوغادندر — بروسه‌لی محمد راشد

⁂

دامنن دست‌طلبدن قویمه دولتجوی ایسه‌ك
معرفت ارباب استعداده دولتبخش اولور — معلم ناجی

دوشمز زمین ذلته مست شراب عشق
زیرا ید یساری پیرمغان طوتار — لامع

* * *

مقدم چیره دستان چیده ایتمش پخته اثمارین
مضامینك ریاض معرفتده خامی قالمشدر — شیخ‌الاسلام عارف حکمت بك

* * *

یمش ایچمش سلف بزم سخندن شمدی اخلافه
تنقل ایتمکه اثمار نظمك خامی قالمشدر — جودت پاشا

* * *

هوس وحرص امل خاطر پیرانده‌در
مارومورك یوواسی خانهٔ ویرانده‌در — لا

* * *

دلده آتش، سرده دود، واشك یم، دودیده چرخ
جسم عاشق صورتا واپور شکلن کوسترر — اسعد مخلص پاشا

* * *

ادراك نفسه ایله‌مین بذل اجتهاد
قابلمیدرکه اکلایه بیلسون خدانه‌در — رجب وحي

* * *

اهل ماتم کریه‌ده کتاب قسمت خنده‌ده
جانستانك ویردیکی معجون دوخاصیتلیدر — نابی

* * *

پاك کوهر بدکهردن دائما ممتاز اولور
لعل ویا قوتك یاننده کهربایه کیم باقار — طربزونی اکاه پاشا

* * *

جبر اولمایوب ارادهٔ جزئیه اولسه‌ده
کیم فعلنی مخالف حکم قضا ایدر — هرسکلی عارف حکمت بك

انتشار ایتدکده انوار تجلی عالمه
هرکسی حالنجه بردرده کرفتار ایتدیلر — لا

* * *

خاطرمکدر اولسه عملدن قالور حواس
بیمار اهل خانه‌یه البت خلل ویرر — نزهت

* * *

مردم آزاری نوازش ستمه رغبتدر
ظالمه مرحمت افعی‌یی صیانت کبیدر — کاظم پاشا

* * *

هپ صنایع برمؤثردن بولور فیض وجود
کرچه ایلر صورتا آثار آدمدن ظهور — ضیا پاشا

* * *

طیاسانه طولاشمه زاهدك ای رند اولان
قیل حذر کژدم صفتدر زهری قوبروغنده‌در — حمدی

* * *

قلب مؤمن که عرش رحماندر
آنی ییقمق زیاده طغیاندر — سنان پاشا

* * *

نیت وعزم وعمل ، صبر وثبات
بشری مقصدینه نائل ایدر — عارفه خانم

* * *

نظر اربابنه هرنقش ، برنور تجلیدر
بدایع خانهٔ حکمتده‌کی آثار عالیدر — محمد امین بك

* * *

سحرلر دائما وقت صفای اهل عرفاندر
سحرلر وقت رحمتدر سحرلر وقت احساندر — بروسه‌لی حسین رفعت

مستانه‌لرك بر برینه عرض خلوصی
چنكانه‌لرك شبهه‌لی ایمانه بكزر — لا

***

كیتمز قلوب قاسیه‌دن نقش انفعال
سنك اوزره مرتسم اولان آثار سخت اولور — راشد

***

آسوده‌لك ایستر ایسه‌ك درویش مشرب اول
دنیاده دردی غیرت اقران چكن چكر — فنی

***

صنع حق ازادهٔ لاو نعمدر خوشجه باق
كوردیكك نقصان سنك چشم غلط بینكده‌در — طربزونی اكاه‌پاشا

***

حتسه كده اناالحق دیمه‌دن ایله توقی
منصور كی صوكره سنی داره چكرلر — »

***

طولار درون مرغزاز طربله جوش ناله‌دن
سحرده سیر باغه چیق فیض صباح باری كور — اكرم بك

***

یوق شبهه كه بو حال تأثرله كچه‌جكدر
بر كون نه مأثر قاله‌جق بونده نه آثار — عبدالحق حامد بك

***

حب وطن فكره نه رونق ویرر
آدمه ماهیتنی بیلدیرر — نابی زاده ناظم

***

تلوّث شئون جهانه آلدانمه
ثمر ، شجر ، بشر آخر تراب اولوب كیدیور — كریدی سری‌پاشا

کوکلده داعیهٔ مال امل یوزندیسیدر
نمود سالك قناعت کسل یوزندیسیدر　　نابی

***

جهان افسانه‌در الدانمه باقی　　غم‌وشادی‌خیال وخوابه بکزر　　باقی

***

مجنون که فنا دشتنی سیر ایتدی سراسر
غمخانه‌مه‌کلدی‌دیدی‌حالك نه برادر　　بروسه‌لی دلی برادر محمد

***

هر صورتی حق صانمه که ارباب فلاکت
رؤیاده نجه دولت بیدار کورورلر　　شیخ غالب

***

جوهر ذاتی کرك اشیاده بر ژنك اولسه‌ده
تیغ جوهر داره روشنکرینه جوهر ویرر　　یکیشهرلی بلیغ

***

اعراض لفظ ایچنده اولور جوهر مفاد
وحدت وجود کثرت اشیاده صاقلیدر　　ناظم پاشا

***

کسب هنر عالمده دکلدر هنر آنجق
اهل هنرك قدرنی بیلمکده هنردر　　بلیغ

***

عزیز مصر وصلت سوزش فرقت نه‌در بیلمز
آنی تنها نشین کلبهٔ احزان اولاندن صور　　یکیشهرلی شیخ نظیف مولوی

***

شب هجرانده نه‌لر چکدیکمی هیچ صورمه
آنی بر بن بیلیرم بر دخی الله بیلیر　　نورس

عزتا رحمت حق نیك وبده یکساندر
یاغسه باران کرم بحر ایله ساحل بردر — عزت علی پاشا

* * *

نه بیلسون اهل دل قدرین نه اکلار اول که ناداندر
کورینور صورتا انسان ولی معنیده حیواندر — صفائی زاده مائده خانم

* * *

بر اولور عدل الهده سلیمان ایله مور
درکه حقده همان شاه ایله سائل بردر — عزت علی پاشا

* * *

درد ایله رویکه باقدقجه سنك الهامی
یوزی خندان اولور اما جکری قان آغلار — الهامی ـ سلطان سلیم ثالث

* * *

نوای نیده روح افزا اولور عشاقه بردم وار
دلا نی کبی نالان اولمده براوزکه عالم وار — »

* * *

تنزل عین رفعت اولدیغین سیر ایت که صنع حق
سر کاکلری بالای چشم عزت ایتمشدر — جودت پاشا

* * *

بز صفا ایله نشاط آبادی ایتدك چون مقر
سکاده ای غم عدم آباده لازمدر سفر — سلطان احمد ثالث

* * *

ازادکان قید امل سرفراز اولور
ناز ایله سون جهانه اوکیم بی نیاز اولور — راغب پاشا

* * *

بر قپویی بند ایدرسه بیك قپو ایلر کشاد
حضرت اه افندی فاتح الابوابدر — لا

زاهدك حقه دعادن غرضی جنتدر
دنیوی نعمت ایسه جانه‌ده منتدر — شناسی

*
* *

تابع اقبال وافعال اولمه کیم بنای زمان
طالعك یوز دوندیرسه دوستلرك دشمن اولور — ترجمهٔ عندلیب

*
* *

قیس لیلا ایدی مولی طلبنده رهبر
سن‌ده طوت‌سمت حجازی دلیدن اوصاو خبر — یسری

*
* *

فقیه مدرسه معذوردر انکار عشق ایتسه
یوق اوزکه علمنه انکارمز بوعلمه جاهلدر — فضولی

*
* *

خلقه غدر ایله‌ینك عاقبتی خیر اولماز
کندی بولمازسه‌ده برکون اولور اولادی بولور — لا

*
* *

عارف ادب آموز اولور هرروشنده
عاقل حکم حضرت حقه نظر ایلر — کانی

*
* *

کویای « توکلت علی‌اه » اولانلر
هرامرینی مرهون قضا وقدر ایلر — حشمت

*
* *

ذاتنده کورور صورت نقصان وقصورین
آینهٔ احوالنه هرکیم نظر ایلر — »

*
* *

مساویدر مکس میزان عدل حقده فیل ایله
۱۲۰ ۱۲۰
مساوی اولدیغی میزانه حق قول ممهددر — صاحب پیری زاده

بشر اکمال عرفان ایتمکه خلقتده مائلدر
فقط نقصانیٔ اسباب استکماله حائلدر — سلانیکلی عادل

⁂

فرق ماهیت دل چشم تماشادندر
پرتو نیك وبد آیینهٔ سیمادندر — سامی

⁂

محبت جان نثاری بللیدر وضع مزاردندن
شهید عشقی صورمه کیمسه‌یه کلکون کفن سویلر — معلم فیضی

⁂

زاهد بی‌هوش نه بیلسون ذوقی عشق اهلنك
بو عجب میدر محبت کیم ایچر هشیار اولور — فضولی

⁂

نه کندی ایلدی راحت نه خلقه ویردی حضور
ییقلدی کیتدی جهاندن طیانسون اهل قبور — لا

⁂

لعنت او مرد محتشم بی فضیلته
اقبال دهری واسطهٔ امتیاز ایدر — اکرم بك

⁂

مغلوب نفس و شهرت و مغرور ملك ومال
اولمز مکر او کس‌که ضلالت هواسی وار — ایرانی رمزی بابا

⁂

حقیرك کوکلنه کیرمکده لطف ایت ایله‌مه تأخیر
شکاف سینه‌دن پرتو صالوب ای مهر عالمکیر — بروسه‌لی هاشمی

⁂

کوکل ییقمق خراب ایتمك کبیدر بیت معموری
ولی یاپمق هزاران کعبه بنیاد ایتمه‌دن یکدر — ابن کمال

قلم صنع حقده سهو اولماز
هپ خطابین اولانلر احمقدر — ابن کمال

* * *

نکه انداز ستم اولمه کوکل کسر ایتمه
ایتمه مرآتی شکست سنی چوق صورته قور — «

* * *

روشندلان نور حقایق بو عالمك
هر ذره‌سین برآیینهٔ پر عبر بولور — انطاکیه‌لی منیف

* * *

ادراك ایده‌مز نشئه‌سنی ساغر عشقك
قلبنده آنك کیم اثر جب سوا وار — کاظم پاشا

* * *

اهل رفعتدر ایدن جذب قلوب ضعفا
ذره پرورلك اولور فائدهٔ مهر منیر — سامی

* * *

عالم اسیر دست مشیت دکلیدر
آدم زبون پنجهٔ قدرت دکلیدر — نابی

* * *

خورشیدی نه حاجت ایده‌لم نور ایله توصیف
آثاری نمایندهٔ ارباب نظردر — «

* * *

دقت اصحابی کرك اکلامغه مفهومن
نسخهٔ جامعهٔ کونده معنا بردر — خیری

حرف الزاء

مصاريع

فرمان شاهه جان ایله‌در انقیادمز — لا

* * *

تحصیل کمالات کم آلات ایله اولماز — لا

* * *

سر ویرمك اولور اما سری عیان ایله‌مك اولماز — لا

* * *

میوهٔ باغ امل گاه اولور گاه اولماز — حکمی

* * *

کمال جهل ایله دعوای عرفان ایله‌مك اولماز — فضولی

* * *

سویله‌ینلر حکمنی بیلمز بیلنلر سویله‌مز — شیخ الاسلام یحیی

* * *

کنارك دلبری نازکده اولسه نازنین اولماز — نابی

* * *

دردینی سویله‌مین خسته‌یه تیمار اولماز — ثابت

* * *

بو مجلس مجلس اشراقیاندر گفتگو اولماز — لا

* * *

بوزمك باده‌نوشی مست اولور اما خراب اولماز — شیخ الاسلام بهائی

* * *

بر چیچك ایله بکم یاز گلمز — لا

* * *

عاقل اولان فرصتی فوت ایله‌مز — لا

* * *

میان راستکویان محبتده یمین اولماز — بروسه‌لی طالب

جدلکارانه خاموشی قدر رنکین جواب اولماز — راشد

***

متاع همته اندازه اولماز — غزالی

***

آشنا راز نهان آشنادن صاقلاماز — فضولی

***

هم دم بولنور یار وفادار اله کیرمز — ٪

***

ایچنده خانه‌نك بر صاحب اولدقجه خراب اولماز — بلیغ

***

ایله‌مه وقتکی ضایع دیمه قیش یاز اوقویاز — سنبلزاده وهبی

***

بر خانه‌که ویران اوله عیش وطرب اولماز — عدلی ـ سلطان بایزید ثانی

***

آشنایه آشنا بیکانه‌یه بیکانه‌یز — جوری

***

اولماز شراب ساغر شادی خمارسز — ٪

***

محبت بر بلا شیدر کرفتار اولمایان بیلمز — بروسه‌لی حلمی

***

اول یوسفزکه عصمتمزدر کناهمز — عاطف

***

عاشق بوراده خاطر یارانه باقیلماز — یحیی

***

علم وعرفان صاحبن ایلر عزیز — سنبلزاده وهبی

***

بعض آدم کوپکه اوش کدی‌یه پیس دیه‌مز — ٪

***

پریشان خاطرك حالن پریشان اولمایان بیلمز — سحابی

کرم سرد فلکی کورمه‌ین انسان اولماز	لامع
مثلمز دینسزك البت کلیر حقندن ایمانسز	لا
جان کیتمه‌یجك وصلت جانان اله کیرمز	لا
کای تعریفه نه حاجت نه‌چیچکدر بیلورز	لا
کوکل الله اویدر اکا منافق کیرمز	لا
نیك وبد چاره ندر بویله ظهور ایله‌مشز	رامی پاشا
پادشاهلر ملکنی البته ویران ایتمز	لا
قول کناه ایله‌مسه عفوه مقارن اولمز	حشمت
محبت اویله بر سردرکه بیك ستر ایت نهان اولماز	عزت ملا
زاد راهن دوشونن یولده مشقت چکمز	»
کمالکدن خبر ویر کیمسه سندن احتشام آلماز	راغب پاشا
جهانده ذره پرورلك شرفدر مهره عار اولماز .	رفیع
غراب طوطی‌یه طوطی غرابه میل ایتمز	طوطی قادین
عاقلان ناسوز محلن بولمادقجه سویله‌مز	سلانیکلی مشوری
کیمسه‌یی بخت سیاه عالمده خندان ایله‌مز	سروری عتیق

دردینی سویله‌مین درد نه درمان بوله‌ماز — فاطمه نکار خانم

* * *

کل اولماز باغ عالمده دیکنسز — استانبولی نیلی

* * *

شیرلر دکمه کمند افکنه نخجیر اولماز — استانبولی نیلی

* * *

هزار احباب اولان اهل تلوندن وفا کلمز — راغب پاشا

* * *

دوشمز طبیب مشفقه بیماردن کریز — نائلی قدیم

* * *

هشیار ایله هشیار اولورز مست ایله مستز — جوری

* * *

عشق هرقالب بیروحه تجلی ایتمز — ”

* * *

بر سور چن آتك باشی کسلمز — شیخ غالب

* * *

صو اویور دشمن اویور خستهٔ هجران اویوماز — ”

* * *

جفایی چکمه‌ین عاشق صفانك قدرینی بیلمز — ”

* * *

سکوت ایتمك کبی نادانه عالمده جواب اولماز — شفیعی مولوی

* * *

مظاهر کثرتیله وحدت ذاته خالل کلمز — شیخ ذکائی خلوتی

* * *

غریبك باشنه غربت دیارنده نه‌لر کلمز — ”

* * *

سالك راه قناعتده پشیمان اولماز — راغب پاشا

* * *

مثلمز کاشن عالمده برکاله بهار اولماز — عزت ملا

جامع كهنهٔ بی‌وقنه جماعت كلمز — نابی

⁂

حسدبر آتش جانسوز دركيم انطفا بولماز — اكرم بك

⁂

قابل فيض اولانه اهل هنر بخل ايتمز — بليغ

⁂

مجربدر بوكيم غدار اولان دنياده كام آلماز — »

⁂

بياباندە اولان هرسنك بی‌قيمت نكين اولماز — نابی

⁂

بز بوميدانك نيجه چابكسوارين كوره‌مز — »

⁂

بر كلمی وار بوكلشن عالمده خارسز — بروسه‌لی خيلی

⁂

خابيده سخن مرد سخندانه ياقيشماز — شيخ رضا

⁂

كوكل برشيشه‌در جانا قيرلدقده كنت طوتماز — »

⁂

بوخلق ايچنده حقيقت نقابسز ياشاماز — معلم ناجی

⁂

كل ديكنسز اوله‌ماز يار دخی انكاسز — شنسی

⁂

غم عالم مكدر سازطبع اهل هوش اولماز — چاپی‌زاده عاصم

⁂

دردينی ارباب حالك مرده دلان آكلاماز — مستجی‌زاده عصمت

⁂

صو بولونمازسه تيمم جائز — »

آتش آتشپرسته رحم ایتمز — معلم ناجی

* * *

فساد اولسه اساسنده بنانك پایدار اولماز — دلاورزاده عمر

ابیات

آب وهوا اولنجه برخاکدن نه بیتمز
بویاغك غنچهٔ رعناسی محتاج بهار اولماز — «

* * *

چشم انصاف کبی کامله میزان اولهماز
کشی نقصانی بیلمك کبی عرفان اولهماز — بروسەلی طالب

* * *

تقدیر خدا قوهٔ بازو ایله دونمز
برشمعی‌که مولا یاقه بروجهله سونمز — «

* * *

پایمال اولمغله اهل دل اولماز ناقص
خاکه‌ده دوشسه ینه قدر گهردون اولماز — نسیب مولوی

* * *

محض صورتله نسیبا اولهماز ذات نفیس
در اولور ساخته امادرمکنون اولماز — «

* * *

حالسز قال ایله عرفان خدا کبرمز اله
مالخولیا ایله مفلس کشی‌قارون اولماز — «

بلبل که طوطی شکره جان ویرر اما
پروانه کبی آتش عشقه یانار اولماز — لا

* * *

سکندر سیر ایسه‌کده سد نطق ایت پیش کامله
فلاطون حقیقت بینه نقل ماجرا اولماز — استانبولی فنی

* * *

کوکل یاب زاهدا بیت خدادر طاعت استرسه‌ك
محققدرکه باب جنتی خاطر شکن آچماز — پیری زاده صاحب

* * *

تدبیر ایله افزون ایده‌مز کیمسه نصیبین
تسخیر مرادات تکاپو ایله اولماز — نابی

* * *

رسوم علم ایله کیتمز دنائت طبع ناکسدن
ارم آرایش الوان ایله خلد برین اولماز — بلیغ

* * *

تنك اولماسون قواعد اخلاص برطرف
مانع دکل مراسمه دائر قصورمز — نابی

* * *

اسیر فرصت اولمق باعث نقض حمیتدر
کذر کاه عدوده مرد کامل در کمین اولماز — بلیغ

* * *

فیضی بوقدر نه قدر اولسه‌ده زیبا تقلید
کابن باغ مصور ، کل بویا ویرمز — راغب پاشا

* * *

حجاب ایتمه نه وار افتاد کانه روی دل کوستر
جهانده ذره پرورلك شرفدر مهره عار اولماز — رفیع

یارك سر كوینده رقیبی تپه‌لردم
اما نیده‌یم كعبه‌ده قان ایلمك اولماز — لا

*
* *

چوقده مغرور اولمه كیم میخانهٔ اقبالده
بزهزاران مست ومغرورك خمارك كورمشز — نابی

*
* *

اللهدن امداد اومارز مرد غزایز
الله یولنه جسم ایله جان ایله فدایز — قاضی فاضل

*
* *

بن عاشق دیدارم ایا زاهد جاهل
عرض ایتمه بكا حور ایله جنات كركمز — بروسه‌لی لامعی چلبی

*
* *

نه حاجت انتخاب جای بوسه روی دلبرده
درون كعبه‌ده تعیین محراب اقتضا ایتمز — لا

*
* *

درس عشقك مشكلن عاشق نیجه حل ایلسون
سویله‌ینلر كندوسن بیلمز بیلنلر سویله‌مز — یحیی افندی

*
* *

ای محبی یار الندن برقدح نوش ایله‌ین
خضر الندن كر اولورسه آب حیوان استه‌مز — محبی سلطان سلیمان قانونی

*
* *

شعله بار ایتمش ایدی عشق نهال آهم
اولمه‌دن سرزدهٔ نخم شجر طور هنوز — نائلی قدیم

*
* *

دل پرزخمیدر هرعاشقك فریادینه بادی
اكر سوراخ سوراخ اولمانه نیدن صدا كلمز — فائق ممدوح پاشا

کوکل صاف اولسه سودای جهاندن پاك اولور زیرا
عبادتخانهٔ اسلامیانده بت پرست اولماز — باقی

⁂

هلال قامتن قوس ایتمه‌ین عالی مقام اولماز
قوسی کورکیم هلال اولمه‌دن بدر تام اولماز — لا

⁂

محلده قابلیت شرطدر باران نیسانك
تماشاقیل که هر بر قطره‌سی در ثمین اولماز — چلبی زاده عاصم

⁂

پای فرسودهٔ صحرای طلب اولماجق
آدمه کندی آیاغی ایله دولت کلمز — سیدوهبی

⁂

بوتهٔ عشق ایچره عدلی قال ایدلدن قلبمز
غل وغشدن خالی یز عالمده صافی دللرز — عدلی سلطان محمد ثالث

⁂

کربلای عشقه امعان ایله ایلرسه‌ك نظر
سوبسو سیرابهٔ خون شهیداندر هنوز — مناسترلی فائق بك

⁂

چوقدر اکر درد وبلاسی محبتك
اما نه چاره الده دکل اختیارمز — روحیٔ بغدادی

⁂

مظفر وقت فرصتده عدودن انتقام آلماز
مروتمند اولان ناکامیٔ دشمنله کام آلماز — راغب پاشا

⁂

نظام خالق عالم ملتزمدر عند باریده
خدا قادردر اماسیمی‌زر، لیلی نهار ایتمز — ضیا پاشا

دگل تار تعلق کامله سد سغر سازی
ساوك سوزنه پیوند رشته بندپا اولماز — بروسه‌لی امین

⁂

تمغاسیدر سکوت متاع معارفك
برکون بزم دخی اولور رواجمز — نورس

⁂

صدف آسا قبول فیضه استعداد لازمدر
که هرموضعده نیسان قطره‌سی درثمین اولماز — حامیٔ آمدی

⁂

خاکساریٔ هنر پیشه‌یی ذلت صانمه
پرتو مهر یره دوشسه‌ده پامال اولماز — مورخ راشد

⁂

خالص اولمازسه زر تاب کبی اصل مقال
کیرسه بیك بوتهٔ تعبیره یینه قال اولماز — «

⁂

بوکا کیم عالم امکان دیرلر
بونده اولماز دیمه اولماز اولماز — لا

⁂

مذاق رند عالی همتی ای خواجه بندن صور
چکر هرمحنتی عالمده اما امتنان چکمز — بلیغ

⁂

توحید خدا کتابه صیغماز
تقریری آنك خطابه صیغماز — سنان پاشا

⁂

بوعالم فانیده نه‌میر ونه کدایز
اعلالره اعلالنورز پست ایله پستز — روحیٔ بغدادی

ایلسه‌ك طوطی‌یه تعلیم ادای کلمات
سوزی انسان اولور اما اوزی انسان اولماز — فضولی

***

ایدوب صرف آب رویك اومه لطف اهل دنائتدن
نه دکلو آب ویرسه‌ك نخل خشکه میوه‌دار اولماز — فطنت خانم

***

دفع ایله‌مکه ناوك کینی تیر قضانك
بی‌شبهه توکل کبی محکم سپر اولماز — لا

***

ایدن هر کارینی میزان انصاف ایله سنجیده
بو بازار فناده سود کورمزسه زیان چکمز — سنبلزاده وهبی

***

عیار ذاتی مردم زاده‌نك اصلا نهان اولماز
زر مسکوك محتاج محك امتحان اولماز — نزهت

***

جمالك صفحه‌سن آچمه رقیبه
او کنده کافرك قرآن یاراشماز — احمد پاشا

***

بیلنمز قیمتی روشندلانك وقت فیضنده
کونش تا باتمادقجه ظلمت لیل آشکار اولماز — عزت منلا

***

تجردسه مرادك کوی جاننده فدا قیل جان
چیقلماز جامهٔ احرامدن سعی ایتمه قربانسز — شیخ غالب

***

قالور تا صبح محشر نشوهٔ شوق محبتله
شراب عشقی فطنت نوش ایدن دلده خمار اولماز — فطنت خانم

اولور اشکفته فیض قدرت حتله کل خاطر
بو باغك غنچهٔ رعنا سی محتاج بهار اولماز — فطنت خانم

***

استقامتده قلم شعله‌ده شمع اولسه کشی
ینه مقراض قضادن سرینی قورتاره‌ماز — لا

***

تغافل کوستروب شرمندهٔ احسان ایدر یوقسه
عدودن مرد اولان فرصت دمنده انتقام آلماز — بلیغ

***

سبب رفعت اولور غم یه افتاده ایسه‌ك
بر بنا تا که خراب اولمایه معمور اولماز — فهیم

***

دکلدر حسن مادر زادمحتاج زر وزیور
تکلف حسنه‌ده رهیاب اولورسه دلپسند اولماز — نابی

***

ترك دعوی ایله دعوامزی اثبات ایدرز
لب خاموش ایله بز خصممز اسکات ایدرز — منیف قدیم

***

اولورمی فص زرین ایله کامل جوهر ناقص
سیه دل پرتو اقبال ایله روشنضمیر اولماز — سلیمان فهیم

***

خوبان بی‌وفا کبی دهر دسیسه باز
ناز اهانه نیاز ایدر اهل نیازه ناز — جودت پاشا

***

کیدردك کار عقلی رأی وتدبیره پشیانز
باقوب بز صورت آیینهٔ تقدیره حیرانز — فهیم

باقوب نقش نکینه شویله فهم ایتدم که عالمده
درون شرحه شرحه ایتمه‌ینلر نامدار اولماز — سید وهبی

*
* *

ادراك معلی بو کوچك عقله کیرکمز
زیرا بو ترازو اوقدر ثقلتی چکمز — ضیا پاشا

*
* *

لطفله حاسد بدخواهه ندامت کلمز
تلخ اولان میوه‌یه سکرله حلاوت کلمز — نابی

*
* *

نابی بو فنادن ایله پرهیز
برکون دیمه‌دن زمانه برخیز — »

*
* *

نه‌قدر شعله فروز اولسه‌ده شمع ظالم
آه مظلوم ایله البته سونر چوق سورمز — لا

*
* *

برر آینهٔ دیدار وحدتدر کواکب هپ
تماشا ایله‌ین عارفده حیرت آرتار اکسیلمز — فائق ممدوح پاشا

*
* *

کمال اربابی کسر قدر ایله بی‌اعتبار اولماز
زر خالص شکسته اولسه‌ده ناقص عیار اولماز — سنبلزاده وهبی

*
* *

کر انسانان دلال وش کالا بدوش اولماز
بیلن قدر متاع اعتبارین خود فروش اولماز — راشد

*
* *

اولان آینه وش وارسته کرد خود پرستیدن
دلنده عکس زشت کینه‌دن چین جبین اولماز — سامی

بسملکه فرزند خلیلی یوری سرایت
کورمرحمت عشقی که قربانه قیماز — لا

***

محیط دائرهٔ عشقدن خروج محال نه‌چاره‌قبضهٔ تقدیر کردکارده‌یز — لا

***

میان لجهٔ محنتده چاره‌سر قالدق براز مساعدهٔ روزکاره محتاجز — لا

***

تواضع قامتی قوس ایتمه‌ین عالیمقام اولماز
منبهی سرایت هلال اولمازدن اول بدرتام اولماز — حسن قدسی

***

زاهدك بر پارماغن کسه‌سه‌ك دونر حقدن قاچار
کور بومسکین عاشقی سر، پا صویارلر اغلاماز — سیدنسیمی

***

دفع ایتمه‌یه تیرستم کردش دهری
عالمده توکل کبی هرکز هنر اولماز — لا

***

حبیبن سو تقربسه مرادك حقه ای عالی
رقیب اولمق کبی الله رنکین انتساب اولماز — عالی

***

حکم مولایه مطیعز فارغز تدبیردن
بز توکل اهلی‌یز تقدیرینه قائلارز — سلطان محمدخان ثالث

***

الله تجلیسنی تکرار ایتمز
برشیئی ایکی صفحه‌ده اظهار ایتمز — معلم جودی

***

پریشانلق نظام حال قیدندن کلیر یوقسه
امید سودی نابود ایله‌ین بیم زیان چکمز — چلبی زاده عاصم

نه‌در بونخوت نمرود ونفس اماره
دكلمی الك صوكی برقبضه‌جق تراب اولورز — عندلیب

***

خلق ایدر داد وستد بز پرتلاش وبی‌نصاب
چارسوی عالمك بز اوكمادن دلالی‌یز — نسیب

***

اولمایان مایهٔ فیض ازلیدن سیراب
آب خضری ینه خضر اولسه‌ده رهبر بوله‌ماز — راغب پاشا

***

درس عشقك مشكلن یحیی نجه حل ایله‌سین
سویله‌ینلر كندیسن بیلمز بیلنلر سویله‌مز — یحیی

***

قیام شرعله قائم بنای دولت ودین
كتابسز یشایان انقلابسز یشاماز — راشدعنتابی

***

شاد ودادینی راشد بوسوق فائینك
بصیرت اوزره كورنلر حسابسز یشاماز — «

***

بیلنلر عالم كون وفسادك سلب وایجابن
زوال دولت دنیا ایله اندوهكین اولماز — هرسكلی عارف حكمت

***

مظهر فیض عبودیت اولاندر انسان
یوقسه معنیده كشی شكل ایله انسان اولماز — استقوفجه‌لی غالب بك

***

علم ایسه مقصد اكر عارف نفس اول غالب
كندینی بیلمه‌ین آدم كبی نادان اولماز — «

شیرلر پنجهٔ زور آور ایله رام اولماز
صید انسانه تواضع کبی بردام اولماز   داماد محمود پاشا

حرف السين

مصارع

الله بس باقی هوس   لا

⁂

مدت دور فلك بردمدر آدم برنفس   باقی

⁂

حل ایلیه‌مز مسئلهٔ عشقی مدرس   روحیٔ بغدادی

⁂

سر ذاته آشنا اللهدر الله بس   کریدی احمد مختار بك

⁂

ادمه دامدر هوا وهوس   تجلی

⁂

مقراص کبی رشتهٔ پیوند غیری کس   لا

ابيات

کم مایه‌لرك جوری آچار جوهر ذاتی
اسربله تراشیده اولورجوهر الماس   شیخ غالب

⁂

دور الندن باقیا غم چکمه عالم بویله‌در
کل اسیر خار وخس بلبل کرفتار قفس   باقی

ماسوادن ال یویوب مخلوقدن امیدی کس
وردك اولسون هرنفس الله بس باقی هوس — لا

***

دیدار دوستدر ایکی عالم نتیجه‌سی
یوق آندن اوزکه عاشقه عالمده ملتمس — فضولیٔ بغدادی

***

سینه‌م هوای عشقك ایله طولدی نی کبی
دم اوردیغمجه آه وفغاندن چیقان نفس — »

***

هانی برسرکه بوحیرتکدهٔ عالمده
اوله آسودهٔ هنگامهٔ غوغای هوس — نابی

***

وای اکا کیم ایله‌یه لاشیدن استمداد فیض
یوف اکا کیم ایله‌یه ناکسدن احسان التماس — روحیٔ بغدادی

***

جام سرشار هوانك خوشدر اما نشوه‌سی
درد سردر چون خماری ایله‌مه راغب هوس — راغب پاشا

***

صانمه هر صورت بی معنی وبی ادراکه
عشق کبی نکتهٔ بیداددن ایرر فیض نفس — اسرار دده

***

دنیاده تصور ایده‌مم بر ایی خصلت
اولمق کبی بر عاجز ومظلومه مدد رس — لا

***

نی کبی بر قالب بی روحی ایلر ناله ساز
همتی درکار ایدنجه مردم صاحب نفس — لا

ایتمه اظهار هنر ایتمکه مجلسده هوس
بلبله دام بلا اولدی اسانیله قفس — احمد پاشا

***

تسلیت داد ایسه‌ده آدمی واصل ایده‌مز
بی تشبث ره مقصودینه خولیای هوس — منیب پاشا

***

هر تن بیتر بر درد ایله که کرم ایله که سرد ایله
اوغراشمغه هر فرد ایله دکمز بو دنیانی اخس — سامی پاشا

***

اوله رهبر دیر ایسه‌ك کاریکه خضر و الیاس
اوله کور مظهر سر اثر خیرالناس — رشید بك

***

روشنا وجدان اولان ایلرمی طعن ، اسلافی هیچ
فیض حاضر نور مصباح سلفدن مقتبس — اطنه‌لی ضیا بك

حرف الشین

مصاریع

همت مردان ایله آسان اولور هر مشکل ایش — باقی

***

راز پنهانکی اخوانکه‌ده ایتمه فاش — سنبلزاده وهبی

***

بیلمزلك ایله ایتدیکمز هپ هوا ایمش — لا

***

باقی قالان بوقبه‌ده برخوش صدا ایمش — باقی

***

ارایسه‌ك ایله‌مه نامحرمه اسراریکی فاش — شفیق

ایدر انسانی کرفتارالم قید معاش	مورخ راشد
جهانده کورمدك بر وفق دل برکامیاب اولمش	راغب پاشا
فکر عاشق اولور محال اندیش	ثابت
فلکدن باشقه بر یر وارسه واردر آنده آسایش	عزت ملا
بومثل مشهوردر وارین ویرن عار ایتمه‌مش	کانی
متاعی آتش اولان چارسویه صیغماز ایمش	نائلی قدیم
واعظك نار جهنم دیدیکی فرقت ایمش	یکیچه‌لی اصولی
معاش ایتمش نهاری حق بزه لیلی لباس ایمش	حامی آمدی
بروقت اولورکه دیرلر اوده برزمان ایمش	بروسه‌لی احمد پاشا
مناسبتله اولان افترا نه‌مشکل ایمش	نابی
باعث جفای عالمه سوء قرین ایمش	دانش عتیق
افندی کنیج بکه خدمت ایله‌مك کوچ ایمش	ثابت
سکوتی برمزارك بردرین فریاددر مدهش	منمنلی زاده طاهر بك
صفای خاطره یریوق دل ناچیزه غم دولمش	لا

ابيات

ایشتدم بر طبیب حاذق حسنك دهانندن
دواسز دردینه عاشقلرك درمانلر آغلامش — واصف

***

دکل تدبیر ایله بر فرد قادر محو واثباته
سطور نسخهٔ تقدیره کیمدر خامه اویدرمش — راغب پاشا

***

فکر مستقبل وماضی یی براق عارف ایسه‌ك
بویله‌در حال زمان بر وارایمش بریوق ایمش — »

***

دنیایی بر صفایه ویرن زندبی نوا   کمتر متاع ذوقنی دنیایه ویرمه‌مش — جوری

***

دکلدر جای آرام اولمغه‌ملك سوا قابل
خدا عاشقلره کون ومکانی تنك کوسترمش — مناسترلی فائق بك

***

جیش غمدن قنده ایتسون التجا اهل نیاز
قلعهٔ همتده نابی برج وبارو قالمامش — نابی

***

دکل خال سیه اول دلبرك کرد دهانده
دل آزار اولدیغیچون وایهٔ قدرت بیرقویمش — یسری

***

عشقه دوشدك بکادیرکن غم ومحنت نه ایمش
سنده کور چاشنیٔ جام محنت نه ایمش — نابی

***

بلایه مرد اولانلر صبرایدر نامرد صبرایتمز
تمام اولسه عیاری ایتمزالتونه زیان آتش — یکیچه‌لی خیالی

بیك شیوه‌سی واردر بو زلیخای جهانك
ای یوسف حسن ایله‌مه زندانی فراموش — عزت ملا

***

نیله‌سون گلزاری عاشق اولمایجه گلعذار
بوستان جنته صورت ویرن دیدار ایمش — نجاتی

***

قیزارمش تر له یوب رخسارك ای مه تاب کوسترمش
خلیل آسا جمالك آتش ایچره آب کوسترمش — رخشانی

***

دهر ایچنده بر یقیق دیوار کورسه‌ك اویله بیل
بر سلیمان ملکیدرکیم چرخ ویران ایله‌مش — فضولی بغدادی

***

جمال با کمالی ایله‌مش هر ذره‌ده جولان
خدا هر ذره‌ده بر مهر عالمتاب کوسترمش — نظیم

***

ملایم طینتانك زائل اولماز برزمان غیظی
قالور خاکستر ایچره اولسه مخفی چوق زمان آتش — نزهت

***

ماسوا شائبه‌سندن دلی تطهیره چالش   پرتو حکمت عرفانله تنویره آلش — شناسی

***

کثرت مال ایله فخر و شرف اولماز حاصل
علمکی فضلکی عرفانکی تکثیره چالش — سعید بك

***

ادم اودرکه ایتمیه تغییر وضعنی
اقبال و بخت کندینه یار اولمش اولمامش — سید وهبی

***

غنای قلبه سبب دولت قناعت ایمش
جهانده جای فرح کوشهٔ فراغت ایمش — فطنت خانم

رها بولمق نه ممكن سوزش محنتدن عشاقه
فراق آتش وصال آتش بلای انتظار آتش رأفت

*
* *

نور ایمان لمعان ایلر ایکن سینه‌مده
سن ایشك یوق ایسه زاهد بنی تکفیره چالش سعید بك

*
* *

بد زبانك آرامه آغزینی کرم الفت اولوب
کنج سوراخده انکشته ایرر ضربهٔ نیش بلیغ

*
* *

حرکه نقطه قبولندن الف مستغنی
وحدته ایشته نشان بر واریمش بر یوغیمش کانی

*
* *

اولور رسوای صبح محشر اول کیم شام غفلتده
بو باغك کل صانوب خار مغیلانی دوشیرمش نائل قدیم

*
* *

تفاوت یوقدر اوزان شئونات طبیعتده
ترازوی حقیقت خوب وزشتی دنك کوسترمش هرسکلی عارف حکمت بك

*
* *

ملته سربستیٔ افکار لازمدرکه حق
کارکاه عقلی حریتله بنیاد ایلمش کذا

حرف الصاد

مصاریع

بیکانه مرام قالور آشنای حرص راشد

کیم خلاص اولمش جهاندن اولمادن جاندن خلاص — عزت ملا

***

یم سکونیله بولور موجك هجومندن خلاص — راشد

***

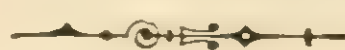
عاشق اولماز متصل غوغای اغیاردن خلاص — روحیٔ بغدادی

***

فیض ازلی مرد کلهداره‌می مخصوص — شیخ غالب

***

محروم ایدر کشی‌یی املدن بلای حرص — راشد

ابیات

ازاده قالور ذل ورقرز خزاندن
هرشاخی که‌زین ایلیه با کورهٔ اخلاص — روحیٔ بغدادی

***

خلوص منت نطق وبیان قبول ایتمز
اینانمه هرکیم آچارسه سکا زبان خلوص — "

***

برحکمت اشعاری هنوز ایله‌دم ادراك
برعارف باللهه ایدوب خدمت مخصوص — عینی

***

هرزه سوادی متاع شهرت ایتمز بونده سود
نقش تمغای قبولی کالهٔ عرفانه باص — راغب پاشا

***

زلف یاره بند اولوب تخلیص امید ایله‌مم
کردن مجنون اولورمی طوق آهندن خلاص — سلیمان فهیم

سمت گلزار وفادن گذرانی یوق ایكن
كیمی سویلتمه‌لی اولور بلبل گلزار خاوص — حشمت

حرف الضاد

مصاریع

جان علیله ناز اطباده بر مرض — ثابت

*
* *

صحبت اهل نفاقه باقمه غوغادر غرض — راشد

*
* *

شانهٔ زلفه سخندر اعتراض — جودت پاشا

*
* *

حسب حالك ایتمه هر نادانه عرض — ابن النجار شیخ رضا

*
* *

اهل استعداد ایدر روشن دلاندن كسب فیض — عینی

*
* *

آدمه سنتدن اقدمدر ادای امر فرض — سلانیكلی مشهوری

*
* *

صاف دللردر اولان یكدیكرندن مستفیض — اكرم بك

*
* *

قصه‌دن حصه‌در القصه غرض — خفی

ابيات

آفرينشدن سنك ذات شريفكدر مراد
كلمه‌دن شهر وجوده جستجويكدر غرض — نظيم

***

عقلك وار ايسه اصل كمانكيرى فهم ايت
نه ناوكنه ايله پيكانه تعرض — نابى

***

جوهر اصلئ ذاتيدر حقيقتدن مراد
صانمه انساندن فقط شكل و شمائلدر غرض — «

***

طاعت بسياره باقمازلر خلوصك وار ايسه
سندن آنجق بر رضاى پاك رحماندر غرض — كالاتى

***

صوفيا اسماده قالمه كل مسما درسين آل
بيل مسمادر بكم تعليم اسمادن غرض — شيخ عبدالاحدالنورى الخلوتى

***

سير محبوب ايتمكى صانمه هواى نفس اوله
قدرت حقه نظردر اول تماشادن غرض — روحئ بغدادى

***

هپ جلالك مظهريدر كفر و عصياندن مراد
بحر جودك قطره‌سيدر فضل رحمتدن غرض — شيخ نيازئ خلوتى

***

سنى تلويثه مراد ايليه‌نى پاكه چيقار
صاف دريا دل اولوب ايله اجراى غرض — باليغ

***

نى غايه‌در تجلى الطاف كبريا
كلمز قياسه موج يم بيكنار فيض — صلاحى بك

کندینك ظرفنه بر عارضه ایلر ایراث
متراکم اولیجق سینه‌ده اجرای غرض — بلیغ

*

یار کندین کورمکه آیینه ایجاب ایلمش
صورت ایجاد عالمدن بو معنادر غرض — بهاریه شیخی حسین الموی افندی

*

رنداکاه اول که دکمز عالمك اقبالنه
ثقات کار تمی ، کانت افکار فیض — هرسکلی عارف حکمت

حرف الطاء

مصاریع

سینهٔ شیطانده جوهر ایمان غلط — شیخ غالب

*

دیوان حسنه چیقدی ویروب عرضحال خط — ثابت

*

بیوفالردن حذر قیل طوت طریق احتیاط — فضولی بغدادی

*

هرلئیمی سرّه محرم صانمه ایله احتیاط — شیخ نیازی

*

بادهٔ غفلتله مدهوش اولمایان ایتمز غلط — شیخ الاسلام یحیی افندی

*

کافری مذهبه حجت و برهان غلط — شیخ غالب

*

برمسافر خانه‌در انسانه بوکهنه رباط — محمود جلال الدین پاشا

ابيات

خلعت جاهی بولور قامت استعدادك
جامه‌یی هپ بیچر اندامه مناسب خیاط — بلیغ

* * *

اختلاف کائناتی حکمته حمل ایله هپ
بوقسه تقدیر ایله‌مز برامرده حاشا غلط — راشد

* * *

سعی ایله نقش حکمتن ادراکه صانعك
بی‌صنع حق مشاهدهٔ ماسوا غلط — نابی

* * *

نابی باقاسه چشم حقیقتله عالمه — تقدیرله مصالحه‌دن ماعدا غلط — «

* * *

وصلتك جنتدر اهل عشقه هجرانك جحیم
ای قیامت قهر اولوبدر آزاده عشقك صراط — روحی بغدادی

* * *

خامه هنکام سمند اولسه عجبمی سربه پیش
اولدیغن ا کلار مراعات ادب کفتاره شرط — نابی

* * *

آلدیلر اول شمع بزم آرایی اغیار اورته‌یه
ظاهر اولدی نکتهٔ « لاخیرالافی الوسط » — باقی

* * *

ا کثری تعیین ایدر انجامی بزم الفتك
ایله آمیز شده ای فانی بغایت احتیاط — سعید بك

* * *

چك خلایقدن الی قطع ایت علایقدن دلی
شاکرا امداد ربانی سکا بسدر فقط — شاکر پاشا

حکمت جهانده پنبه بکوش حقیقت اول
تحدیش خواهش ایتمیه افسانهٔ نشاط — هرسکلی عارف حکمت بك

حرف الظاء

مصاریع

ایدر خسته نه‌دکلو نا امید اولسه دوادن حظ — باقی

کشی غربت دیارنده ایدرمش آشنادن حظ — «

دزد شب شعلهٔ مهتابدن اولماز محظوظ — بروسه‌لی اشرف پاشا

کافر آرایش محرابدن اولماز محظوظ — «

عقلا صحبت دیوانه‌دن اولماز محظوظ — هرسکلی عارف حکمت بك

اولور البته کشی طبعه موافق نسنه‌دن محظوظ — سلانیکلی مشهوری

ایدر هرکس نه‌سرورشهرت راز نهاندن حظ — مورخ راشد

ابیات

سپهکاران عجبمی ایتمه‌سه روشنگهردن حظ
ایدرمی دزد شبرو روشنائیٔ قمردن حظ — واصف

تکاپوسز کلن نعمتده واردر لذت دیکر
نه‌دکلو منعم اولسه آدم ایلر ارمغاندن حظ — راشد

درجدر لعل روانبخشك درشهوار لفظ
درجدن درلو دوكرسن اياسه‌ك اظهار لفظ — فضولئ بغدادى

*
* *

اصحاب فضيلت اكا محتاج دكلدر
جاهلره نادانلره‌در خدمت واعظ — نابى

*
* *

كتابك راز مكتومندن اولماز محفظه آكاه
ينه اخلاص بيلمز اولسه‌ده اهل ريا حافظ — سنبلزاده وهبى

*
* *

جاندر معنئ رنكين ، اكا تندر الفاظ
نشوۀ روح مضامينه بدندر الفاظ — بليغ

*
* *

نى بقادر صاقين الدانمه جهان فانى
ايله‌مز عاقل اولان دولت دنيادن حظ — رشدى

*
* *

الم چكمز سخاوت پيشه ايثار درمدن هيچ
دوكوب نقط سرشكى ديدۀ كريان اولور محظوظ — بليغ

*
* *

كلام حقى هر كيمدن ايشيتسه‌ك استماع ايت كيم
بوزولماز معنئ قرآن اولورسه بو صدا حافظ — سنبلزاده وهبى

حرف العين

مصاريع

اولماز الطاف الهيه‌يه عصيان مانع — راشد

*
* *

تجلئ فيوضات صباحه خواب اولوز مانع — عينى

قوش کبی آدمی پابسته ایدر دام طمع — مورخ راشد

* * *

ساریدر افندیسنه غوغای توابع — نابی

* * *

الکه ایتدیکك خیری دلکه ایلەمە ضایع — حسین کفوی

* * *

طوغری دیرلر کل سرجاوز الاثنین شاع — فضولی

* * *

ارباب سخن اکثر اولورلر متواضع — نابی

* * *

دیدهٔ مورقدر دست لئیمان واسع — «

* * *

عالم کثرتده اولماز انتفاع — لا

* * *

عجبدر وقت اولیور کم مطلبه اسباب اولور مانع — شیخ غالب

* * *

هر کلامك ایتمك اولماز استماع — لا

ابیات

زهری تریاق ایلەیوب تریاقی زهر ایلردی خلق
اولماسه تغییر ماهیات اشیا ممتنع — یکیشهرلی عونی بك

* * *

امیدکی پابستهٔ یأس ایله نابی
احسان خدا برکون ایدر دفع موانع — نابی

کوسترر برمعنوی جنبشله بیك نقش غریب
حیرت اندوز خردور خامهٔ پرکار صنع — «

توبتو رونق پذیر لطف ایکن کلزار صنع
غفلت ایتمك عیبدر خواهشکر اسرار صنع — نابی

*
* *

رشتهٔ طول امل دام بلادر نیله‌یم
کسمك اولمازاول سرزلف پریشاندن طمع — فضولیٔ بغدادی

*
* *

سرعشق افلاکی سرکردان ایدوب
حالیا کون ومکان ایلر سماع — شیخ غالب

*
* *

سن همان ایله خلوص ایله رجوع
عفو باری بولور البته وقوع — لا

*
* *

بول نشوهٔ حسن عشقی جامع
اقشامه قالور ایسه‌ك نه مانع — معلم ناجی

حرف الغین

مصاریع

وارایسه عالمده آنجق عاشقه طاغ اوستی باغ — راغب پاشا

*
* *

نوزمین اولسونده اهل صحبته طاغ اوستی باغ — پرتو پاشا

*
* *

خاطر اغیار ایچون بن یاردن قیامم فراغ — شیخ غالب

*
* *

اولماز استیان ایدن مغلوب تیغ — لا

وحدت اقليمنده غير اللهه بوقدر هيچ مساغ — استانبولی علی رضا افندی

* * *

نا بجا خواهشه یوق شرع محبتده مساغ — پرتو پاشا

ابيات

روشن دلان بربرينه فيض بخش ايدر
كآيينه بولدی الفت سيما بدن فروغ — سامی

* * *

داغلر در دلده كی عشقی نمايان ايله ين
خانه دن معلوم اولورمی اولماسه روزن چراغ — نزهت

* * *

موج اوران رنك اثر برق تجليدر هپ
كلده مانندهٔ شرر لاله ده مانندهٔ داغ — نسيب مولوی

* * *

داغ نودر قرص ماه اوزره كلف ظن ايلمه
ايله دی حسنك سپهری داغ بربالای داغ — راغب پاشا

* * *

انوار فيضه مظهر اولور قلبی صاف اولان
المقده ماه مهر جهانتابدن فروغ — عينی

* * *

نور حكمت قلب ناقابلده اشراق ايلمز
چشمن ايتمز مردم خوابيده نك روشن چراغ — علی روحی بك

* * *

جاهله جاهله رفعتمی كلوو عالمده
علم افراز معارفدر اولان صاحب توغ — سنبلزاده وهبی

جستجوایلر فلك تا اكنه‌دن ایپلیکه‌نك
ایستر ایسه‌ك حضرت عیسی مثالی کوکه آغ — کانی

* * *

آثار زهدی بارقهٔ عشق محو ایدر
قالماز نجمده مهر جهانتاب بدن فروغ — سامی

حرف الفاء

مصاریع

عاقاسه‌ك ایله فکریکی ذکر خدایه صرف — فطنت خانم

* * *

جمله‌نك مقصودی بر اما روایت مختلف — محبی ـ سلطان سلیمان قانونی

* * *

صنف اصنافده یوقدر انصاف — سنبلزاده وهبی

* * *

بیانور زیور افسر اولیجق جوهر صاف — عزت ملا

* * *

کیم باقار روی زلیخایه طورورکن یوسف — وهبی

* * *

دردانهٔ درونی ایچون چاك اولور صدف — ضیا پاشا

* * *

قسوت قلبدن کلیر اکثر مزاجه انحراف — سلانیکلی مشهوری

* * *

افتخار دانش اجداد ایله کلمز شرف — راسم

* * *

سعی ایت کمال ومعرفته اوله نا خلف — لا

نه بخیل اول نه ده اموالکی ایله اسراف — محمد توفیق

* * *

ایتمه برکیمسه‌یی عمرکده صاقین استخفاف — »

* * *

آ کیلیر کاه سلیمان ایله بر مور ضعیف — لا

ابیات

ای فضولی طلب رتبهٔ عرفان ایله
جهل ایله حاصلی اوقات شریف اولدی تلف — فضولیٔ بغدادی

* * *

غیبت وکذب ونفاق اوزره اولان احبابك
صحبت مجانسنه ، الفت مألوفنه یوق — عینی

* * *

ذوق فیض عشق آیرلماز دل آگاهدن
اوله‌ماز پیمانهٔ خم برطرفمی برطرف — ضیا پاشا

* * *

قدریکی سنك مصلاده بیلوب ای باقی
طوروب ال باغلایه‌لر قارشوکه یاران صف صف — باقی

* * *

عالمنده هرکس ایلر خودبخود دعوای زور
مرد میدان هنر معلوم اولور روز مصاف — راغب پاشا

* * *

قابلیدر انوار صفا ایله‌یه اشراق
اول سینه‌ده کیم ژنك سوا اولمایه مخذوف — کاظم پاشا

* * *

استقامت اولور البت سبب سرداری
اولدی اول یوزدن الف قافله سالار حروف — لا

صحن عالم برسعادتزار اولورکن عدل ایله
اکثر ابنای نوعك رغبتی بیداده حیف — اطنه‌لی ضیابك

* * *

کثرت کمال وحدتك آثار فیضیدر
ظاهر اولور ضیا ایله الوانده اختلاف — هرسکلی عارف حکمت بك

حرف القاف

مضارع

آجیاز شرعك کسدیکی پارمق — ثابت

* * *

ماحوظی کیمك اولدی ظهوراته موافق — حشمت

* * *

شفاسی اولمایان بیماره صحتدر هلاك اولمق — فامی

* * *

حکمت خالقنی بیلمز مخلوق — وهبی

* * *

بوقدر طاپه‌چق خدادر انجق — لا

* * *

دانه امیدی ایله دامه کرفتار اولدق — راشید

* * *

یورولمقدر جهان کهنه‌یی تعمیره اوغراشمق — عزت ملا

* * *

عشقك صفاسی یوق دکل اما جفاسی چوق — شیخ الاسلام یحیی

* * *

کیمسه حائل اوله‌مز ایکی کوکل بر اولیجق — قبولی

* * *

شراب کهنه وار اماکه اسکی عالم یوق — سیدوهبی

سله اوریلور هر کسه سیاسنه لایق — والیٔ آمدی

⁂

اونسون همرازی یارب کیمسه‌نك اهل نفق — سلیمان فهیم

⁂

تاقیامت فصل اولنماز سوزش دعوای عشق — «

⁂

خیال یار کبی وارمی بر رفیق شفیق — روحیٔ بغدادی

⁂

طورورکن دوست دشمندن خطادر چاره‌جو اولمق — بصیریٔ بغدادی

⁂

سالکه وهلهٔ اولی‌ده بلا در ره عشق — بلیغ

⁂

معراج عشق وشوق ایدی منصوره دار حق — عارف حکمت بك

⁂

سن بو بازیچه‌یه آلدانمه تماشاسنه باق — شیخ غالب

⁂

ارباب دله عین کرمدر ستم عشق — کاظم پاشا

⁂

رضای حقدن اوزکه یوقدر و نمده امل تحقیق — سلطان احمد خان اول

⁂

اولا یار موافق ثانیاً عزم طریق — لا

⁂

اسبه اور پاسبندی اول ، صکره قیل تودیع حق — لا

⁂

نه ممکن عندلیبه دامن کلشندن ایرلمق — اطنه‌لی ضیا

⁂

پیالهٔ غمی، جام‌قدر بیلیر عاشق — حضرت اغازاده سعید بك

⁂

خداسی وار اولانك استناد کاهیمی یوق — معلم ناجی

ابیات

دیمه عشق ایچره بكا كیم ایده ارشاد طریق
سن همان كیر یوله اللهولی التوفیق — ابن کمال

***

نارغم نور صفا هپ برچراغك پرتوی
چشم عرفان ایلهباقسهك آرهده بیكانه یوق — آلی

***

ایسترایسهك آلمغه حكمت كتابندن سبق
خامهٔ قدرت نهیازمش صفحهٔ آثاره باق — خیالی

***

تعمیر كعبه هدم صنمخانه ، ایش دكل
آچ دیدهٔ بصیرتی قلب خرابه باق — نعیم (تذكرهجی)

***

ذاتكده فرومایه لكن حقده بیاوركن
بیفائدهدر رفعت ایله محتشم اولمق — نابی

***

تماشای جمالكدن نظر اهلینی منع اتمه
نهسود اول خوب یوزدن كیم نظر قلماز اكا عاشق — فضولی

***

جسم تركیب غباریدر سن آندن فارغ اول
روح پاك اول ، عالم تجریده كل ، اسراره باق — خیالی

***

صرف ایلهمه نقد دلی هرساده قماشه
قیمتویریلور هركسه كالاسنه لایق — لبیب آمدی

***

دهرنی بنیاد ایچون رنج طلبدن فارغ اول
باری برقاچ كون حضور قلب ایله دنیایه باق — باقی

هنر خلوت نشین انجمن اولمقده‌در یوقسه
کمینکاه ریادر کوشه‌کیر انزوا اولمق — عزت علی پاشا

* * *

اقبال وجاه توده‌ٔ ریك روان کبی
بودونبودی اولدی برابر نه‌وار نه‌یوق — توفیق

* * *

سراسر چشم عبرتدن کچیردم نسخه‌ٔ دهری
ایچنده معنیٔ آرامه دائر بر عبارت یوق — نابی

* * *

یوسف کبی انواع محن چکمکه موقوف
آسان دکل اخوانه ولی‌النعم اولمق — «

* * *

مثال کعبه ایا نور دیده‌ٔ عشاق
کورن جمالکی مشتاق کورمه‌ین مشتاق — مؤذن هدایی

* * *

ایله‌مز ارباب دل ظل همایه التجا
لانه‌کیر قاف استغنا اولور عنقای عشق — فهیم

* * *

طینت آدمده اول قونمسه سودای عشق
جنتی بردانه‌یه‌صاتمازدی اول دانای عشق — اسکداری شیخ محمود هدائی

* * *

ای هدائی حالت عشقی نه‌بیلسون هرمکس
قله‌ٔ قاف حقیقت مرغیدر عنقای عشق — «

* * *

مست اولنجه ایتدی تاجی دونبه‌لك مسواکی چوب
برقدحله ایتدی ساقی زاهدی رسوای عشق — فهیم

اولورفیض تواضعله درخت پست بار آور
قومشدر میوه‌دن محروم سروی سرفرازاولمق — نابی

*
* *

عمرك اولدقجه چالش کسب کمال ایت وصفی
شهرت کاذبه‌یی ، خلقه مدارایی براق — شیخ وصفی

*
* *

چشم امعان ایله عالمده حقیقت بین اول
دیکه‌مه واعظ شهری ، غم فردایی براق — «

*
* *

جهانده‌کامل انساندر صراط مستقیم آنجق
اویوزدن اولدیلر سالك اولانلر واصل بالحق — شیخ فخری ٔ خلوتی

*
* *

ظلمت زرق وریادن قورتاررذی کندوسن
زاهدك قلبنده تابان اولسه کر انوارعشق — عاکف پاشا

*
* *

صال کشتی ٔ امورنی بحر توکله آق
آچ بادبان‌همتی یان کلده سیره باق — لا

*
* *

نور فخر عالمه ایله توجه دائما
ماه قلبك‌ایده انکشت عنایت ایکی‌شق — شیخ ذکائی خلوتی

*
* *

الله ایسه مقصودك اکر نفسکی اوکرن
سن سین درشهدانهٔ دریای دقایق — کاظم پاشا

*
* *

چونکه آیینه‌سیدر بربرینك دیرلر خلق
ایتدیکی وصفی کورور هرکشی آخردن باق — شریف

سعی ایتمکله میسر اولماز هرکز
بخشایش حضرت خداد رغم عشق — حاتی

* * *

هر برزمانده ظاهر وزاهر کمال حق
هر برمکانده حاضر وناظر جلال حق — شناسی

* * *

سکوتی بیلمه‌دیکندن دکل ادبدندر
اکرچه سویله‌مز اما نه‌لر بیلیر عاشق — حضر اغا زاده سعیدبك

* * *

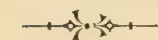
حقیقی صانمه هرنسیر ایتدیکك پرهیز کارانی
فساده درد منددك نیله‌سون دستنده آلت یوق — نابی

* * *

نظر عارفانده یکساندر
دشمن معرفتله دشمن حق — معلم ناجی

* * *

سعی بشرله صانمه تغیر پذیر اولور
نقش سواد کلك معانی نکار حق — هرسکلی عارف حکمت بك

حرف الکاف

مصاریع

اول کارده کشی عاقبت اندیش کرك — لا

* * *

کرمکار اولمادقسه چوق کریم کامران کوردك — سید وهبی

* * *

یاغزلدر یاقصیده ارمغانی شاعرك — سید وهبی

ورای پردەده اسرار وار ظهور ایدەجك — نائلیٔ قدیم

* * *

خدا اکسیکلکن کوسترمەسون اول ماه تابانك — ساعی

* * *

ایاغنی یرمی باصار زلفکه بردار اولانك — نجاتی

* * *

تاثیری بنده ضدینه دوشدی دوالرك — نورس قدیم

* * *

چوقدن ال چکدك کلندن خار زار عالمك — سید وهبی

* * *

بولماز یمزدر اکثری ارباب عشقك — عاطف

* * *

یوز ویروب باشدن چیقارمه پرچمك — لا

* * *

شرف نسل ایله فخر ایتمه اکر آدم ایسەك — والبی

* * *

رهزنی خار اولانك دامنی پرچیده کرك — ندیم

* * *

یغماسیدر سکرت متاع عارفك — لا

* * *

سندی باطل اولور باطل اولان دعوانك — شناسی

* * *

سوپلەیندن دکلەین عارف کرك — لا

* * *

حصول کامه توقف کرك زمانەدك — لا

* * *

اشاراتنی بدلدر کنت وکویه مردم لالك — سامی

* * *

بروقت بز دخی هم مجلس جانان ایدك — نابی

ای عاشق محنت زده بولدقجه بونارسك — سامی

***

برای کاردر دعوای اخلاص ایتدیکی خلقك — مورخ راشد

***

بیل قدرینی وقت خوش کذارك — لا

***

کذبی اظهارده چوق مدخلی واردر قسمك — مورخ راشد

***

اولمانجه خسته قدرین بیلمز آدم صحتك — فطنت خانم

***

ای شام هجر هیچ سحرك یوقمیدر سنك — چلبی زاده عاصم

***

درد اهلی بیلور حالنی اهل دردك — عزت منلا

***

وقت اولورکیم حق چیقار وقتیله باطل صاندیغك — ضیا پاشا

***

خلاف طینتمدر طبع احبابه کدر ویرمك — نابی

***

سوز کهردر نه بیلور قدرینی نادان کهرك — باقی

***

کاسون بهار شوقنی سیر ایله بلبلك — لا

***

کوزك آچ غافل اولمه بردخی دنیایه کلمزسك — لا

***

مطرباسن عشقه دائر برهوا بیلمزمیسك — لا

***

مرآت دلده عکس دلارایی سیر ایدك — شیخ سزائی کاشفی

***

کلمه‌یه اکسیك ترازوده متاعی کیمسه‌نك — نائلی قدیم

روشی پاك كرك دعوی اسلام ایدەنك — روحی

***

كوسترمەخلقه روی خشونت كريم ایسەك — عارف حکمت بك

***

دكل كرسی‌یه واعظ عرشه چیقسەك آدم اولمزسك — ثابت

***

دكل عارف اول كه معرفت اولسون تجاهلك — شیخ غالب

***

آرانیرسه بولنور چارەسی بیمار اولانك — آلای بكی زاد ناجی

***

اولور ادبار البت ماوراسی فرط اقبالك — سامی

***

گاه نعمت گاه ذلت بویلەدر دأب فلك — نعیم

***

رند تردامنه همراز اولەماز زاهد خشك — انطاكیەلی منیف

***

غمك فاش ایلەمه اعدایی دلشاد اولماسون دیرسەك — اسكدارلی سلیمان بك

***

هر ایشك عاقبتی عاقله در پیش كرك — لا

***

غنا ویرمز حریصه عالم امكانی بخش ایتسەك — معلم ناجی

***

سزادر كندینی بیلمزلره كندونی بیلدیرمك — سروری

***

لیكمه رنجش خاطر ویرر كرم ایتمك — شیخ الاسلام

***

كوتاه اولور حیاتی ستمكار اولانلرك

***

خاطر كدن چیقمسون دنیایه عریان كلدیكك — نابی

ابيات

نه‌در سودی بو بازار فناده جلب اموالك
غنا ويرمز متاع مستعاری دوش دلالك — سامی

***

صاقين تلخ ايله‌مه وضع نمكله كيمسه‌نك عيشن
نوال سفرهٔ بزم جهانده لذت استرسه‌ك — فطنت خانم

***

صدد معناده يوقسه ساده نظمه كيم ايدر رغبت
نه‌در بی‌روح نقش مرغ تصويره پروبالك — نابی

***

بيلديلر ظاهر ايله باطنك آميزشنی
رنكنی رنك اناسنده كورنلر مانك — نابی

***

دوستی زار وحزين دشمنی شادان ايلر
صبر قيل ايله‌مه بركيمسه‌يه اظهار المك — سيدوهبی

***

بزم اقبالنی تار ايله‌سون ديرسه فلك
كشی ياقديغی چراغ اوستنه پروانه كرك — ويسی

***

نادان ايله مجالسه‌در اهل دانشه
دنياده چاشنيسی عذاب جهنمك — نابی

***

كمقدر قفل آهنه محتاجدر ينه
مملو ايكن درونی كهرله خزانه‌نك — «

***

يارب سرای دولتك ايت آشيان بوم
اهل دلك درونی ويران ايدنلرك — نابی

صحبت بی‌ادبان کوشه خراش دلدر
پردەسز سازده هیچ لطفی اولورمی نغمك — سامی

***

فروغی زائل اولماز آفتابك خاکه دوشمکله
تواضع قدرینه نقصان کتیرمز فیض واقبالك — کمال بك

***

قیل نظر حالنه اشکنی روان ایلەیەنك
دم اولور عفو اولنور صوچلری قان ایلەیەنك — لا

***

جهانك زحمتی ارباب حرصه عین راحتدر
دکل آسوده باره کیرمینجه پشتی حمالك — نابی

***

تا کچمینجه مدرسهٔ قیل وقالدن
اکلانماز اصطلاحی کتاب محبتك — نابی

***

صدچاك اولوردی مرغ کرفتار کورمسه
امید فرجه رخنه‌لرندن قفسلرك — «

***

شیرلر پنجهٔ قهرمدن اولورکن لرزان
بنی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك — یاوز سلطان سلیم

***

اوضاع نابجاسنی نوجاه اولانلرك
ناچار خلق چکسه فلك چکمه‌مك کرك — اسعد مخلص پاشا

***

چالش غمکینلری شاد ایتمکه شاد اولمق استرسەك
سویندر قلب ناسی غمدن ازاد اولمق استرسەك — اسعدمخلص پاشا

جمله تدبیر پس پردهده استادکدر
اختیاریمی صانورسك حرکاتن صورك — باقی

***

لازم کلیردی سرو وچنار اولهمیوهدار
فضل وهنرده مدخلی اولسه قیافتك — نابی

***

ماسوا نقشنی محو ایلیه کور خاطردن
اولماسون کعبهٔ دل صورتی بیت‌الصنمك — سنبلزاده وهبی

***

مبحث عشقی سؤال اتمهییکز زهاده
نازی معشوقه نیازی دل شیدایه صورك — شیخ وصفی

***

ایلر شکسته بال وپرین غیرت خدا
نابی جناح غیر ایله پرواز ایدنلرك — نابی

***

بحر افکاره دوشوب چکمه املك
نکتهٔ چون وچرادن ال چك — خاقانی محمد بك

***

اوکنده شمع هدایت دلیل اولورسه سکا
سرائر ره وحدت عیان اولور کیدهرك — حافظ مشفق

***

حسن تعبیر ویرر معنی‌یه حسن دیکر
شوکت حسنه چوق امدادی اولور اسلوبك — نابی

***

بیوکسك الهی بیوکسك بیوك
بیوکلك یانکده قالیر پك کوچك — علی حیدر بك

اكمه‌ين بيچمه‌دی بو مزرعه‌ده الحاصل
كيمه لازم ايسه اكمك اكا لازم اكمك — لا

***

نوای عشق ايله سوراخ سوراخ اولمش ايكلرسك
سن ای قلب حزينم نای مولانايه بكزرسك — حسين حسنی

***

مثال بحر درونكده صاقلايوب كهرك
هنر نمالغه ميل ايتمه وار ايسه هنرك — لا

***

فكر ايتمه‌ده‌در هيبتنی بيت خدانك
بيهوده دكل تتره‌ديكی قبله‌نمانك — لا

***

خوش كلير اهلنه آلايش چرك دنيا
جامه آلوده‌لكی زينتيدر بقالك — ثابت

***

جهان آرايشندن دستشوی اول راحت استرسه‌ك
قناعت دامنن الدن براقمه نعمت استرسه‌ك — راغب پاشا

***

تحمل محنته سرمايهٔ امر تعيشدر
اولور نفعی فزون باری كران اولدقچه حمالك — سامی

***

بار دستار كرانكله چكلمز ثقلتك
سنده انصاف ايله زاهد كنديكی ميزانه‌چك — سنبلزاده وهبی

***

كاه وصلت كاه فرقت بويله‌در دأب فلك
كاه راحت كاه محنت بويله‌در دأب فلك — نعيم

هنری اولمایانه فائده‌سی یوق نسبك
ایتمز اولاده سرایت شرفی جدوابك — محمد توفیق افندی

***

یوقدر جهانده فرقی عوامك هوامدن
ممکنسه ترك الفت صنف عوام ایدك — حمدی بك

***

آلدانوب دشمنه یار اولمه صاقین ای ناجی
یاری اول سن دخی عالمده سکا یار اولانك — الای بکی زاده ناجی

***

میل ایتمه تند خولك ایله سمت رفعته
اولماز ثباتی جوهواده شرارده‌نك — نزهت

***

چوق کورمشز زوالنی غدار اولانلرك
هنکام فرصتده دل آزار اولانلرك — نابی

***

یاری اغیاردن منع ایتمکه چکمه املك
ای کوکل دیوانه‌لکدر وقفی ملك اولسون دیمك — لا

***

ذرات بینات وجود مقدسك — هرذره بر جهان تجلای اقدسك — عندلیب

***

کورکبی هرطرفه صالما الك — آرا بول سنده نهندر امالك — لا

***

کیرمز اله تکاسل ایله شاهد امل
تحصیل وصل کامه أتك درمیان کرك — عاطف

***

انسان اودرکه آینیه وش قلبی صاف اوله
سینه‌کده نیلر آدم ایسه‌ك کینه پلنك — باقی

مرادینه ایریشیر هرکس عزتی آخر
نیاز درکه باریٔ بی نیاز ایدەرك — عزتی

* * *

ناظر بولنمه عیبنه عالمده کیمسەنك
بدخواه ناکسان بیله اولمه کریم ایسەك — نائلی قدیم

* * *

جهل وعدوان ایله دنیاده بقا اولدی محال
شمدی بونکتەیی مجنون بیله فهم ایتسه کرك — محمود کمال بك

حرف اللام

مصاریع

برشیمی وار جهاندەکه مخلوق حق دکل — یکیجەلی خیالی

* * *

چیقار اول جبه ودستاری براز خدمت بول — باقی

* * *

قرض مقراض محبت ایدوکن قطعی بیل — وهبی

* * *

بار اولمه صاقین کیمسەیه ممکن ایسه یار اول — لا

* * *

هنر اولدر سکا زهر اولنه سن تریاق اول — ثابت

* * *

ایستەمز طوغری کیدن منزل مقصوده دلیل — عزت ملا

مشربمدر کالنه کیت دیه‌مم کیده نه کل — لا

* * *

می اومی ساقی اوساقی حالت اول حالت دکل — لا

* * *

کل باغنی ایللر سورینور چاتلاسه بلبل — نورس

* * *

چوقدن ضمیرمزدن امید اولدی منفصل — لا

* * *

المزدن نه‌کلور طالعمز یار دکل — روحی بغدادی

* * *

بی صوفی نه‌در بوبدادا برکونده خندان اول — سنبلزاده وهبی

* * *

زهی تصور باطل ، زهی خیال محال — بروسه‌لی احمدپاشا

* * *

خانه آلمه کندیکه همسایه آل — لا

* * *

انسان کامل اولمغه سعی ایله آدم اول — باقی

* * *

قالیرسه نکتهٔ سربست اسا حال دل‌مشکل — لا

* * *

اولورمی آفتابه هیچ وجودی ذره‌نك حائل — اسکداری شیخ محمود هدائی

* * *

اویمایان قلبنه قالی ، اولور انجامی ذلیل — راشد

* * *

جاب ایدر البته انسانه مکافات عمل — دیاربکرلی سعید پاشا

* * *

سن سقیم اولمه ویرر مقصودك البت ذوالجلال — «

* * *

عرش رحماندر تجلیکاه سبحاندر کوکل — مسعود لطفی آمدی

زن کبی زینت دنیایه قاپیلمه مرد اول — بایغ.

***

اهل دقت قطره‌دن عمانه ایلر انتقال — لا

***

باصدیرر دیرلر آجی آجی‌یی مشهور مثل — خاتم

***

ایلچی‌یه یوقدر زوال — لا

***

برکیمسه‌یه کشف ایله‌مز اسرارینی عاقل — لا

***

دوردن خوش کلیر آواز طبل — لا

***

ابتلادر سلم معراج غایات الکمال — معلم فیضی.

***

فکر فردا ایله اولماز تلخکام ارباب دل — مستجابی‌زاده‌عصمت.

***

ادراك اکر وار ایسه معقول شناس اول — جوری.

***

اتساع منزل اولماز دافع تنکئ دل — معلم ناجی.

***

کوکدن نه‌یاغدی کیم آنی یر ایتمه‌دی قبول — لا

***

حال خاموشانه کلمز تا قیامت اختلال — نورس قدیم

***

قطره‌دن بحره ایدر اهل قلوب استدلال — یوسف کامل پاشا.

ابيات

اولسه استعداد عارف قابل ادراك وحی
امر حق ارسالنه هرذره‌در برجبرئیل — فضولی

* * *

عقله مغرور اولمه افلاطون وقت اولسه‌ك دخی
براديب کاملی کوردکده طفل مکتب اول — نفعی

* * *

بارینی کردن احبابه ایدنلر تحمیل
نه‌قدر اولسه سبکروح اولور البته ثقیل — راغب پاشا

* * *

ابر نیسان کبی فیضك اولماسون مخصوصه‌خاص
پرتو احسانله مهر اول جهانه شامل اول — »

* * *

اهل دلدر دیه‌مم سینه‌سی صاف اولمایانه
اهل دل بربرینی بیلمه‌مك انصاف دکل — نفعی

* * *

دوشورور سینه‌یه هپ اهل هوانی اشرف
مرغ دلاقیدی کرفتار ایده‌مز دام امل — اشرف پاشا

* * *

ایلرسه‌ك اکر خلقدن امید توجه
مرآت مصفا کبی بی‌چین جبین اول — نابی

* * *

سوزده ضرب المثل ارادینه سوز یوق اما
سوز اودر عالمه‌سندن قاله برضرب مثل — »

زوالن ایسته‌مزمی بی‌هنر اهل کمالاتك
وفات خواجه‌یی ایلر تمنی دائما اطفال — فهیم

* * *

بر قرار فیها روزکارك کردشی
چکمه خاشاك حوادثدن کدر دریادل اول — فهیم

* * *

کیتمز ارباب صفا مجلسکه ای واعظ
اغلامش صورتکه کیمسه هوسناك دکل — باقی

* * *

دیدهٔ باطن کرك دیدار حقی کورمکه
سن کرکسه صوفیا باشدن ایاغه دیده اول — روحی بغدادی

* * *

هر کسك غیرتی ممدوح اولور ادراکی قدر
برمیدر همت عاقل ابله سعی باقل — بروسه‌لی اشرف پاشا

* * *

کسمش آنمشدر آنی ایتمه جدال
تیغ (لایسئل عما یفعل) — خاقانی محمد بك

* * *

شرف ویرمز دروکوهر کمال اولماز زر وزیور
هنر کسب ایت هنر ! بحر فضیلت ! کان عرفان اول — باقی

* * *

متفاوت اولور البته عقول
مشورتله بیلنور هر معقول — لا

* * *

مانند کمان حکمنی ویر رد وقبولك
احبابی آغوشه‌چك اعدایه متین اول — نابی

ذاتی محمود اولمایان بولماز شرف عنوان ایله
باقه نامه ، هر محمد مفتخر عالم دکل — لا.

***

دولت دنیا ایچون هرکز نه غمکین اول نه شاد
برقرار اولماز بیلیرسك حال عالم ای کوکل — باقی.

***

هرلحظه عرض ایدر سکا بیك فکر انتباه
احوال عالمه نظر انداز عبرت اول — محمود کمال الدین فناری.

***

نااهل اولور معارض اهل هر احمده بولنور ابو جهل — ابن کمال.

***

وار ایسه برهنرك عرض ایله اثبات ایله
اولهماز محض مباهات بو دعوایه دلیل — راغب پاشا

***

نسبت ایده‌جك اولسه‌ق اکر اهل کماله
برقالب بیجان کبیدر زمرهٔ جهال — حسین حسنی.

***

لابقا اولدیغنی ادراك ایدن ارباب شعور
اولماز عالمده هوسکار سرور اقبال — هرسکلی عارف حکمت بك

***

سویله‌نور دلده مثلدر ایل ایچون اولمه سفیل
نه وصی اول نه وکیل اول ونه برشخصه کفیل — محمد توفیق افندی.

***

اه دینیجه مرد غافل اه دیوب خوش اولور دل — معلم ناجی.

***

تخم اولمانجه خاکنشین بولماز ارتفاع
اولماز جهانده کیمسه عزیز اولمادن ذلیل — نابی.

قيد ماضى ودرد استقبال
اولمايجه كلير سعادت حال — عبدالحق حامدبك

* * *

يوق وارلغك اثبات ايچون غيره تكلف
العقل له يشهد والنقل دليل — حبى قادين

* * *

البته بوحالمدن اويارك خبرى وار
فى القلب من القلب الى القلب سبيل — سلطان مراد ثالث

* * *

صنع حقه دل اوزاتمه صاقنوب نابجحل
قطع ايدر خنجر لايسئل عما يفعل — عبداه رامز پاشا

* * *

احتياج آدمه پابند بلادر يوقسه
صدد فروشانه مدارا چكيلر درد دكل — معلم ناجى

* * *

خورشيد صفت فيض ايله مشهور انام اول
ذرات دل خلقه ضيا پاش مرام اول — محمدر أفت

* * *

اولمه مك ايسترميسك اولمزدن اول اول كه تا
ذات اقدس كوهرك بولسون حيات لايزال — معلم فيضى

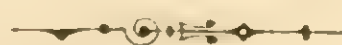
* * *

بارگاه جناب مولانى آرامه آسمانده كنديكه كل — لا

* * *

ويرمه وجود نفسكه اى مقبل زعيم
اقباله در پرستشى خالقك سكا دكل — سام سليمان بكر

ایستەمز طوغری کیدن منزل مقصوده دلیل
ماری سوراخندن اخراج ایلمشدر طاتلی دیل

حرف المیم

مصاریع

مصراع	قائل
الله غنی ، فقیر عالم	لا
دنیا اکا دکمزکه جناسن چکه آدم	روحیٔ بغدادی
یریدر جنتی وصف ایتسه نه رتبه آدم	راشد
قاضیکه دیدك قضیه معلوم	لا
هرکس چکدیکن کندی بیلور ای شاهم	لا
سوپورور وقف شریفی قیم	ثابت
خاطر دوست ایچون زحمت دشمن چکرم	راغب پاشا
دل ویرانەمی یاپسەکده یقاسەم کیتسەم	ثابت
کوبکن کندی کسر طفل یتیم	فاضل بك

خانه‌تعمیری ایله کندیمی ویران ایتدم — سید وهبی

* * *

کوسدم سکا بن نافله یالوارمه بارشمام — واصف

* * *

دیوانه کوکلم اکلنه‌جك بر یر استرم — باقی

* * *

کورسه‌م تحمل ایلیه‌مم باری کورمه‌سه‌م — واصف

* * *

منافیٔ ادبدر هر طلبده شیوهٔ ابرام — راغب پاشا

* * *

صبری کوچ چاره‌سی کوچ درده کرفتار اولدم — خواجه‌نشئت

* * *

چکه‌مز بری برین خواجه ، حکیم — شفیق

* * *

اکچه‌یوق بورجلیلره سوز ویردم — «

* * *

نه‌چکرسه‌م چکرم ساخته وقاری چکه‌مم — لا

* * *

عزت مهمان ایچون تزیین ایدر بیتن کریم — لا

* * *

خصمی اسکات ایده‌رم بنده ار اوغلی ار ایسه‌م — لا

* * *

وقتیدر عهد وفا ایله‌مه‌نك سلطانم — حشمت

* * *

ایل عید اکبر ایله‌دی بن ماتم ایله‌دم — حلیمکرای

* * *

رند مخمورك اولور چاره‌سی انجامده جام — چلبی‌زاده‌عاصم

ایتمه مالایلزمی هیچ التزام — عزت ملا

* * *

روضهٔ باغ ارمدن بکا یکدر وطنم — شمعی

* * *

نافع اولماز مرض عشقه مداوای حکیم — نوعی

* * *

التفات نظر شاهه بهانه لازم — لا

* * *

کولکه ایتمه باشقه احسان ایستهمم — لا

* * *

ایتك آیاغنی طاشدنمی اسیر کر آدم — سروری

* * *

نام عنقا کبی دللرده وفای عالم — جاوید افندی

* * *

اهل هنر نه سویله سه دشنام ایدر عوام — عونی بك

ابیات

اهل تقلیده مفید اولماز اکر اولسه ده فیض
کل تصویره طراوت نجه ویرسون شبنم — راغب پاشا

* * *

اولدی اولهجق اولمیهجق اولمادی اصلا
عالمده نجه یوق یره سعی وحذر ایتدم — طیار پاشا

* * *

قابل فیضه کرمکار ایلر احسان تمام
مهر ایدر ماه نوین البته نقصانن تمام — چابی زاده عاصم

چاره اومدم لعل شیرینکدن اشك تلخمه
تلخ کفتارکله الدك جان شیرینیم بنم — فضولی

* * *

زرکبی ارباب جاه اولسه‌یدی محتاج محك
بیلنوردی لایق سرکارکیم عیار کیم — اسعد مخلصی پاشا

* * *

بزم اقبالده سرمست اولانك حالی بودر
کاه پیمانهٔ چکر کاه خمار آلام — نابی

* * *

بنه هم جنسی چکر بربرینك غیرتنی
زخمِ مقراضه اورور سوزنِ آنکچون مرهم — »

* * *

مجازاتنده خوب وزشتك ایتمز ذره‌جه تقصیر
عجب صورتنمای عدلدر آینهٔ عالم — »

* * *

عز ایسه مقصود اکرای یوزی مصباح آلنی نور
منطقك حکمتدن ایت اتمه‌عوامیله کلام — جوهری (شیخ سرخوش بالی)

* * *

آیینه‌در بو عالم هرشی حق ایله قائم
مرأت محمددن اه کورینور دائم — لا

* * *

دانهٔ خالنه باق جنت رخسارنده
نیجه صبر ایله‌سون اللهی سورسه‌ك آدم — باقی

* * *

غرض اخلاص ایکن ختم سوزدن
ریا تغلیط ایدوب (تبت) ده قالدم — پرتو پاشا

قیسی لایعقل ایدوب کوهکنی قیلدی هلاك
بادهٔ جام محبت بزی نیلر کورەلم — جوری

***

بریدر چرخك تشویشات وچرخك خودنمایدن
ملامت اهلنی ازادهٔ زرق وریا بولدم — هرسكلی عارف حکمت بك

***

تصور ایلەدم احوالنی چوق کره دنیانك
نهایت صورت (دع ما كدر خذماصفا) بولدم — »

***

حیات جاودانی شیخ کاملدن سؤال ایتدم
اولومدن اول اولمکدر دیجه انتقال ایتدم — صادق ارضرومی

***

اقتدا ایلەسون آثارینه ارباب دلك
تیه حیرتده قالان راهنمادن محروم — نابی

***

نەبلادر بوریا باشنه خلقك که ایدر
مبتلا سن ایکی عالمده صفادن محروم — نابی

***

دلکه مجروح اوله ممنون نوازش اولماز
زخمی آیینەنك ایلرمی قبول مرهم — راغب پاشا

***

لذتی اطعمەده راحتی جسمنده آرار
نەبیلور نشئه ادراکی نەدر اهل شکم — »

***

رؤیت دیدار حقدن (لن ترانی) رمزینی
جسم زارم عشق ایله طور اولمایجه بیامەدم — انور

بو عالم فانیده صفای اول ایدرکیم
یکسان اوله یانده اگر ذوق اگر غم — روحی بغدادی

٭٭٭

چرك ذنوب اشك ندامتله محو اولور
کارم بودر همیشه گناه ایدر آغلارم — سعید

٭٭٭

اشتکا ایتمه فلك جورندن ای دل دائما
شاد ایدر محزون دلی برگون گلیر اه کریم — «

٭٭٭

مجربان امورك کلامی کرچك ایمش
یالان دیدکاری دنیایی بویله بیلمز ایدم — عونی بك

٭٭٭

هم ایدر طعنه تحمل هم اولور سرجنبان
زاهده خرمی دیسه م یاز اخنشمی دیسه م — انطاکیه لی منیف

٭٭٭

نور رحمت نه یه گولدرمیه روی سیهم
تکرینك مغفرتندنده بیوکمی گنهم — شناسی

٭٭٭

هرکسه بار بلا کندیسنك وارلغیدر
غم و آلامدن آزاده بر ایای عدم — عاکف پاشا

٭٭٭

هپ جهله چیقدی علم رسومك نتیجه سی
سرمایهٔ خسارت ایمش کار صاندیغم — «

٭٭٭

نیجه بر خدمت مخلوق ایله مخذول اولهلم
سائل حق اولهلم نائل مسئول اولهلم — مترجم قاموس احمد عاصم

ایتسه‌ده هرنه‌قدر خاطر زارم مغبر
بن اومرأت رخك اوستنه توز قوندیره‌مام — پرتو افندی

***

ترازوی نکاه راست سنجان حقیقتده
تفاوت ایله‌مز درهم قدربیش وکم عالم — مورخ راشد

***

نصیب اهل کمالی بحار عالمدن
نصیب بلبل محنت نصابه بکنزه‌دیرم — محمود کمان بك

حرف النون

مضارع

یارسز قالمش جهانده عیبسز یار ایسته‌ین — بروسه‌لی احمد پاشا

***

عالمده بر چراغ اویاندرکه سونمه‌سون — شیخ الاسلام یحیی

***

نور توبه‌یله اولور ظلمت عصیان روشن — لا

***

حذرایت صورت حقدن کورینن باطلدن — لا

***

بیلورلر شاعرك بر مصرع برجسته‌دن قدرین — لا

***

هر وقته بر بهانه بولور بینماز اولان — راشد

***

مکر دشمندن صاقین اولمه أمین — لا

تیغ اول ولیك چیقمه محلسز نیامدن — ذهنی

* * *

نصیحت اکا کار ایتمز همان اللهدن بولسون — فنی

* * *

وار قیاس ایت وسعت دریای رحمت نیدوکن — باقی

* * *

البته ایدن بولور بلاسن — نابی

* * *

محب صادقی یکدر کشینك اقرباسندن — لا

* * *

دفتر دیوانه چیقماز سوز چیقار دیوانه‌دن — لا

* * *

عفو راجحدر برای تربیت تکدیردن — لا

* * *

منکران جذبهٔ دیدار کافردر بتون — شیخ غالب

* * *

ممدوح اولورمی کبر ومزاح اعتیاد ایدن — مورخ راشد

* * *

روضهٔ مقصود آلنماز غنچهٔ تصویردن — عارف حکمت بك

* * *

آدمه مهر محبت بربلادر نیاسون — نفعی

* * *

مرآت ایچنده صورتی آدم صانیر کورن — شیخ غالب

* * *

سیراب اولورمی تشنهٔ کوثر سرابدن — باقی

* * *

کوز کوره ایمانه قصد ایلرمی شیطان اولمایان — بروسه‌لی احمد پاشا

* * *

حالنی بیلمز پریشانك پریشان اولمایان — «

مستعد مرگ اولان بیماره لقمان نیلەسون — عونی بك

***

محرم اولماز هرکسه افشای راز ایتمه صاقین — «

***

طوق اولان بیلمز آجك حالندن — شناسی

***

دوکیلان می قیریلان شیشهٔ رندان اولسون — ندیم

***

بردکرمندر جهان هرکیمسه بکلر نوبتن — بالیکسرلی ذاتی

***

حرص و آزك وار ایسه باری براز آز اولسون — عزت منلا

***

وارث اولەماز ملك سلیمانه شیاطین — محمد رأفت

***

قابل ارشاد اولان استاد اولور استادن — «

***

چیقار آثار رحمت اختلاف رأی ماتدن — کمال بك

***

حظ ایتمز ارباب کسل سیر وسفردن — راشد

***

هرنسنەنك البته خمارین چکر انسان — عارف

***

برکون ارانور الده همان بر هنر اولسون — عزت منلا

***

دشمن نفسله صلح اولمه صاقین — «

***

برکون بولور البت ارایان دردینه درمان — «

***

بنده اول حضرت مولایەکه آزاد اولەسین — «

استقامتدر منار جامعی حقکو ایدن   »

* * *

کیمسه‌دن خوف ایده‌مز اللهدن خوف ایله‌ین   »

* * *

مار سرما دیده‌یه مولا کونش کوسترمه‌سون   تکفور طاغلی شهری

* * *

یره دوشمکله جوهر ساقط اولماز قدر وقیمتدن   کمال

* * *

معلوم اولور احوالی نهارك سحرندن   نابی

* * *

مستعد عز ایدر استاد تذلیل ایتدیکین   »

* * *

هله دنیاده بوقدر آدمه شهرت قدر دشمن   راشد

* * *

اهل منصب لکچه‌مز داعیهٔ منصبدن   لا

* * *

فلکده بخت اوتانسون بی‌نصیب ارباب همتدن   کمال بك

* * *

کل ای ناصح قوپندی حال دلدن بی‌خبرسك سن   شوری مولوی

* * *

کل موسمی کلاب هم اولسون هم اولماسون   شیخ غالب

* * *

حق ایدر اصحاب صدقك خصمنی البت زبون   سعید پاشا

* * *

آمیخته‌در بری برینه نیك وبد کون   نابی

* * *

کشتی نشین تمکین ایلرمی عقله یالکن   عزت منلا

* * *

ذوق آلنماز حقه مقرون اولمایان تعبیردن   سعید پاشا

الدن نه‌کلور کیتدی کریبان المزسن	لا
خلاص اولماز کشی ابنای جنسك وضع سردندن	راشد
کشی یورغانه کوره لازم اوزاتمق اياغن	لا
طوغار فیض لدنی مشرق نفس مؤدبدن	حسن قدسی
الندن کلدیکی خیری دریغ اتمه کدالردن	فضولی
حتی بوله‌ماز باطلی ترك ایتمه‌ین انسان	سلطان دیوانی
سر وحدت ملتمعدر یار واغیاردن	اطنه‌لی ضیا
حال درد جوعی بیلمز سیر اولان	لا
مشتری‌یی دیده‌سندن حس ایدر تاجر اولان	لا
کوردیکندن کیمسه‌لر عالمده مأجور اولماسون	راغب پاشا
کرم کوردکجه ای باقی رجا آرتار کدالردن	باقی
دیمشلر عبرت آلسون کورمه‌ین شاهی اوتاغندن	سید وهبی
یتیشور عارفه برکل دیمش اهل عرفان	سروری
اولماز اقبالنده دائم خوف ایدن ادباردن	نامق کمال بك

لچیره‌ه عاقل ایسه‌ك وقتی ، فرصت الده ایکن — ضیا پاشا

⁂

صفوت اصله تقربدر غرض اخلاقدن — معلم ناجی

ابیات

نچهٔ عصمت ایدی آنجق کریبان کیر اولان
یوقسه یوسف صانمه بیلمزدی زلیخاقیمتن — اکاه

⁂

درد ایله قالمق حیات جاودانیدر بکا
تك طبیب بدمنش منتله درمان اولماسون — جوری

⁂

هوای نفسدن سرمایهٔ عزتدر استغنا
عزیزاولمازدی یوسف چکمسه دامن زلیخادن — راغب پاشا

⁂

بیتابیٔ تهالکله یولده قالدی هپ
سرمنزل مراده وقتسزشتاب ایدن — »

⁂

انتساب اهل دولت خاکیده ایلر عزیز
زائل اولماز صیت عزت کاسهٔ فغفوردن — »

⁂

بکا اوضاع ناشایستهٔ کردون کدر ویرمز
تأثر حاصل اولماز بحرده چرکاب بدبودن — رحمی قریمی

ایلرمی دل صافی حوادث متکدر
کلمز کدر آیینه‌یه اشکال وصوردن
راشد

⁂

زهر حسدی دشمنك افعی کبی چیقماز
تاچیقمه‌یجق روحی قمیص بدنندن
ثابت

⁂

مضطربدر دائم ارباب هنردن جاهلان
جبهه‌سی بدصورتك پرچین اولور آیینه‌دن
عنبی

⁂

اقتضای حکمتك اظهار قدرت قیلمغه
اختلاف طبع ایله اضدادی ایتمش همنشین
فضولی

⁂

حکمته اللهه نسبت نقصان
عجز انسانه قارشی ناجسبان
نابی زاده ناظم

⁂

خطادر انتخاب جای بوسه روی دلبردن
کوکل صحن حریم کعبه‌ده محرابی نیارسین
رحمی

⁂

تجلی ایله‌دی سنده جمال نور یزدانی
ولی آینه آسا اول صفتدن بی‌خبرسك سن
خیال

⁂

هر تارپودی نیشتر جانکدازدر
کیمدر شهید تیغ بلایه کفن دیکن
دزی

⁂

اوصانماز کندینی انسان بیانلر خلقه خدمتدن
مروتمند اولان مظلومه ال چکمز اعانتدن
کمال بك

سرقت شعرایده‌نه قطع زبان لازمدر
بویله درشرع بلاغتده فتاوای سخن — سنبلزاده وهبی

***

اولان برچیده دامن باغ دهرك برك و بارندن
اولور آزاده چون سرو سهی باد خزاندن — فطنت خانم

***

مزاج عالمی حاذق ایسه‌ك تحلیله سعی ایله
کچیر هر شخصی برعنصر کبی انبیق دقتدن — لا

***

زاهده محراب مسجد عارفه ابروی یار
جلوه‌کردر پرتو نورخدا هرکوشه‌دن — نوعی

***

خواهش لطف ایله‌مك کم مایکان عصردن
نور امید ایتمه‌در عینیله چشم کوردن — نزهت

***

برخسته ناامید ایسه باقماز طبیب اولان
ناقابلانی تربیه ایتمز لبیب اولان — اسعد مخلص پاشا

***

ایتمك جدل مغالطه‌در سر وحدته
لطفی بوکائنات اکا برهاندر بتون — لطفی آمدی

***

کمال اربابی آرایشله اصلا افتخار ایتمز
دکلدر حرمتی مصحفلره جلد مطلادن — لبیب آمدی

***

اخوان عصرك اولمه ربوده ریاسنه
فهم ایت بورازی قصهٔ یوسفله چاهدن — لا

نار عشقه یانمغی اوکرن دلا پروانه‌دن
جان وباشی ترك ایدن عاشقاره پروانه‌دن؟ — شیخ سزایی

***

بالانشین رفعت اولان کرچه چوقسه‌ده
بوعالم ایچره آز بولورز اهل حل اولان — ملی

***

حکم بینانه بردیوان عبرتدر مزارستان
بویوك برمکتب عرفان وحکمتدر مزارستان — اکرم بك

***

کیمکه قورقماز حقدن آندن قورقار ارباب عقول
هرنه استرسه یاپار حقدن هراسان اولمایان — ضیا پاشا

***

دوستی زار وحزین دشمنی شادان ایلر
صبر قیل ایله‌مه برکیمسه‌یه اظهار المن — سنبلزاده وهبی

***

صبر ایت ستمه استر ایسه‌ك حسن مکافات
فکر ایله نه ظلم ایله‌دیلر یوسفه اخوان — ضیا پاشا

***

هم چیقار نقشك بیاضه‌هم اولور رویك سیاه
ایتمه رازك کیمسه‌یه اعلام مانند نکین — صامی

***

حق قزانمق دعوی تزویر ایله ارلك دکل
ار اودر کیم کندی وجداننده مسئول اولماسون — لا

***

طبیعت روشن اولماز اولمانجه دیدهٔ حقبین
آلیرمی بیت بی‌روزن ضیا خورشید انوردن — فطنت خانم

شاهد غیبی تجلی ایله‌دکچه بی‌حجاب
چاك ایدر عاشق اوشوقیله وجوددن جامه‌سن		شیخ سزائی کاشنی

***

عشق کیم قلبه غدادر نه ینور نه‌یوتولور
بردم لبلبیدر چکنه ینه عشق اولسون		شناسی

***

خدا جویان دریادل رهین انقلاب اولماز
نه‌ناسك اعتراضندن نه‌خلقك آفریننددن		معلم فیضی

***

فلك طاسنده معجون حیاته سعی ایدوب لقمان
اریتدی مایهٔ عمرین مماته بولمادی درمان		لا

***

اورتبه مرتفعدر قصر بنیاد تواضع کیم
ریاض جنته نظاره قابل تازمینندن		قاف زاده فائضی

***

سورچیقار غیری کوکلدن تاتجلی قیله حق
پادشه قونماز سرایه خانه معمور اولمادن		شمعی

***

آصفك مقدارینی بیلمز سلیمان اولمایان
بیلمز انسان قدرینی عالمده انسان اولمایان		ضیا پاشا

***

توده توده پایمال اولمش غبار رهگذار
ریزه ریزه خاك اولان اعضای انساندر بتون		علی روحی بك

***

جان نثار ایتمکدر اول شرط بزم عشقده
محرم اولماز بیلمه‌ین آداب صحبت نیدوکن		لا

اتلقمه‌سی لازممی طویورمازمی سنی نان
زهر اولسون اولقمه کاوله پسمانده دونان — روحی بغدادی

* * *

خلق ایله لازمدر اولدقجه مماشات ایله‌مك
کربکا اویمازسه ایام اویارم ایامه بن — علی رضا پاشا

* * *

میزانه اورکوروشدیکك احبابی الحذر
رهبر تصور ایله‌دیکك رهزن اولماسون — نورس قدیم

* * *

نه‌بیاسون اشك کرم راه سرد عاشق زاری
خبردار اولمیانلر روز کارك کرم وسردندن — سید وهبی

* * *

کونی کورمکله دلده ساکن اولماز شوق یار
قانع اولماز جنت فردوسه دیدارایسته‌ین — بروسه‌لی احمد پاشا

* * *

ازعاج خلق اولسه‌ده ذی قیمت عاقبت
پامال اولور مثال رکاب ارتکاب ایدن — راغب پاشا

* * *

حلاوتیاب اولورمی نعمت الوان دنیادن
دهن شوی اولمایانلر بوس دامان مدارادن — «

* * *

بی‌بخت اولانك باغنه برقطره‌سی دوشمز
باران یرینه دروکهر یاغسه سمادن — ضیا پاشا

* * *

ارباب کمالی چکه‌مز ناقص اولانلر
رنجیده اولور دیدهٔ خفاش ضیادن

ظالم ينه برظلمه كرفتار اولور آخر
البته اولور اويقانك خانه‌سى ويران — لا

***

كه غبار غم ويرر كاهى صونار جام صفا
آدمى كاه آغلادر كاه كولديرر دور زمان — فائضى

***

برحقايقخانه‌در عالم كه حسنى سربسر
بيلك حقيقت كشف ايدر حقبين اولان برموردن — حسين حسنى

***

علم باللهه چالش سن يورى اى همتى دون
نيجه برجاز يجوز نيچه بركان يكون — لا

***

كتاب كائنات اسرار حكمتله لبالبدر
شكايت جهلدن فرياد بى‌ادرا كلكلردن — نابى

***

معاذالله طبيعت مستعد صحت اولمزسه
فلاطون اولسه‌ده اظهار عجز ايلر مداوادن — لا

***

صالسون سفينهٔ دلى بحر ملامته
درياشناس عشق هوادن صاقنماسون — صبرى شاكر

***

ايتمينلر آرزو سردلك افشاسنى
كنديته بركيمسه‌يى عالمده همرازايتمه‌سون — شيخ وصفى

***

وارسته اولمق استه‌ين آدم ملالدن
آيرلمسون ايشنده ره‌اعتدالدن — على روحى بك

فیض جاوید کمالات ایله‌در عالمده
بجه انسان اولانه عاردر آب حیوان ״

***

تیره طبعی زشت خو ترجیح ایدربی‌کینه‌دن
سنك خاراخوب اولور زنگی‌یه‌صاف آینه‌دن — سامی

***

شهد راحت کسب ایدر تدبیر منزل ایله‌ین
الدی ارباب حکم بوعبرتی زنبوردن — فهیم

***

تجلا انتظار نوردیدارم کلیم آسا
بکا کلمز قناعت نارطورك انکشافندن — کاظم‌پاشا

***

معینی ظالمك دنیاده ارباب دنائتدر
کوپکدر ذوق آلان صیاد بی‌انصافه خدمتدن — کمال‌بك

***

مقصوده ایدر دسترس الله آنی البت
هرکیم طوته‌جق اولسه یتیمانك الندن — رشاد بك

***

لاجرم روشن نکاه پرتو تحقیق اولور
مؤمن‌الغیب (هوالرحمن) اولان صاحبدلان — کریدلی احمدمختاربك

***

آدم اسکندر وقت اولسه دخی غربتده
جلوه ایلر ینه کوکلنده مرایای وطن — عینتابی‌حصیرجی‌زاده

***

اختلافاتی شؤنك غایتی توحیددر
کوسترن اجسامی اضداد عنصردر بتون — خیری

حج اکبرسه غرض صورت پرستیدن نچوب
زاهدا کل طائف اول برکرده دل کعبه‌سین — سلیمان فهیم

***

سایه‌سن درویش بی برك نوادن دور ایدن
صاقلاسون آرایش تابوته نخل قامتن — منطقی

***

قصوره باقارمی هیچ ادیب اولان
عفوه مائل اولور دائم نجیب اولان — لا

***

اولانلر فیضیاب انتباه آثار قدرتدن
آلیرلر حصهٔ عبرت تماشای طبیعتدن — اکرم بك

***

ایدرمی فیض کامل سود طبع نقص بیانه
تهیدر دستی آخر طاشسه کوهرلر ترازودن — سامی

***

زیور ذات کرك یوقسه قالور عریان تن
جاهلك چیقسه اوزرین قبا ، دوشندن — سنبلزاده وهبی

***

مهیا اول مکافاته ستم کوردکجه کردوندن
صاقین آیرله سرمد خلقهٔ باب توکلدن — استانبولی سرمد

***

پرده پیرای مظاهر اولوب استاد ازل
جلوه ریز اولدی پیاپی صور کوناکون — انطا کیه‌لی منیف

***

یکدیکره یوق شرع وحقیقتده مباین
آیینه ایمش بر برینه ظاهر و باطن — کاظم پاشا

دم عیسی کبی صحبتلەدر عارفلرك فیضی
حیات جاودانی بخش ایدر انلر کلامندن — لا

***

ایسترسەك اکر مظهر الطاف حق اولمق
دائم حذر ایت فاسق اولان اهل ریادن — امین یمنی

***

راشدا ایتمز شکسته دل قبول التیام
زخم شمشیر زبانك وارمی کورمش مرهمن — راشد

***

علمك علو قدرینی بروجه بهترین
اثبات ایدر شهادت هل یستوی الذین — معلم ناجی

***

حیثیت ذاتیه کرك یوقسه نه ممکن برخاتمی قاپمقله اوله دیو سلیمان — لا

***

محو اولوب کیتمز مرور دهر ایله باقی قالیر
خامه ایله صفحهٔ اوراقده مزبور اولان — ابن کمال

***

اکرچه خانهٔ پرنقشدر سرای جهان
ولی کتابەلری کل من علیها فان — قنلی زاده علی چلبی

***

عشق بر صاعقه شدتلی غضنفردر کیم
چاك اولور سینهٔ غم پنجهٔ پرزورندن — عندلیب

***

مرأت دلکه صورت اخلاص کوستر
وارستەدر عکوس ریا و رسومدە — محمد جلال الدین پاشا

ایتمه عار اوکرن اوقو اهلندن هرشیئك علمی کوزل جهلندن نابی

⁂

دیمم سر رشتهٔ مقصودی اهل جاهدن بولسون
کوکل اسبابه ایتمز التجا اللهدن بولسون منیف

⁂

سیر ایله سرسبزمی کاسونده بهارم
خاك سیه ایچره قالهجق دانه‌می‌یم بن لا

⁂

ساکنان وطن ادراك ایدەمز منزلن
باشقەدر قیمت همبزمیٔ ابنای وطن خلیل ادیب بك

⁂

بر زمان ایله‌سەده سوی خلافه جریان لا
ینه مجرای قدیمن بولور آب احسان لا

⁂

اسافل بهره‌دار قرب جباران دولتدر
کلاب اولماز جدا صیاد بیدادك رکابندن نامق کمال بك

⁂

انتظام کارَ ایچون دشمندن استفسار رأس
راه فردوسی برنی صورندر ابلیسون عونی بك

⁂

فیلسوف اسمنه شایسته اولور بر انسان
کیم یانندە اوله ادبار ایله دولت یکسان شناسی

⁂

آزاده اولیدیر سفردن براردو چیقاردی برنفردن عبدالحق حامد بك

حرف الواو

مصارع

ایله‌مه دنیا ایچون نادانه هردم سرفرو — فوزی

***

نه قدر اولسه جنادن اوصانور جاندر بو — عزت ملا

***

آق اقچه قره کون ایچون دینور مثلدر بو — فغانی

***

تماشاجی زیان کورمز دیمشلر بر مثلدر بو — روحیٔ بغدادی

***

دیه‌لم صوفیٔ نادانه ایراقدن یاهو — طفلی

***

کیمسه‌یه باقی دکل منزل فانیدر بو — مشهوری

***

جان بوغازدن کلیر مثلدر بو — صافی

***

مشهور مثلدرکه بویون کوزلویه کیرلو — کانی

ابیات

مقدار قابلیت اولور مورد فیوض
هر جامی وسعتنجه لبالب ایدر سبله — هرسکلی عارف حکمت بك

عبثدر دور ناساز فلكدن بحضور اولمق
غم و شادی‌یه باقمه ذوقه باق مخلص جهاندر بو — اسعد مخلص پاشا

*
* *

اوچورمه كندن ای مرغ فلك پیمای اوج جاه
نجه عنقالری كم‌كرده ایتمش آشیاندر بو — ضیا پاشا

*
* *

ذاته‌در جاهه دكلدر نظر اهل قبول
خواردر خاركاه اولسه بیله همزانو — نابی

*
* *

بدتر دكلمی چقچقهٔ آسبابدن
نابی اوبزم كاولمیه نوبتله كفتكو — نابی

*
* *

صاقین برذرهٔ ناچیزی پامال ایتمه سلطانم
كشی ایتدیكنی البت بولور كوندن عیاندر بو — فیضی قدیم

*
* *

كندی تقصیراتنی تشهیر ایچون دلال اولور
ایله‌ین اشخاص ایچنده سیئاتی جستجو — سعید پاشا

حروف الهاء

مصاریع

غرض برنشئه تحصیل ایله‌مكدر بزم عالمده — شیخ الاسلام یحیی

*
* *

باغ دهرك دكمه‌دك بزبر یشیل یاپراغنه — ویس

*
* *

اولماز برآسمان ایكی خورشیده جلوه‌كاه — أنس

بولنماز بوچمنده خارسز کل ، داغسز لاله — صابر

***

آسمانی بربلادر آدمه بخت سیاه — غنی

***

التفات آیینه صورت استعداده — نابی

***

صلح اولماز ایسه قبضهٔ شمشیر الیمزده — لا

***

دعوئ منصور ایدردی هرکشی دار اولمسه — راغب پاشا

***

کوردك زمانه اویمادی سن اوی زمانه‌یه — عزمی

***

عاقبت ارباب دردك مرك ایرر امدادینه — شیخ الاسلام مکی

***

عمرم ایچره کیمسه‌یه بار اولمادم اولمام ینه — پرتو

***

قناعت ایله‌ مکدر چاره آزه — لا

***

هر رنکه بویانده رنك ویرمه — شیخ غالب

***

چوق جلوه کچر مورو سلیمان آره‌سنده — »

***

کل دینور هرکله رعنا باشقه — لا

***

هرمکان برطور کرچك مناجات اهلنه — شیخ اسماعیل حقی

***

عاشقه حقدر غرض جنت عبادات اهلنه — »

***

چکمه غم دستکیردر الله — شیخ غالب

کشف اسرار ایله‌مه اغیاره الله عشقنه — شیخ اسلام اسحق

***

ایشته میدان سخن کیتمیه‌لم شیرازه — لا

***

کلمز خیال وصلت ایله خواب بریره — استانبوللی فصیح دده

***

طویل املده قالدی کوکل زلف یار ایله — لا

***

بومثل مشهوردر طاغلر طیانماز همته — لا

***

مقصودیکه‌سی ایله طریقکده بولنجه — بلیغ

***

فلك مراد هپ پوپه کیتمز براز موله — «

***

دهر ایچنده هانکی کون کوردككه اقشام اولمایه — بروسه‌لی جنانی

***

می ایچمك مورث غمدر صفای خاطر اولمازسه — بلیغ

***

غم چکمه صاقین رزق ایچون الرزق علی‌اه — نظمی

***

قرینك خاتم طی اولسه عرض احتیاج ایتمه — لا

***

مانند آسباب دونرم قسمت آردینه — لا

***

کیمسه‌نك یوق مدخلی بن کندم ایتدم کندیمه — لا

***

انسان اودرکه آیینه وش قلبی صاف اوله — باقی

***

قالمادی کورمدیکم عالمده — وهبی

***

دهرك صفا ونشئه‌سی دکمز خمارینه — جودت پاشا

كچ اومجلسدن كه آنده فيض امكان اولميه — جزئی شاكر

* * *

آدمك قدرين مماتی بيلديرر بيلمزلره — سلانيكلی مشهوری

* * *

باعث نكبت اولورمر دحريصه عزوجاه — نورس

* * *

نيله‌يم ياپديغكی بعد خراب البصره — لا

* * *

ارتق طيانمدی تيغ الم استخوانمه — فزايی

* * *

موجوده نه‌حاجت استخاره — شيخ غالب

* * *

ازهاری تقسيم ايتديلر كل دوشدی خارك پاينه — ثابت

* * *

حسن ختم اولدی بكا مصحف رخسارنده — راغب پاشا

* * *

همان قضايه رضادر بوبابده چاره — نفعی

* * *

صفای خاطری يارب بكا كفاف ايله — اسعد

* * *

ای كل نظيرك اولماز ايدی خارك اولمسه — رياضی

* * *

انتظار اوزره اولور صائم اولان اقشامه — بليغ

* * *

يوللرده قالدی كوزلرمز انتظار ايله — فزايی

* * *

كيره‌مز كيمسه افنديله قولك آره‌سنه — لا

* * *

باقلمز خاطر احبابه هيچ دلبر خصوصنده — راغب پاشا

خلاف مشربمدر درد سر ویرمك احبابه — لا

***

اولەماز بر خانەده مهمان مهمان اوستنه — راسخ.

***

کیمسه عبادت ایتمز ایدی جنت اولمسه — نابی.

***

وجدانکی تطبیق ایده کور عذب لسانه — راشد.

***

عالمی تنفیر ایدن احوالی معتاد ایلەمه — سعیدپاشا

***

البته کیدر کلن جهانه — فضولی.

***

نادان قومازکه مردم دانا حضور ایده — باقی.

***

هر متاعك بر رواجی وار بو بندر کاهده — راغب پاشا

***

دخل ایدن دیمزی باری مسلمان اولسه — لا

***

بیقار بر کونده نجار ایتدیکی بنیادی بر ییلده — راشد.

***

جفای عالمه صبر ایت صفا مرادك ایسه — نابی.

***

متاع رازیمی دلاله ویردم بن اسائله — لا

***

طبیب حاذقی بولده علاجی صورکره آره — عزت ملا

***

ناخدا نوح اولورسه بیناوز کشتی یه — »

***

مهمان خدادر غربا خوان جهانه — »

سلیمان جاه اولورسه‌ك روزکاره اعتماد ایتمه	»
* * *	
فلککر نردبانك اولسه چیقمه اوج اقباله	»
* * *	
حسد بر معنوی تعریضدر الطاف مولایه	»
* * *	
بر غنچه واردی قوقلانه‌جق خاری اولمسه	»
* * *	
دوشن بیلمز بوچاه سرنکونه	»
* * *	
بیلنور قدر عبا موسم باران اولسه	لا
* * *	
تذللی حضرت‌الله‌ده سومزقولده	اسماعیل صفا
* * *	
او رتبه کتم اسرار ایله‌کیم سر ویرده سر ویرمه	»
* * *	
محتملدر پادشاهم بلکه دریا طوتوشه	لا
* * *	
دعاسی اهل قربك رد اولنمازدرکه‌حقده	بلیغ
* * *	
طورور احکام نصرت‌اتحاد قلب‌ملتده	کمال بك
* * *	
فداکارك قالور اذکاری دائم قلب ملتده	»
* * *	
سکا وجدانك الویرمزمی استشهاد لازمسه	اکرم بك
* * *	
مبالات ایله‌مز رندانه مشرب هر خصوصنده	راغب پاشا
* * *	
مجربدر رقیبك میمنت یوقدر قدومنده	نابی

باك ايله كوكل چشمه‌سنی تا دورولنجه — شيخ حسين لامكانى

***

خدا ستاردر طعن ايتمه رنده عيب بين اولمه — شيخ الاسلام يحيى

***

بذل ايله‌مه‌سن سنى لطفنكى هر شخص لئيمه — «

***

كران كلمز وقارى اهل فيضك مستمندانه — راغب پاشا

***

سكا واجبمى اولمق عالمه جلاد لازمسه — عونى بك

***

ايله‌مه عاقل ايسه‌ك مجنونى محرم رازيكه — «

***

جاه ايله كلمز فضيلت جاهله — ابن كمال

***

ارباب هوانك حذر ايت دامنه‌دوشمه — كاظم پاشا

***

بيلمز كشى دنياسنى وقت كدرنده — محمد رأفت

***

پادشاه اولسه‌كده ديرلر ار كشى نيتنه — «

***

اجل كلدى باش اغريسى بهانه — «

***

سيرتى فرق ايده‌مز صورت پرست كج نكاه — شناسى

***

زهى تدبير صائب بارك الله — «

***

زار وكريان اولمايان معصومه ويرمزلر ممه — «

***

پيشكش اسبك باقيلماز ديشنه — «

حق یول آرامق واجبه‌در فکر سلیمه — شناسی

***

خدادن مطلب اعما دودیده — لا

***

بیننلر تیز نزول‌ایلر سمند مستعار اوزره — نابی

***

احترام ایتمك مرؤتدر کشی مهمانننه — یکیجه‌لی خیالی

***

قدرتم یوق حالمی عرض ایتمکه جانانمه — اصولی

***

کیمیا فضل و هنردر وار ایسنه دنیاده — لا

***

حقیقتدر همان لازم اولان عالمده آدمده — شیخ الاسلام یحیی

***

تذکیر لطف ترك ایدر اکا بره — نابی

ابیات

تنزل ایتمدکجه جوهر اولماز قطرهٔ نیسان
بولور روشن ضمیران رفعتی اولدقجه افکنده — راغب پاشا

***

ایتمز طریق حقده اولان خلقه سرفرو
اکمز مناره قامتن باد اسرسه‌ده — راتب احمد پاشا

***

دراز ایتمه نیازك قامتی اولمه کران سایه
کلور فیض خدا کلدکده بی میزان واندازه — راغب پاشا

***

تمام اقبال ایدر انسانی القا جاه ادباره
اولور افتادهٔ خاك سیه میوه کمالنده — حشمت

دولت دنیا ایله عاقل اولورمی شادکام
آدمه ویرمز فرح گنجینه بولسه خوابده — مورخ راشد

⁂

غنای نفسه مالك اولمادقجه ارغنی اولماز
حقیقتده گدادر مالك اولسه معدن سیمه — لطفی آمدی

⁂

محو اولمانجه چرك سوا قلب اولورمی صاف
صفوت گلورمی بر صویه تا کیم دورولمسه — منیب

⁂

کجنهادان راست طبعان ایله ایتمز امتزاج
اتحادی اولماز انکچون کمانك تیر ایله — لا

⁂

برمیکه اوله نشوه سنده بوی امتنان — سنك قضا طوقونمسی یکدر سبوسنه — کمال بك

⁂

جامی کف ساقیده سکشت اولمسی یکدر
اول بادهکه کیفیت منت وار ایچنده — نابی

⁂

باصدیغك خاك سیهدن طوتمه آلچق نفسکی
ثابت اول عزمکده دهر بی‌ثباتك رغمنه — کمال بك

⁂

ماسوا ژنکین کوکلدن سیل کیدر
بر کوکلده حق تکرار ایله — شیخ اشرفزاده

⁂

آدم معنانی مرأت ایله‌ینلر ظاهرا
سیر ایدر اللهی خلقده خالقی‌ده اللهده — شیخ سزایی

⁂

مقال طعن اعدادن نه‌غم ارباب عرفانه
آثارلر طاشی البته درخت میوه‌دار اوزره — مقالی

اول مطلبك حصولنه لعنتكه طالبی
لازم كله مراجعت ایتمك عدوسنه — نابی

***

حساد عصرك ایتمه نظر كفتكوسنه
شیر التفات ایدرمی كلابك غاوسنه — نحیفی

***

كرك سنك سیاه اولسون كركسه اطلس ودیبا
غرض بربالین راحت بولمقدر سر التنده — حسن چلبی

***

بربرندن انفكاك ایتمز حبوب سبحه‌وش
باغلیدر اهل درونك جمله‌باشی بر یره — لا

***

وقت ادبارده رنجش كورر احوالنده
خلقی آزرده ایدن موسم اقبالنده — عونی بك

***

ثبات ایت مركزكده اعتلای رفعت ایسترسه‌ك
یاقیشماز اعوجاج حال‌واطوار اهل عرفانه — هرسكلی عارف حكمت بك

***

سن ده عقلك وار ایسه برنشئه تحصیل ایت یوری
عالمك طعن ایتمه تریاكیسنه عیاشنه — سیدوهبی

***

دكلدر ذاته مائل خلق مال وجاهه‌در رغبت
درخت اطرافنی كیمسه طولاشماز باردن صوكره — نابی

***

ظهور نعمت بی انتظارك قدری ضایعدر
بیلور قدرین بولانلر كوشش بسیاردن صوكره — «

تن زورقن دوشورمه کرداب اضطرابه
صبرایت کوکلکه قالماز بوروزکار بویله — نوعی

***

منت خشك ای طبیب بیمروت تابکی
مرهمك یادردیمه درمان اوله یا اولمه‌یه — آکاه

***

اویماز زمانه کیمسه‌یه حقیله چاره‌سز
لاقید اولوب‌ده کیتمه‌لی آدم اویارینه — جودت پاشا

***

نوع انسان حشره‌دك تعظیم ایدرلر آدینه
کیم فدای نفس ایدرسه جنسنك امدادینه — ضیا پاشا

***

نیك وبد هرکس بولورعالمده البت ایتدیکن
کندی بولمازسه جزا میراث اولور اولادینه — »

***

ده‌نه التونی محك طاشنده دخی انسانی برایش باشنده — شناسی

***

رد ایتمه انتساب ایدن ارباب ذلتی
برنقطه‌در مدار ترقی حسابده — هرسکلی عارف حکمت بك

***

عشرتکه فناده ممکنسه اجتناب ایت
اوله اسیر باده ، ویرمه حیاتی باده — خلیل ادیب

***

کدا ضعیف ایسه‌ده غافل اولمه آهندن
صاقین وجود حقیر شراره الدانمه — سامی

***

ایدر تنزیل علمك قدرینی اخلاق نقصانی
فلاطون اولسه آلماز کیمسه بربد سیرتی قاله — اسماعیل صفا

شرافتله اصالت فضل ذاتیدن عبارتدر
فضیلتدر شرفبخشا اولان اجداد وانساله "

***

مرتا یاقیشور وار ایسه زاحت دوشکنده
اقدام و تحمل کرك ارباب حیاته کمال بك

***

دال دکلمی هله صور عاقله جمله شئونات که برفاعله نابی‌زاده ناظم

***

کفت وکو چوق صدد عشقده جمهوره کوره
حق کنندده آرا مذهب منصوره کوره منیف

***

انسانه صداقت یاقیشور کورسه‌ده اکراه
یاردمجیسیدر طوغریلرك حضرت اه ضیا

***

لازم دکل عنایتی اهل تکبرك
بخش ایلدم عطاسنی وجه عبوسنه نجیبی

***

معکوس المدر امل دهرسراسر
اولمه هوس مالهٔالوده ملاله سنبلزاده وهبی

***

واصف ثبات راه محبتده شرطدر
یوقدر طریق عشقده رغبت دونکلره واصف

***

اکر اهل بصیرتسه‌ك هنر عرض ایتمه نادانه
آنادن طوغمه اعمالر دکلدر واقف الوانه شناسی

***

صاقین بر قلبی تخریب ایلمه‌مه بنیاد لازمسه
خراب آبادیٔ دنیایی کرآباد لازمسه عبدالحلیم ممدوح

انجتمه سن احبابکی انجنمیه سندن
بو عالم فانیده ظرافت بودر ایشته — لیلا خانم

⁂

باعث خنده اولور ستره چالشمق عشقی
وضع قفل ایتمه کبی تربهٔ نصرالدینه — شیخ الاسلام عطا

⁂

وصلت یار ایچون اغیاره مدارا ایلر
زهر ایچر عاشق دلخسته شفا نیتنه — بروسه‌لی احمد راغب

⁂

خلقی رنجیده ایدن عالمده کندی رنجیده اولور صوکدمده — یحیی بك

⁂

هر کیم ایلرسه تحمل صدمات دهره — بولور البته امورنده خدادن بهره — لا

⁂

صاقین بر فردی انجتمه اویوبده نفسکه بردم
تمدن عالمنده غیرت افراد لازمسه — عبدالحلیم ممدوح

⁂

هر بری برر وزن قصر تجلیات اولور
کیمکه ایلر سینه‌سین بیك پاره اه عشقنه — سید وهبی

⁂

اولمانجه تا نوشته فهرس تقدیرده
مطلب و مقصد بولونماز نسخهٔ تدبیرده — لا

⁂

احبا شیوهٔ یغماده مبهوت ایلر اعدایی
خدا کوسترمه‌سون آثار اضمحلالی بر یرده — یکیشهرلی عونی بك

⁂

عاشق اولدر کیم قیلار جان فدا جانانه
میل جانان ایتمه‌سون هر کیم که قیلماز جاننه — فضولی بغدادی

قناعت ایلدی عنقایی قاف شهرته واصل
کشی ممتاز اولور عالمده البت عزلت ایتدکجه	سلیمان فهیم

***

اولماز ایدی میان لئیمانده امتزاج	مابینندەعلاقهٔ جنسیت اولمسه نابی

***

جمشید کورسه بزم اراذلده باده‌یی
بی شك تاسف ایلر ایدی اختراعنه	«

***

کراندر عاشقه ارباب عشقك طعنی ، منکردن
اخفدر سنك اعدا زخم کلدن جسم منصوره	بلیغ

***

کلمز ایدی وجوده شو عمران شوانتظام
سعی وعمل دیدکاری دنیاده اولمسه	رشاد بك

***

ناامید اولمه صاقین دوشدك ایسه بحر غمه
سیر امواج فلاکت کچر انشاءالله	لا

***

آیینه‌سی ایشدر کشینك لافه باقیلماز
شخصك کورینور رتبهٔ عقلی اثرنده	ضیا پاشا

***

شعر ارباب حقیقت باشقه بر رفتاردر
نطق اهل اللهه طعن اولماز سلیس اولمزسه‌ده	کریدی شیخ صلاحی زاده

***

لعل ویاقوته قازار سکه‌یی مرمرده دکل
نابیا هرکیم اولور نام نیکو قیدنده	نابی

***

بارکاه عدلی ویران ایله‌ینلر آدمك
باشنه زندان ایدر دنیایی آباد ایتسه‌ده	کمال بك

خلقه کین ایله‌مه کر وارسه مرؤت سنده
سنی ذم ایله‌ینی مدح ایله قیل شرمنده — لا

***

بی‌نصیبز اول قدر فکر معالیدن‌که بز
ایلرز تقدیس استبدادی شهن آیین ایله

***

باب حق مفتوح ایکن هرلحظه اهل حاجته
التجا لایقمیدر مغرور جاه دولته — لا

***

اولانلر نعمت عرفان‌ایله دلسیر و پرورده
لئیمه عرض حاجتدن‌اولور وارسته هرپرده — لا

***

ایدن تخریب عالم انکسار قلبیدر خلقك
کوکل ییقمه جهانی ایله‌مك آباد لازمسه — کمال‌بك

***

هرکس جهانده قدرتی مقداری غم چکر
ای درد مندغم زده شکر ایله حالکه — بلیغ

***

سنکبار جور اولان تخریب قلب عالمه
حشر اولور حجاج ایله بیك کعبه بنیاد ایتسه‌ده — کمال بك

***

خطای اهل کثرت‌اولقدردر بحث وحدتده
رقم کافی دکلدر جمله‌سین تعداد لازمسه — «

***

سخت دللر قهر ایله هرخدمته معتاد اولور
آهنی اشکال کونا کونه قورلر نار ایله — نزهت

قوماز خلق انتقامن ظالمه ادباری وقتنده
زخمدار اولسه افعی آنی موران ایلر افکنده بليغ

***

معارف عرض ایدنلر بی‌شعور انسان نادانه
کلاب افشانه بکزر جیفهٔ بدبوی حیوانه لبيب آمدی

***

هر رنکه بویانده رنك ویرمه مرأة مصفایه‌ژنك ویرمه شیخ غالب

***

سلوك اربابی سرعتله کچر عشق مجازیدن
جهانده کیمسه منزل اتخاذ ایتمز یل اوستنده بليغ

***

چرادن دم اورورمی ماجرایی فهم ایدن راغب
ادب مانع دکلمی اعتراض صنع بیچونه راغب پاشا

***

طوتان بر دامنی البته مقصودین بولور دیرلر
کورنلر یوسفك دامانی دست ذلیخاده نابی

***

تا وقتی کلمینجه امور ایله‌مز ظهور
دور ایلر آسیاب فلك نوبت اوستنه «

***

جبل طوره واراتلر کوره‌مز نور اوراده
قنده کیم یار جمالن کوره‌سن طور اوراده خيالی

***

بی‌بصیرت اوله‌ماز مدرك فیض دیدار
هرکسه نور کورونمز جبل موساده رحمی

***

شرم نادانی ایدردی مورث نقد هلاك
خود پسندی تسلیت بخشای جهال اولمسه نابی

خیره تشویق ایلەیوب شردن توقی ایتدیرر
وارمیدر انسانه وجداننده‌ن اعلا نیکخواه — علی علوی

* * *

سحرده نشر ایدر انوارنی خورشید عالمتاب
نمایاندر کریم‌الخلقك استعدادی نشئتده — سعید پاشا

* * *

باطل همیشه باطل وبیهوده‌در ولی
مشکل بودرکه صورت حقدن ظهور ایده — نفعی

* * *

صونار برجام مملو بیك تهی پیمانه‌دن صوکره
دونر وفق مرام اوزره‌فلك ، امانه‌دن صوکره — مذاقی مولوی

* * *

لایق دکل‌که کون کبی روشن ضمیراولان لطفیله برچراغی یاقه‌هم‌ده صوندوره لا

* * *

ترك نصح ایله‌سه هم صورتی خوش اولسه‌بیله
زاهدك ثقاتی وار بزمه خوش اولسه بیله — فطنت خانم

* * *

وسعت اباد سعادتده اولور البت عزیز
یا کدامن مبتلای ننك زندان اولسه‌ده — طربزونی بهجت افندی

* * *

جبه ودستار ایله نادانه ایتمه التفات
رغبت ایلر لفظك ارباب سخن معناسنه — بلیغ

* * *

بیك بلبلی نالندهٔ خارستم ایلر
برغنچه‌یی کولدرمه مراد ایتسه‌زمانه — عزت ملا

* * *

زاهد اودکلو ثقات تاج وقبا ایله
اوحمق امیدین ایتمز ایدی ابله اولمسه — نرکس

کریم اودرکه مجازات عفو ایده خصمه
فلك مساعدهٔ انتقام ویردکجه لا

*

لطف سخن نزاکت طبعه نمونه در اولماز نمایشی عرضك جوهر اولماسه سامی

*

معانیٔ تجلی نامهٔ تکوینه امعان ایت
نمایان اولمامشدر وجهٔ تکریر بریرده انطاکیه‌لی منیف

*

صاقین اقبال ایچون اشخاصه اولمه آلت اغراض
سکا لازم می اولمق عالمه جلاد لازمسه ضیا پاشا

*

آلمه‌ده ویرمه‌ده مرأت ومقابل کبیدر
کشف اولور سر عزیزان کوکلدن کوکله شیخ غالب

*

هر ذلتك البته بر عزتوار ایچنده سیرایت چه کنعانی نه دولتوار ایچنده د

*

یوق قیدما سوا دل قدسی جنابده
اولماز خطا صحیفهٔ ام الکتابده هرسکلی عارف حکمت بك

*

ذاتی کرك یوز آقلغی یوقسه نه ایله‌سه‌ك
اولماز سیاهیٔ ازلی شسته آب ایله کریدی سری پاشا

*

ناظر دیدار اولان کورمز بو ظلمتخانه‌یی
چشمه دنیا تار اولور خورشیده ایتدکجه نکاه فائق ممدوح پاشا

*

حسینی مشرب اول برجان ایچون خوف ورجادن کچ
فضای کربلای عشقه کیر مردانه مردانه کمال بك

*

یوقدر ثبات چونکه جهان خرابده بردرهزار سال ایله یکدم حسابده باقی

فقرا قلبنه هر کیم طوقونه طوقونه سینه‌سی الله اوقنه — لا

***

ویرر صدق توجه نسبت صوری‌یه استحکام
دکلدر یعد مائل کعبه و محراب بیننده — مورخ‌راشد

***

فنا ایچره بقایی رمز ایچوندر اهل توحیده
شهادت ثابت اولمق سلب ایله ایجاب بیننده — مورخ‌راشد

***

الهی حکمت ایجادی کیم کیمدن سؤال ایتسون
مؤثر پرده پوش کبریا آثار حیرتده — معلم ناجی

***

وارسه عقلك رأی وتدبیرکده نقصان ایله‌مه
چونکه نقصان ایله‌دك تقدیره بهتان ایله‌مه — لا

***

فحول امت مرحومه‌نك انقاضی کافیدر
بنای علم وحکمتچون اکر بنیاد لازمسه — معلم‌فیض

***

جهات عالمه برکره ایله عطف نکاه
نقوش صفحه‌سی هپ لا اله الا الله — عندلیب

***

لاف ایله‌مه زبان تفاخر فشان ایله
بالای بامه چیقمه چوروك نردبان ایله — نابی

***

کورمز نقیصه قدری عوارضله کاملك
شمسك کسوف ایله خلل ایرمز ضیاسنه — لا

حرف الياء

مصارع

كلامندن اولور معلوم كشينك كندى مقدارى — لا

***

بولونماز دنيه‌ده محرم صاقين فاش ايتمه إسرارى — لا

***

بر غزا ايتدككه خوشنود ايله‌دك پيغمبرى — نفعى

***

كشاد غنچهٔ دل قالدى بر بهاره دخى — ضجرى

***

نا خدادر قورتاران كردابدن كشتيسنى — راشد

***

اليمزدن نه كلور خير دعادن غيرى — فضولى

***

چرخ غدارك الندن داد بر فرياد ايكى — خيرى

***

قوت طالعه باق ايسته‌مز استعدادى — عزت على پاشا

***

اى بكا مجنون دين عاقل اولايدى كاشكى — لا

***

يا سفردر يا تحمل آكلا عشقك چاره‌سى — نديم

***

كار تقديره نه در چاره رضادن غيرى — راشد

***

نائل سود اوله‌ماز فكر زيان ايتسه كشى — لا

***

پيام يار البت تازه‌لر درد وغم هجرى — جودت پاشا

الزام ممکن اولماز حساد نابکاری — کمال بك

*
* *

کلك دیدارینه عاشق کرك خوش کوره هرخاری — لا

*
* *

خداىن اول کوزتمه ماسوایی — نوعی

*
* *

طالعی یارِ اولانك یار صارار یاره‌سنی — لا

*
* *

بازارده کالای معارف صاتیلیرمی — واصف

*
* *

نقشی سیر ایله تصور ایله‌یوب نقاشنی — نظیم

*
* *

بیلنمز عارفك فوتندن اول قدر آثاری — وصاف

*
* *

هرلوح دله نقش ایتمه‌در تصویر جانانی — نظیم

*
* *

حق تعالی سندن اعامدر سنك احوالکی — سعید پاشا

*
* *

کالای هنر شمدی خریداری یولدی — لا

*
* *

روشن کورینور هرکشی‌یه کندی محلی — لا

*
* *

سلیمان یاد اولندقجه بیله مذکور اولور موری — باقی

*
* *

بن پریشانلقده بولدم رغبتی کاکل کبی — لا

*
* *

ارنلر حاضره قیلمش دعایی — لا

*
* *

حقیقت اهلنك اولماز نشانی — شیخ نیازی

يبقه‌مز كيمسه خدا ياپديغنى	عطائى
ياپه‌ماز كيمسه خدا يقديغنى	عطائى
تسليمدر معارضه‌نك سيف صارمى	عزت ملا
عاقل دوشرمى دوشديكى زندانه بردخى	هرسكلى عارف حكمت
چراغ ايتدى بنى يارم ولكن ياقدى ياندردى	فتحى
كيمسه آچ قالماز جهانده بيلسه نعمت قدرينى	عزت ملا
خيلى مشكلدر كشى ترك ايلمك معتادينى	خيالى
تكيه‌نى بكله‌ين البته ايچر چوربانى	شناسى
عاشق آواره اولور دار وديارنده دخى	لا
خير ايله ياد ايله‌مك لازم كشى استادينى	خيالى
برطريق ايله قبول ايتمز محبت شركتى	فصيحى دده
بويله ايام غمك بويله اولور نوروزى	حالتى
هركسك اويغون اولور ذاتنه البت صفتى	بليغ
منزل آلماز دن سالك يوق ايسه اخلاصى	طربزونلى آكاه
دولت اولماز ادمه عالمده استغنا كبى	سلانيكلى مشهورى

کورمه‌مك یکدر کوروب دیوانه اولمقدن سنی	بروسه‌لی جنانی
فیض حق مایهٔ عشقی دل داناده قودی	رامز پاشا
مستقیم اول حضرت اﷲ اوتاندرماز سنی	سعید پاشا
آلدیروب مالملکی ایکاه‌مه‌ز نبور کبی	مصطفی عاطف
قالماز ابداً کیمسه‌ده برکیمسه‌نك آهی	شناسی
کچمه نادان کوپریسندن قو کوتورسون صو سنی	«
آدمك آدم اولور شیطانی	«
مرغ سودا پرورك البته اولماز لانه‌سی	لامع
بدفعاله یتیشر کندی جزای عملی	«
بومثللدر عبادتله قباحت مخفی	«
برکون البت یاد ایدرسك عاشق دیرینه‌یی	«
مرد اولانلر سوزینك اوله اری	عطائی
حقیقت اهلی اولماز مائل افسانه پردازی	معلم ناجی
محو ایدر حاسدی کندی حسدی	«
قوللغندن ایتمه‌سین آزاد اللهم بنی	فاتح سلطان محمد خان

آچدیرمه اهل کیفه قوطونك قپاغنی — کریمی

⁂

الدك متاع عشقی بلالر مبارکی — لا

⁂

دکمز بوقدر رغبته بو عالم فانی — لا

⁂

بیلمز آسوده اولان حال دل بیماری — لا

ابیات

خلاق جهان عالمه قیلدقده تجلی
هرشخصی برر حال ایله قیلمس متسلی — منسترلی جلال‌چلبی

⁂

وحدتی سیر ایده‌من احول نگاه اشتباه
هستیٔ اشیای کوناکون برکوٌیا ایکی — سامی

⁂

تجارب بولمدن مرأت حسن صورت حالی
دکل شایان نگاه رغبته برشخصك احوالی — هرسکلی عارف حکمت

⁂

ختن آهوسی ایسه طوتماز افاضل مقبول
برغزالك که ارازلدن اوله صیادی — خاقانی

⁂

هنوز آثاری ایله یاد ایدرلر صورتا باقسه‌ك
نه اسکندر نه‌ده آیینهٔ کیتی نما قالدی — راسم مولوی

⁂

ایتدیکی دعوایه قادر اولمه‌در شرط هنر
آدمی رسوا ایدر اثباته عجز قدرتی — شعوری

دور اولان کوزدن کوکلدن دور اولور بی اشتباه
بو مثل ظاهردر ایتسه‌ك درمیان آیینه‌یی — بروسه‌لی طالب

* * *

مرهون غم حسرت اولان خاطر آچیلماز
مدیون اولان آدمده شطارت بولنورمی — فاروق

* * *

خلق ایچنده معتبر برنسنه یوق دولت کبی
اولمیه دولت جهانده برنفس صحت کبی — محبی - سلطانی سلیمان قانونی

* * *

عاشق صادقده دل بردر اولورمی یار ایکی
هیچ برتخت اوستنه ممکنمی درخنکار ایکی — سلطان سلیم ثانی

* * *

خلق عالم بالطبع حب وطن مجبوریدر
بیك کلستانه دکشمز بوم برویرانه‌یی — اسعدمخلص پاشا

* * *

ایریشیر کعبهٔ مقصوده قالماز راه محنتده
اکا کیم پرتو نورجمالك رهنمون اولدی — شیخ الاسلام یحیی افندی

* * *

مستغنیٔ ارشاد اولور ارباب بصیرت
سکان حرم نیلر ایمش قبله نمایی — سید وهبی

* * *

عاقل ایسه‌ك دیمه فرهاد ایله مجنونه دلی
ایله‌سه‌ك خلقه نظر هربری برکونا دلی — لا

* * *

شاد ایدر غمکین دلی الله بریوزدن دخی
فتح ایدر هرمشکلی اه بریوزدن دخی . — لا

اكر عارف ايسه‌ك ايتمه حقيقت سرّنى افشا
كلام حق چيقاردى باشدن حلاج منصورى — اسكوبلى والهى

* * *

محنته صبر ايله‌ين راحت بولور كيم يوسفه
سلطنت تختينك اول پايه‌سى زندان ايدى — پرتو پاشا

* * *

بحرلر سير ايله‌سه‌ك اصلا تر اولماز دامنك
كر هواى عشقله مملو ايسه‌ك يلكن كبى — فضولى

* * *

قبله كاه صنف مقصود اوله‌مازسك اى دل
سينه‌چاك اولمه‌يجق صورت محراب كبى — نابى

* * *

حق تعالى كيمسه‌يى برفرده محتاج ايتمسون
يوقسه خلقك ايتديكى احسانه دكمز منتى — شناسى

* * *

كندى عيبن كورمكه آيينه غيرك عيبى‌در
خلقه طعن ايتمه هله بركره وار كورسن سنى — نزهت

* * *

اولور مالك رقاب عالم تحقيقه البته
آتانلر كردنندن ربقهٔ تزوير وتقليدى — راغب پاشا

* * *

كيمنى سودى خدا كيمنى سوداده قودى
كاى آرايش ايدوب بابلى غوغاده قودى — رامز پاشا

* * *

اولور حسن نتيجه رونما پرهيز كاريدن
تقدم ايله‌ين كورمزميسك كيم روزه درعيدى — دياربكرلى سعيد پاشا

بحث ماضیدر عبث حالی کتیرمه قاله
هنر والد ایله فخر ایدن اولاد کبی — سلیمان فهیم

***

دیرمش حکیم بیلمه‌دیکم نسنه قالمادی
دنیایی بیلدی کندینی بیچاره بیلمه‌دی — روحیٔ بغدادی

***

عارفلری مذمت ایدر اهل ابتذال
شمدی ظرافت اولدی سفاهت دیدکلری — عالی

***

عشق اودی اول دوشر معشوقه آندن عاشقه
شمعی کورکیم یانمادن یاندرمادی پروانه‌یی — لا

***

کنج غربت کلشن جنت قدر جان بخش اولور
دار غربتده بولنسه آشنالردن بری — نابی

***

دانه دانه سعی قیلسه‌ك ایلسه‌ك دنیایی جمع
داغیدر باد فنا آخر آنی خرمن کبی — محبی ـ سلطان سلیمان قانونی

***

نوعیا لازم دکل اولمق فلان ابن فلان
معرفت کسب ایله تا بر آدم اول آدم کبی — نوعی

***

سعی ایدر حاسد کمالاتکده نقصان بولمغه
عالمك اولسه‌ك اکر علامهٔ دانشوری — نظیم

***

قدرتك وار ایسه اخوانکی اصلاحه چالش
الت زیغ وضلال اولمه عزازیل کبی — هرسکلی عارف حکمت بك

موجب افساد عالمدر اله اولماز ایکی   بر سریر سلطنتده پادشاه اولماز ایکی   لا

٭٭٭

بوقدر جهانده بر شی ازادهٔ علائق
یك روزهٔ نشاطی تعقیب ایدر خماری   سلانیكلی نوری

٭٭٭

اول کیم هلال قدرینی بدر ایتمك ایستەیه   سیرانکه سپهر مرادی طولانمالی   لا

٭٭٭

زلیخای مراده واصل اولمق خیلی مشکلدر
عزیزم یوسف آسا بند زندان اولدیغك وارمی   سلیمان فهیم

٭٭٭

درکاه بی نیازه تقرب بعیددر   شول زمرەدن که نقض حدثدر وضولری   ثابت

٭٭٭

صاحب اذعان ایچون بر باشقه میزان ایستەمز
کوسترر ماهیت وجدانی انسانك ایشی   منیره خانم

٭٭٭

حکیم مطلقك اولماز ایسه بر ایشده تقدیری
مفید اولماز هزار ارباب عقلك رأی وتدبیری   درویش چلبی مولوی

٭٭٭

نسخهٔ کبراسك ای زاهد ولی جلدك ثقیل
بوقیدر میزان عقلك کیم چکر بو ثقلتی   فصیح مولوی

٭٭٭

هزاران یأس وحزنه غرق ایدر افکار وانظاری
سکوت آمیز برقبرك نهانی ناله وزاری   منمنلی زاده طاهر بك

٭٭٭

شاهره معرفته کیتمەلی   کعبهٔ عمرانه شتاب ایتمەلی   نابی زاده ناظم

مرادك حفظ ایسه باد فنادن شمع اقبالك
انك دست دعادر اهل دل عندنده قانونی — بلیغ

***

تصویر غیره قیلمه محل ، قلب اقدسی
اصنامه مسکن ایله‌مه بیت‌المقدسی — یکیجه‌لی اصولی

***

کوردیکندن کیمسه‌لر عالمده مهجور اولماسون
بولماسون یارب تعین ناسزالردن بری — راغب پاشا

***

اهل دانش ستم دهر ایله پامال اولماز
کورسه مجنون بیله خاك اوزره براقماز کهری — ارضروملی رشدی

***

یار ایچون ازدل وجان ترك وجود ایله‌ینك
سویلنور السنه‌ده شهرتی منصور کبی — قبریسلی تحسین بك

***

کرچه بلبلدر اولان آشفته خاطر غنچه‌دن
غنچه‌نك‌ده صورسه‌لر واردر هزار اندیشه‌سی — ضیا پاشا

***

کوکل آیینه‌در سومز غباری
کوتورمز جام‌جمشید انکساری — نیکبولیلی آهی

***

مقصدك تنویر استقبال ایسه ای خود فروش
ترك قیل نادان ایله همزمیٔ انسیتی — خلیل ادیب بك

***

وجدانیدر اسائت فعلنده آدمك
دعواجیسی، شهودی، قوانینی ، حاکمی — اکرم بك

رهین محفظهٔ اعتبار اولور هردم دلنده رازینی کتم ایله‌ین کتاب کبی «لا»

* * *

بوستان امل خلقی ایدرسه‌ك اسقا
آرتار افزایشك عالمده سنك نیل کبی — انقره‌لی سعدالله

* * *

ظالملره مهل اولمسه مطلوب الٓهی
بردمده ییقار عالمی مظلوملرك آهی — کریدی سری پاشا

* * *

غبار کینه‌دن مرات قلبك صاف قیل رفعت
بوچرکاب فناده قورتارم دیرسه‌ك کریبانی — استانبولی خایل رفعت

* * *

بزم امله آخر اولور تیره روزکار
مانند شمع پیشه ایدن خود نمالغی — صوفیه‌لی وحید

* * *

واقف اولماز بارکاه عالمك ترتیبنه بیلمه‌ین صف نعالی مسند عزت کبی ابوالسعود

* * *

کمنداناز دهرك کیمسه نبدندن خلاص اولماز
زمانه کوستررِ بهرام ایسه‌کده عاقبت کوری — «لا»

* * *

صقن صقن که مغیلان راه کوی امل هزار پاره ایدر دامن تمنایی عصمتی

* * *

مقتضای فطرته ایتمکده جمله اتباع
اسمِ ظاهر هرکسه بر نشئه اظهار ایلدی — محمود کمال بك

* * *

حسن تعبیر ایاسون حقکده هرکس غیرت ایت
کچمسون عمرك عزیزم قورقولو رؤیا کبی — اطنه‌لی ضیا بك

* * *

زادهٔ طبعی ایله ظاهر اولور هرکسك مرتبهٔ عرفانی «لا»

مخاص اولماز دله تسليم رضادن غيری
کار تقديره نه‌در چاره رضادن غيری — مورخ راشد

***

طريق باده پرستی خرابه زاره چيقار
براق شوسلك عرفانه اويمايان روشی — معلم ناجی

***

ای اولان کاشانهٔ نخوتده سرمست غرور
برده فکر ايت خاك ذلتده خمار محنتی — ابوبکر سامی پاشا

***

بو پند عاقله بسدرکه خلق سويلرلر — زمان ايله شوسرای کهن فلانك ايدی — نابی

***

اويله برطور تجليدرکه قلب عاشقان
عکس ايدر هرکوشه‌سندن بيك «ترانی» نغمه‌سی — عندليب

***

باشنی ناره ياقار صحبت غيرايله مدام
نور ذاتيسنی درك ايله‌مين موم کبی — حضر اغازاده سعيدبك

***

جناب حقه تعبدله روح اولور متعالی
اولور آنکه ميسر اولورسه کسب معالی — معلم ناجی

***

غريبم بيکسم يوقدر انيسم آهدن غيری
پناهم دستکيرم قالمادی اللهدن غيری — رامز پاشا

***

آفرين اول رندہ کيم پامال صد اندوه ايکن
کوسترر کندين ينه آزادهٔ محنت کبی — اکرم بك

﴿ صوك ﴾

خطا وصواب جدولی

صحیفه	سطر	خطا	صواب
۳	۱۲	کتاب	کتابت
۱٤	۱۰	آه آه	الله الله
۱٥	۱٤	حرص	حرصی
۱٦	٥	اول	اولا
۱٦	۱۲	مکر	منکر
۱۸	۲	کوام	کواه
۲۰	۱۷	بیلمم	بیلمزم
۲۳	۳	یار	بار
۲۳	۱۷	ملکننك	ملتك
۲٦	٦	مجار	مجاز
۲۹	۱۲	حسی	خسی
۳۳	۱۰	زبان	زیان
۳۷	۱۷	اوله	اولا
٤۲	۱۱	آزیده	آزموده
٤۲	۱۱	رصیده	رمیده
٤۳	۱	نوبهادر	نوبهاردر
٤۷	٦	عشق	عشق
٤۸	٦	یره	یرده
٤۹	۹	عاشقه	عاشقده
٥۰	۹	نزولکاهی	منزلکاهی
٥۱	۱۰	برکندارایدر	برکنداریدر
۸٥	۱	کرم سرد	کرم و سرد
۹۳	۷	ستجیده	سنجیده
۹٦	٦	مسمی	ممی
۱۰۲	۲	آغلامش	آغلارمش
۱۰۲	۱٥	محنت	محبت
۱۰٥	۱۳	سوادی	سودای
۱۰٦	۹	روش	روشن
۱۰۷	٥	بیکانه	نه پیکانه
۱۰۸	٦	تمی	تمنی
۱۰۸	۱۲	سزه	سره
۱۱۰	۱۳	روشنانی	روشنایی
۱۱۲	۱۳	امیدکه	امیدکی
۱۱۲	۱٦	خردور	خردور
۱۱٤	۹	ماننده	مانند
۱۳۷	۱۰	صدد	خود
۱٤۱	۱	نلخمه	تلخمه
۱٤۱	٦	پیان	پیمانه
۱٦۰	۱۳	سبله	سبو

